

# Regeringens skrivelse

1996/97:125

med redovisning för fördelningen av medel från  
Allmänna arvsfonden under budgetåret 1995/96

Skr.  
1996/97:125

---

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 7 maj 1997

*Göran Persson*

*Margot Wallström*  
(Socialdepartementet)

## Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnas en beskrivning av förvaltningen av Allmänna arvsfonden och en övergripande beskrivning av fördelningen av medel ur fonden. Vidare redovisas hur regeringen och Arvsfondsdelegationen fördelat medlen ur Allmänna arvsfonden under budgetåret 1995/96.

## Innehållsförteckning

Skr. 1996/97:125

1	Inledning	4
2	Arvsfondsdelegationen	4
3	Allmänna arvsfondens förvaltning m.m.	5
3.1	När arvsfonden får egendom	5
3.2	När arvsfonden avstår från egendom	6
3.3	Kostnader för fonden	6
4	Arvsfondsmedlens fördelning budgetåret 1995/96	7
4.1	Nyskapande och utvecklande verksamhet	7
4.1.1	Redovisning och utvärdering av beviljat stöd	7
4.1.2	Övergripande fördelning av arvsfondsmedel	8
4.1.3	Registrering och handläggning	8
4.1.4	Beslutade ärenden	9
4.2	Verksamhet till förmån för barn under 12 år	10
4.2.1	Barn i vissa storstadsområden	10
4.2.2	Brottsförebyggande	11
4.2.3	Datateknik	11
4.2.4	Familjestöd	11
4.2.5	Fritid/Idrott	11
4.2.6	Främlingsfientlighet	11
4.2.7	Information/Utbildning	11
4.2.8	Kultur	12
4.2.9	Lokaler	12
4.2.10	Media	12
4.2.11	Miljö	12
4.2.12	Mobbning	13
4.2.13	Nya rehabiliteringsmetoder	13
4.2.14	Organisationsutveckling	13
4.2.15	Utrustning/Inventarier	13
4.2.16	Utsatta barn och ungdomar	13
4.2.17	Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn	13
4.2.18	Övrig utvecklings- och försöksverksamhet	13
4.3	Verksamhet till förmån för ungdomar 12-25 år	14
4.3.1	Projekt med bred lokal förankring	14
4.3.2	Nätverk för eldsjälar	14
4.3.3	Främlingsfientlighet	15
4.3.4	Kulturprojekt	15
4.3.5	Särskilda insatser för flickor	15
4.3.6	Lokaler	15
4.3.7	Miljö	16
4.3.8	Skolkooperativ	16
4.3.9	Våldsförebyggande	16
4.3.10	Tittarmakt	16
4.3.11	Ungdomars politiska delaktighet	17
4.3.12	Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn	17

4.3.13	Utvecklingsarbete för att stärka ungdomars möjlighet att påverka lokalsamhället . . . . .	17
4.3.14	Utveckling av flickors fritid . . . . .	17
4.4	Verksamhet till förmån för personer med funktionshinder	18
4.4.1	Arbete/Sysselsättning . . . . .	18
4.4.2	Datateknik . . . . .	18
4.4.3	Familjestöd . . . . .	19
4.4.4	FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet	19
4.4.5	Fritid/Idrott . . . . .	19
4.4.6	Information/Utbildning . . . . .	19
4.4.7	Invandrare och handikapp . . . . .	19
4.4.8	Kultur . . . . .	20
4.4.9	Kvinnor och handikapp . . . . .	20
4.4.10	Lokaler . . . . .	20
4.4.11	Nya rehabiliteringsmetoder . . . . .	21
4.4.12	Organisationsutveckling . . . . .	21
4.4.13	Utrustning/Inventarier . . . . .	21
4.4.14	Övrig utvecklings- och försöksverksamhet . . . . .	21
5	Kommande inriktning för stöd ur Allmänna arvsfonden . . . . .	21
5.1	Verksamhet till förmån för barn . . . . .	22
5.2	Verksamhet till förmån för ungdomar . . . . .	23
5.3	Verksamhet till förmån för personer med funktionshinder	25
6	Information, erfarenhetspridning och utvärdering . . . . .	27
6.1	Information . . . . .	27
6.2	Erfarenhetspridning . . . . .	27
6.3	Utvärdering . . . . .	28
Bilagor		
1	Kammarkollegiets bokslut . . . . .	29
2	Fördelning av ur Allmänna arvsfonden utdelat stöd under budgetåret 1995/96 . . . . .	34
3	"Projektkatalog" . . . . .	36
4	Mottagare av stöd ur Allmänna arvsfonden . . . . .	199
Utdrag ur protokollet vid regeringssammanträdet den 7 maj 1997		210

Skr. 1996/97:125

## 1 Inledning

Skr. 1996/97:125

Allmänna arvsfonden tillkom enligt ett beslut av 1928 års riksdag i samband med att kusiner och avlägsnare släktingar genom ändringar i ärvdabalken uteslöts från arvsrätt. Kvarlåtenskap efter personer utan nära släktingar, och som inte skrivit testamente, skall i stället tillfalla Allmänna arvsfonden. Stöd skall kunna ges för att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionshinder. Närmare bestämmelser om Allmänna arvsfonden finns i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden.

I denna skrivelse lämnas en beskrivning av förvaltningen av Allmänna arvsfonden samt en övergripande beskrivning av fördelningen av stöd ur fonden. Vidare redovisas hur regeringen och Arvsfondsdelegationen fördelat medlen ur Allmänna arvsfonden under budgetåret 1995/96.

Slutligen anges några områden som enligt regeringens mening särskilt bör uppmärksammas vid fördelningen av kommande stöd ur Allmänna arvsfonden.

## 2 Arvsfondsdelegationen

I förordningen (1994:952) om Allmänna arvsfonden regleras Arvsfondsdelegationens arbetsuppgifter. Delegationen skall fördela stöd ur fonden, följa upp projekt som beviljats stöd samt informera allmänheten om fondens ändamål och medlens användningsområde. Delegationen skall överlämna till regeringen att avgöra ärenden som är av principiell betydelse eller annars av större vikt eller när delegationen anser att stöd bör lämnas med mer än 300 000 kronor. Regeringen kan i fråga om fördelning av stöd för ett särskilt ändamål bestämma att Arvsfondsdelegationen får besluta om stöd överstigande 300 000 kronor.

Arvsfondsdelegationen består av sju personer som utses av regeringen. Ordförande är Socialdepartementets statssekreterare och vice ordförande är Inrikesdepartementets statssekreterare. Övriga ledamöter är tjänstemän inom Socialdepartementet och Inrikesdepartementet. Arvsfondsdelegationens sekretariat består av dels ett kansli knutet till Socialdepartementet för beredning av ärenden som rör barn under 12 år samt personer med funktionshinder, dels ett kansli knutet till Inrikesdepartementet för beredning av ärenden som rör ungdomar (12 – 25 år). För beredningen av ärenden har tjänstemän inom de berörda departementen förordnats att biträda delegationen.

Alla ärenden som rör Allmänna arvsfonden registreras i Arvsfondsdelegationens diarium som också fungerar som en projektdatabas.

### 3 Allmänna arvsfondens förvaltning m.m.

Skr. 1996/97:125

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. Kollegiet betalar ut beviljat stöd efter rekvisition. Kollegiets fondförvaltning sker i syfte att tillgodose såväl behovet av en god direktavkastning som önskemålet om värdebeständighet. En tiondel av de medel som tillfallit fonden under ett år läggs till fonden. Återstoden får tillsammans med avkastningen delas ut. Fondens bokförda värde uppgick den 31 december 1996 till ca 764 miljoner kronor och marknadsvärdet till ca 1 787 miljoner kronor. Fondens tillgångar är placerade i andelar i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortier. Under perioden den 1 juli 1995 – den 31 december 1996 har avkastningen varit 39,9 procent i aktiekonsortiet och 24,3 procent i räntekonsortiet.

För budgetåret 1997 finns det ca 330 miljoner kronor att dela ut. Bokslut för budgetåret 1995/96 för Allmänna arvsfonden bifogas som *bilaga 1*.

#### 3.1 När arvsfonden får egendom

Om någon avlider utan att efterlämna make eller närmare släktingar än kusiner får arvsfonden egendomen i arv om egendomen inte testamenterats till någon annan och detta testamente godkänns av Kammarkollegiet för fondens räkning. Om den avlidne var änka eller änklings tillfaller arvet arvsfonden endast om det därutöver inte finns några arvsberättigade släktingar efter den först avlidne maken. En förutsättning är att dessa t.ex. inte utslutits från arv på grund av testamente eller att de inte tidigare fått ut vad de är berättigade till. Förutom genom arv kan fonden också få egendom genom bl.a. gåva eller testamente.

När det inte finns någon annan arvinge än Allmänna arvsfonden, när dödsfall inträffar, och fonden inte utslutits från arv genom testamente skall Kammarkollegiet förordna en god man. Den gode mannen företräder fonden vid boutredningen och sköter det praktiska arbetet med boet. Vidare står den gode mannen under kollegiets tillsyn. När boutredningen är klar redovisar den gode mannen sin förvaltning till Kammarkollegiet och betalar in de medel som finns kvar till fonden. Medlen tas upp i fondens redovisning vid den tidpunkt de betalas in till fonden.

Kammarkollegiet företräder arvsfondens intressen och ser till att boet avvecklas på ett riktigt sätt. Under budgetåret 1995/96 kom det in 2 599 arvsfondsärenden till kollegiet. Av dessa var 1 701 testamentsärenden, dvs. en begäran att kollegiet skulle godkänna ett testamente till förmån för någon annan än fonden. De flesta testamentena godkändes av kollegiet. I 771 fall skulle dödsboets egendom avvecklas för arvsfondens räkning. Under budgetåret 1995/96 kom det in ca 286 miljoner kronor netto till arvsfonden.

En strävan är att dödsbona skall avvecklas så snabbt som möjligt så att likvida medel kommer arvsfonden tillgodo och kan delas ut för dess ändamål.

### 3.2 När arvsfonden avstår från egendom

Skr. 1996/97:125

I vissa fall får arv, som arvsfonden fått, avstås till någon annan. Det får ske om det med hänsyn till uttalanden av arvlåtaren eller till andra särskilda omständigheter kan anses stämma överens med arvlåtarens yttersta vilja. Arv får också avstås till arvlåtarens släkting eller någon annan person som har stått arvlåtaren nära, om det kan anses skäligt.

Vidare får arv som utgörs av egendom, vilken är av väsentlig betydelse från kulturhistorisk synpunkt eller från natur- eller kulturvårdssynpunkt, avstås till juridisk person som har särskilda förutsättningar att ta hand om egendomen på lämpligt sätt. Om det finns särskilda skäl får samtidigt till den som tar emot egendomen ett belopp av det arv, som tillfallit fonden, avstås för sådana omedelbara åtgärder som är nödvändiga för att bevara egendomen.

Under de senaste åren har det totalt kommit in mellan 60 och 80 ansökningar om avstående varje år. En sådan ansökan skall ges in till Kammarkollegiet senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription tillfallit fonden. Kollegiet beslutar om avstående när värdet av den egendom som ansökan avser inte överstiger två miljoner kronor enligt bouppteckningen. I övrigt beslutar regeringen om avstående. Under budgetåret 1995/96 har beslut fattats om avstående från arv till ett bouppteckningsvärde av ca 6 miljoner kronor.

### 3.3 Kostnader för fonden

Ur fonden har under budgetåret 1995/96 betalats följande kostnader:

Kammarkollegiet	(miljoner kronor)
– Dödsboavveckling m.m.	8,5 <sup>1)</sup>
– Fondförvaltning	1,8
– Utbetalning av beviljat stöd	0,5
Regeringskansliet/Arvsfondsdelegationen	
– Handläggning av ärenden om stöd ur Allmänna arvsfonden m.m.	4,7

De sammanlagda förvaltnings- och administrationskostnaderna för fonden avseende budgetåret 1995/96 uppgick till 15,1 miljoner kronor, vilket motsvarade ca 0,8 procent av fondens marknadsvärde vid slutet av budgetåret (0,6 procent räknat på 12-månadersperiod).

<sup>1)</sup> Av dessa kostnader avser 400 000 kronor budgetåret 1994/95.

### 4.1 Nyskapande och utvecklande verksamhet

Stöd ur Allmänna arvsfonden skall enligt 5–7 §§ lag om Allmänna arvsfonden främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionshinder. Försöksverksamheten skall vara nyskapande och utvecklande och kunna särskiljas från reguljär verksamhet. Stöd kan beviljas organisationer som bedriver ideell verksamhet. Offentlig huvudman kan beviljas stöd för utvecklingsverksamhet om det finns särskilda skäl, t.ex. när en kommun tillsammans med en förening vill genomföra ett projekt. I dessa fall ställs särskilt höga krav på att projektet är nyskapande och av ideell karaktär. Utvecklingsverksamhet som redan finns som reguljär verksamhet på annan ort beviljas inte stöd. Ett projekt kan enligt praxis beviljas stöd under högst tre år. Stöd ges inte för reguljär föreningsverksamhet. Stöd får ej heller ges till enskilda personer.

Bedömningen av ansökningar om stöd ur fonden görs utifrån såväl juridiska som samhällspolitiska aspekter. Projekt som beviljas stöd skall kunna bidra till att berörda målgruppers villkor och förutsättningar förbättras och utvecklas. Analysen och bilden av målgruppens aktuella situation blir styrande för vad som bedöms vara nyskapande. Syftet är att ge stöd till projekt som kan verka framåtsyftande och inspirera andra organisationer att starta liknande verksamhet.

Stöd kan även lämnas till del av kostnaderna för om-, till- och nybyggnad av lokaler för barn- och ungdomsverksamhet och handikapporganisationers rekreationsanläggningar om sådana åtgärder krävs för att en verksamhet skall kunna utvecklas. Detta stöd är villkorat på så sätt att det avskrivs med tio procent per år och måste återbetalas om anläggningen/lokalen används till annat ändamål under avskrivningstiden. Lokalerna skall ägas av den sökande organisationen eller vara förhyrda med långtidskontrakt. Sökanden skall också bidra till finansieringen av projektet med en inte oväsentlig del.

#### 4.1.1 Redovisning och utvärdering av beviljat stöd

Varje mottagare av stöd ur Allmänna arvsfonden skall inom i beslutet angiven tid (vanligen ca 15 månader efter tidpunkten för beslutet) lämna en redogörelse för eller utvärdering av utvecklingsarbetet. En av revisor bestyrkt ekonomisk redovisning för hur det beviljade beloppet har använts skall också lämnas. Mottagare av större projektstöd skall göra mera ingående utvärderingar av effekterna av beviljat stöd. Särskilda satsningar blir vanligen föremål för mer omfattande utvärderingar (se vidare under avsnitt 6).

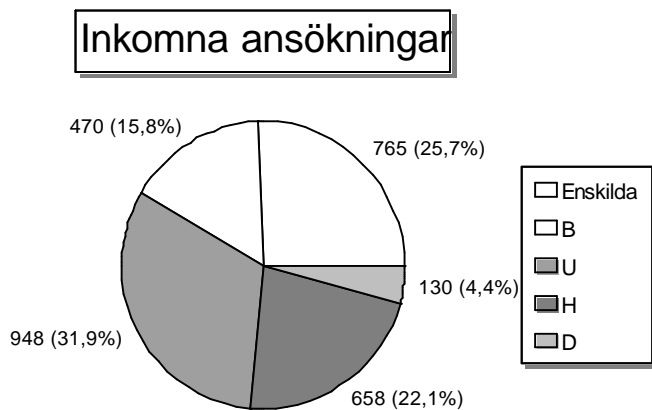
#### 4.1.2 Övergripande fördelning av arvsfondsmedel

Skr. 1996/97:125

Inför budgetåret 1995/96 fanns ca 180 miljoner kronor att fördela ur Allmänna arvsfonden. Av detta belopp var 25 procent, dvs. ca 45 miljoner kronor avsett att fördelas till projekt för ungdomar mellan 12 och 25 år och resterande medel, ca 135 miljoner kronor, för barn under 12 år samt för personer med funktionshinder. Härutöver har de redan utbetalade eller beslutade medel, som under budgetåret återförts eller återbetalats till fonden använts för att ge stöd till nya projekt. En mer detaljerad redovisning för fördelningen lämnas i bilaga 2.

#### 4.1.3 Registrering och handläggning

Under budgetåret har Arvsfondsdelegationen diariefört 2 862 ärenden. Av dessa var 2 206 ansökningar om stöd ur arvsfonden och bland de resterande ärenden var 630 redovisningar av beviljat stöd samt 26 s.k. övriga ärenden. Dessutom har ansökningar från 765 enskilda personer inkommit och registrerats i särskild ordning.



Arvsfondsdelegationen har sammanlagt fått in 2 971 ansökningar under budgetåret. På Socialdepartementet har handlagts ansökningar från enskilda, barnprojekt (B), projekt för personer med funktionshinder (H) och de ansökningar som inkommer från målgrupper som inte fonden riktar sig till (D). Vid Inrikesdepartementet har ansökningar från ungdomsprojekt (U) handlagts.

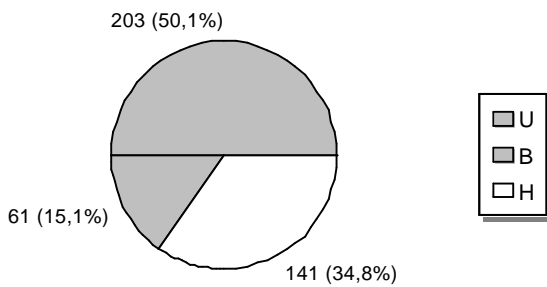


#### 4.1.4 Beslutade ärenden

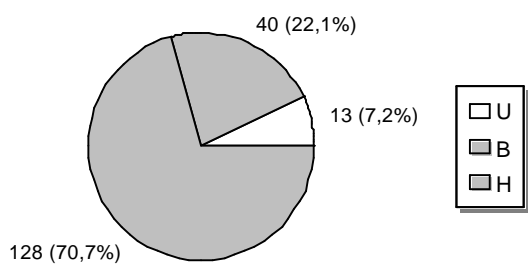
Skr. 1996/97:125

Sammanlagt har 586 beslut om att bevilja stöd ur Allmänna arvsfonden fattats under budgetåret. Antalet beslut är större än antalet projekt då budgetåret omfattat 18 månader och s.k. flerårsprojekt kan ha beviljats stöd vid två tillfällen. Arvsfondsdelegationen har beslutat om bifall i 405 ärenden och överlämnat 181 ansökningar till regeringen med förslag till beslut om stöd, eftersom stödet i de fallen bedömdes överstiga 300 000 kronor eller vara av principiell betydelse. Regeringen har därefter bifallit dessa 181 ansökningar.

##### Bifall-delegationen



##### Bifall-regeringen



Det sammanlagda antalet bifallna ansökningar uppgår till 586. Ansökningarna fördelar sig på projekt för och med barn, ungdomar och personer med funktionshinder. I barnärendena fördelar sig besluten på 61 bifall tagna av Arvsfondsdelegationen och 40 av regeringen, 141 ansökningar från projekt med personer med funktionshinder har tagits av Arvsfondsdelegationen och 128 av regeringen. Ungdomsärendena är uppdelade på 203 bifall tagna av Arvsfondsdelegationen och 13 av regeringen.

Arvsfondsdelegationen har beslutat avslå sammanlagt 2 333 ansökningar (inkluderande ansökningar från enskilda personer). Motiven till avslag har bl.a varit att projekten inte bedömts som tillräckligt nyskapande, avsett kostnader för vanlig föreningsverksamhet eller avsett utvecklingsverksamhet som redan finns som reguljär verksamhet på andra orter. Andra ansökningar har avslagits t.ex. på grund av att de rört verksamhet som inte bedömts vara av ideell karaktär, gällt enstaka arrangemang eller internationell verksamhet eller att ansökan lämnats av nystartad förening.

Sammanlagt har 44 ansökningar lagts ad acta och sju har överlämnats till annan myndighet, ett ärende har utgått.

I följande text redovisas hur arvsfondens medel fördelats till projekt för de tre områdena barn, ungdomar samt personer med funktionshinder. Många projekt har sammansatta syften och ibland också flera olika målgrupper. De har placerats under den ändamåls- och målgruppskategori som bäst motsvarar projektets huvudinriktning. En mer detaljerad redovisning lämnas i förteckning som bifogas som *bilaga 3*. En förteckning över mottagare av stöd redovisas i *bilaga 4*

## 4.2 Verksamhet till förmån för barn under 12 år (förteckning redovisas i *bilaga 3*)

Under budgetåret har sammanlagt 30 156 000 kronor fördelats genom 101 beslut till 97 projekt med syfte att utveckla och förnya verksamhet till förmån för barn under 12 år. Ansökan om stöd ur fonden avseende denna verksamhet har prövats av den del av Arvsfondsdelegationens kansli som är knuten till enheten för handikapp- och äldrefrågor på Socialdepartementet.

### 4.2.1 Barn i vissa storstadsområden

Kommunen har inte skyldighet att erbjuda barnomsorg till de barn som har föräldrar som är arbetslösa eller av andra skäl är hemma. Många barn med invandrarbakgrund som bor i segregerade bostadsområden och har en hemmavarande förälder får svårigheter att integreras i samhället. De får i allmänhet inte tillgång till pedagogisk gruppverksamhet och inte heller stöd i sin språkutveckling.

I juni 1995 beslutade regeringen därför att under en treårsperiod avsätta ca 15 miljoner kronor per år ur Allmänna arvsfonden för att socialtjänsten i samarbete med ideella organisationer skulle utveckla och pröva olika typer av verksamheter för barn som syftar till att öka deras integrationsmöjligheter i samhället.

Under budgetåret har 16 projekt med denna målgrupp beviljats stöd ur fonden med sammanlagt ca 15 miljoner kronor. Ca fem miljoner kronor av detta belopp belastar detta budgetår. Alla projekt redovisas dock i *bilaga 3*.

#### 4.2.2 Brottsförebyggande

För verksamhet med brottsförebyggande ändamål har två projekt fått stöd med ett sammanlagt belopp av 765 000 kronor. Ett av projektstöden har lämnats till Brottsförebyggande Centrum i Värmland för ett projekt som syftar till att ge alla barn en trygg uppväxtmiljö bl.a. genom att bilda samtalsgrupper där föräldrar, personal vid barnavårdscentral, förskola, polis m.fl. deltar. Ett särskilt utformat studiematerial har tagits fram.

#### 4.2.3 Datateknik

Afasiförbundet i Sverige (AFASI) har fått medel till ett projekt med syfte att anpassa datatekniken och utveckla arbetsmetoder och programutbud så att datorer fungerar som ett hjälpmedel för barnens språkutveckling. Handikappinstitutet har beviljats stöd till ett nationellt projekt kallat Datorn som pedagogiskt hjälpmedel i nybörjarundervisningen av gravt synskadade elever. Sammantaget har projekten fått ca 1,2 miljoner kronor.

#### 4.2.4 Familjestöd

Nio familjestödsprojekt har beviljats medel med tillsammans ca 4,7 miljoner kronor. Så har t.ex. Göteborgs Universitet, Barnneuropsykiatriska kliniken fått stöd för projektet Neuropsykiatriska problem i barn-  
domen som bedrivs tillsammans med bl.a Riksföreningen Autism.

#### 4.2.5 Fritid/Idrott

Två projekt med inriktning på fritid/idrott har fått stöd med sammanlagt ca 600 000 kronor. Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) har fått stöd för det första och andra året av ett utbildningsprojekt för mellanstadieelever i handikappkunskap inför och under genomförandet av världsmästerskapen i kälkhockey våren 1996 i Nynäshamn.

#### 4.2.6 Främlingsfientlighet

Verdandi Huddinge-kretsen har fått 160 000 kronor till ett projekt för att arbeta mot segregation med förebyggande metoder. Föreningen vill få barnen att känna gemenskap och knyta nya kamratskaper som samtidigt ökar förståelsen mellan olika kulturer och slussar barnen vidare till andra meningsfulla aktiviteter.

#### 4.2.7 Information/Utbildning

Stöd med sammanlagt ca 8,3 miljoner kronor har lämnats till 21 projekt som har inriktat sig på information/utbildning. Bl.a har Sveriges Kristna Ungdomsråd i samarbete med Nätverket för Barnkonventionen fått stöd

till att delta i det s.k. FN-tåget. Detta har gett tillfälle att göra barnkonventionen mer känd och har gett nätverkets organisationer möjligheter att sprida kunskapen om sina verksamheter kring barnkonventionen. Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU) har fått stöd till ett informationsprojekt kring barn och ungdomar med funktionshindret DAMP/MBD. Riksförbundet Hem och Skola (RHS) har fått stöd till två olika projekt. Det ena är ett projekt med huvudsakligt syfte att medvetandegöra föräldrar om konventionen om barnets rättigheter och dess innebörd samt att stärka föräldrarnas deltagande i lokalt opinionsbildningsarbete. Det andra projektet syftar till att utveckla metoder och pröva nya arbetssätt mellan skola och hem.

I december 1996 fattade regeringen beslut om en satsning för bättre kunskaper om barnkonventionen. Under en tvåårsperiod får 20 miljoner kronor från Allmänna arvsfonden användas av olika frivilligorganisationer för projekt som ökar kunskaperna om barnkonventionen bland förtroendevalda och tjänstemän i kommuner och landsting. Medlen fördelas under innevarande kalenderår.

#### **4.2.8 Kultur**

Till utveckling av kulturverksamhet för barn har fyra olika projekt lämnats stöd med sammanlagt ca 440 000 kronor. Dessa projekt syftar främst till att stimulera barns intresse för kultur och öka möjligheterna för olika grupper av barn att ta del av det kulturutbud som finns.

#### **4.2.9 Lokaler**

Stöd ur fonden kan lämnas till del av kostnaderna för ideella organisationers om-, till- och nybyggnad av lokaler om sådana åtgärder krävs för att verksamhet med och för barn skall kunna utvecklas och förnyas.

Under budgetåret 1995/96 har stöd beviljats med sammanlagt ca 1,6 miljoner kronor till 19 sådana projekt.

#### **4.2.10 Media**

Svenska UNICEF-kommittén har beviljats 220 000 kronor för projektet Våld i TV och barns rättigheter.

#### **4.2.11 Miljö**

Tre miljöprojekt har beviljats sammanlagt ca 800 000 kronor. Som exempel har Hem och skolaföreningen i Tuna fått stöd till ett projekt som genom framtidsverkstäder med barn och ungdomar skall bredda och demokratisera arbete och engagemang kring framtids- och miljöfrågor.

#### **4.2.12 Mobbing**

Till två projekt som rör området mobbing har stöd lämnats med sammanlagt 690 000 kronor. Rädda Barnens Lokalförening i Huddinge har fått medel för ett projekt kallat Barns identitet, rättigheter och ansvar och Svenska Idrottsrörelsens Studieförbund (SISU) har fått stöd för att under två år arbeta med uppsökande verksamhet i hela landet för att motverka mobbing bland 5 – 9 åringar.

#### **4.2.13 Nya rehabiliteringsmetoder**

Två projekt som rör nya rehabiliteringsmetoder har fått stöd med sammanlagt ca 1,1 miljon kronor. Astma och allergiförbundet har fått stöd till projektet Allergiombud i skolan och WRP International (Women Researchers in Play and Disability) har fått stöd för ett projekt om familjeorienterad habilitering inom kommunikationsområdet.

#### **4.2.14 Organisationsutveckling**

Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU) har lämnats stöd med 580 000 kronor till en försöksverksamhet med kartläggning och metodutveckling av centralt anordnad föreningsstödjande verksamhet.

#### **4.2.15 Utrustning/Inventarier**

Två projekt har lämnats stöd till utrustning och inventarier med sammanlagt ca 450 000 kronor.

#### **4.2.16 Utsatta barn och ungdomar**

Brottsofferjourernas Riksförbund (BOJ) har fått 100 000 kronor till det sista året av ett treårigt projekt med syfte att erbjuda hjälp- och stödinsatser för barn som blivit indirekta offer vid kriminella övergrepp.

#### **4.2.17 Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn**

Under rubriken 4.3.12 Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn redovisas alla projekt som beviljats stöd för detta ändamål. Ca en miljon kronor av de beviljade medlen har avsett verksamhet till förmån för barn.

#### **4.2.18 Övrig utvecklings- och försöksverksamhet**

För övrig utvecklings- och försöksverksamhet har sammanlagt sex projekt lämnats stöd med ca 2,5 miljoner kronor. Som exempel kan nämnas att Samhällsvetenskapliga forskningsinstitutet (SAMU) i sam-

arbete med Riksförbundet Hem och Skola har fått medel till ett projekt som bl.a. syftar till att skapa rutiner för olycksfallsregistrering. Detta för att medvetandegöra barn, föräldrar och personal om riskmoment inom barnomsorg/skola samt skapa ett aktivt olycksfallsförebyggande arbete för att på sikt få ned antalet allvarliga olyckor som drabbar barn.

Skr. 1996/97:125

#### 4.3 Verksamhet till förmån för ungdomar 12 – 25 år (förteckning redovisas i *bilaga 3*)

Under budgetåret 1995/96 har genom 216 beslut ca 37 miljoner kronor fördelats ur Allmänna arvsfonden till verksamhet till förmån för ungdom. Dessutom har ca 18 miljoner kronor delegerats till Ungdomsstyrelsen att fördela enligt givna ramar och riktlinjer. Ansökan om stöd ur fonden avseende verksamhet till förmån för ungdom har prövats av den del av Arvsfondsdelegationens kansli som finns i Inrikesdepartementet.

##### 4.3.1 Projekt med bred lokal förankring

(avser ändamålen Arbete/Sysselsättning, Brottsförebyggande samt Utsatta barn och ungdomar)

I syfte att stimulera nya initiativ och stödja utveckling av metoder för ungdomsarbete med bred förankring lokalt har närmare 6 miljoner kronor fördelats till större kraftcentra med särskild inriktning på utsatta ungdomar; föreningen Urkraft i Skellefteå, föreningen Reningsborg i Göteborg, stiftelsen Fryshuset i Stockholm, föreningen Varvet i Helsingborg, Filadelfiakyrkan i Stockholm ("K23"), Mölndal Hockey Puck samt Kulturskolan Rosteriet i Luleå. Gemensamt i projekten är att arbetet bedrivs utifrån nya synsätt och metoder där ungdomars engagemang och kreativitet aktivt tas tillvara för att därmed bl.a. motverka brott och utslagning. Organisationerna sprider kunskap, information och utvecklingsidéer vidare till andra som är verksamma inom området.

##### 4.3.2 Nätverk för eldsjälar

Utifrån erfarenheterna i de närmast ovanstående projekten har stöd för det tredje året beviljats med 550 000 kronor för att ytterligare utveckla och stödja ett nationellt nätverk för eldsjälar som initierades under budgetåret 1993/94. Nätverket, som samordnas av Fryshuset, har till uppgift att stödja och sprida information till projektledare över hela landet och det har byggt upp en databas för informationsutbyte om insatser inom området. Medel har också avsatts för att göra en särskild utvärdering av projektet. Utvärderingen presenteras i en särskild rapport och belyser i första hand rollen som projektledare och eldsjäl samt ger en beskrivning av effekterna av informationsinsatserna inom ramen för projektet Nätverk för eldsjälar.

#### 4.3.3 Främlingsfientlighet

I samband med Europarådets ungdomskampanj mot rasism och främlingsfientlighet tillsattes en särskild kommitté av regeringen. Kommittén har i samarbete med myndigheter och organisationer genomfört informations- och opinionsbildande insatser riktade till ungdomar. Stöd med 5 miljoner kronor avsattes ur Allmänna arvsfonden för lokala utvecklingsprojekt med syfte att motverka främlingsfientlighet och rasism samt öka förståelsen och toleransen mellan människor med olika kulturell bakgrund. Projektverksamheten har varit en viktig del av stödet till och uppmuntran av ungdomars engagemang och aktiva arbete på lokal nivå. Kommitténs arbete avslutades under år 1996 med en sammanställning över beviljat stöd samt en utvärderande rapport.

Ytterligare stöd har utgått med ca 1,3 miljoner till insatser för att motverka främlingsfientlighet och rasism. Såväl det Assyriska- som det Portugisiska ungdomsförbundet, Stiftelsen Abrahams Barn, Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer m.fl. har genomfört attityd- och värderingsförändrande aktiviteter.

#### 4.3.4 Kulturprojekt

För att stimulera utveckling av ungdomars kulturprojekt med olika inriktning och syften har stöd beviljats med ca 7,9 miljoner kronor. Föreningen Cirkus Cirkör har utvecklat ung nycirkuskultur och ett nationellt nätverk av unga cirkusartister. Föreningen Etnokollokult utvecklar "kulturell catering". Kulturföreningen Tåget m.fl. arbetar för att kombinera flera olika typer av kulturuttryck såsom musik, dans, teater och media. Föreningen Kulturskolan Rosteriet skapar film med nya metoder och aktörer. Stöd har också utgått till flera teater- och kulturföreningar som verkar för att inom olika typer av kulturprojekt knyta ihop det mångkulturella samhället.

#### 4.3.5 Särskilda insatser för flickor

Med syfte att stärka flickors självkänsla och skapa förutsättningar för att deras behov och resurser särskilt uppmärksammas har drygt 800 000 kronor fördelats till en rad olika projekt; Stiftelsen Kvinnoforum, Tjejverksamheten "Frostflingorna" på Fryshuset, Föreningen Markan i Hässleholm, Sociala Missionen m.fl.

#### 4.3.6 Lokaler

Sammanlagt ca 4,7 miljoner kronor har fördelats till ny-, om- och tillbyggnad samt till renovering av lokaler för ungdomsverksamhet. Drygt 40 föreningar och organisationer har erhållit denna typ av stöd.

#### 4.3.7 Miljö

Stöd för att stimulera ungdomars intresse för och engagemang i miljöfrågor har utgått med ca 1,8 miljoner kronor. Därav har Stiftelsen Det Naturliga Steget fått 800 000 kronor för genomförandet av Ungdomens miljöriksdag (Youth Parliament for the environment). Stöd har också utgått till Svenska FN-förbundet och Sveriges Vänortsförening för i första hand utbildnings- och informationsinsatser.

#### 4.3.8 Skolkooperativ

För att utveckla kooperativ verksamhet på gymnasieskolor i Stockholm, Göteborg och Malmö beslutade regeringen att avsätta ca 5 miljoner kronor (avseende budgetåret 1995/96) till projekt som syftar till att utveckla kooperativ som drivs av elever. Projektverksamheten ska ge eleverna nya förutsättningar att inom ramen för sin utbildning utveckla särskild kompetens och beredskap som underlättar deras framtida möjligheter till försörjning.

#### 4.3.9 Våldsförebyggande

Stöd med sammanlagt 1,2 miljoner kronor har beviljats till våldsförebyggande projekt. Sveriges Motorcyklisters Centralorganisation (SMC) beviljades stöd med 400 000 kronor till en landsomfattande kampanj för att motverka att intresse för motorcyklar förknippas med våld och brottslighet. IFK Göteborg genomför ett supporterprojekt för att utveckla metoder för hur idrotten skall kunna ta ett utökat ansvar för att motverka våld samt verka för bättre läktarkultur. Projektet har erhållit stöd med 525 000 kronor.

#### 4.3.10 Tittarmakt

Våldsskildringar är idag ett vanligt inslag i såväl nyhetsprogram som i underhållningsfilm. Skildringarnas karaktär har successivt förändrats till att vara mer närgångna och innehålla starkare effekter. Våldsskildringarnas tillgänglighet och omfattning har också ökat kraftigt. För att särskilt värna om barn och ungdomar som många gånger helt oskyddat möter dessa skildringar beslutade regeringen att avsätta 2,2 miljoner kronor till projekt som syftar till att stärka unga människors egen makt mot våld i media. Stöd har beviljats med tillsammans ca 1,8 miljoner kronor. Rädda Barnen har tillsammans med Riksförbundet Hem och Skola utarbetat skolmaterialet "Härligt och förfärligt". Föreningen Skutskärs Ungdom och Media utbildar ungdomar till vidareinformatörer. Satsningen Tittarmakt mot medievåld utvärderas i särskild ordning för att följa upp och mäta resultat av insatserna.



#### **4.3.11 Ungdomars politiska delaktighet**

Skr. 1996/97:125

För att främja en bred debatt om den framtida ungdomspolitikerna bland ungdomar som vanligtvis inte aktivt deltar i politiskt arbete har stöd beviljats med drygt 1,1 miljoner kronor. I samarbete med den Ungdomspolitiska kommittén (C 1995:10) har ungdomars engagemang kring de framtida villkoren och förutsättningarna kanaliseras i en rad lokala rådslag. Rådslagen har genomförts av ungdoms- och fritidsgårdar, kommunala ungdomsråd, ungdomsorganisationer, församlingar m.fl. för att stimulera till lokal och bestående delaktighet.

#### **4.3.12 Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn**

I augusti 1996 genomfördes i Stockholm världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn. I samband med genomförandet beviljades stöd med ca 2,7 miljoner kronor för informations- och opinionsbildningsinsatser (varav ca 1 miljon kronor avsåg stöd till insatser för barn). Insatserna engagerade Svenska kyrkans mission, Svenska UNICEF-kommittén, BRIS, Unga Örnars Riksförbund, Röda korsets Ungdomsförbund m.fl. Rädda Barnen hade ett samordnande ansvar.

#### **4.3.13 Utvecklingsarbete för att stärka ungdomars möjlighet att påverka lokalsamhället**

Ungdomsstyrelsen har under året fördelat arvsfondsmedel till lokala projekt för ökat ungdomsinflytande i de kommunala beslutsprocesserna. Satsningen utgör en fortsättning på tidigare arbete inom ramen för stöd till lokala träffpunkter och demokratiprojekt för att öka ungdomars möjligheter att påverka de egna uppväxtvillkoren. Projektstödet har främst beviljats lokala ungdomsföreningar men även nybildade ungdomsgrupper/ungdomsråd har i samverkan med kommuner erhållit stöd. Projekt där den lokala förankringen varit tydlig och där kommunen delfinansierat verksamheten har prioriterats. Sammanlagt har 14 miljoner kronor avsatts ur fonden för detta ändamål. På detta sätt har för närvarande 50 projekt beviljats stöd. Som ett led i utvecklingsarbetet har särskilda konferenser genomförts för att utbyta erfarenheter mellan projekten.

#### **4.3.14 Utveckling av flickors fritid**

Med syfte att synliggöra och stärka flickors fritidsverksamhet har Ungdomsstyrelsen fått regeringens uppdrag att fördela 4 350 000 kronor till projektverksamhet inom den lokala kultur- och fritidssektorn. Syftet är att utveckla metoder och verksamheter som engagerar flickor samt stärker deras inflytande i verksamhet som riktar sig till ungdomar.

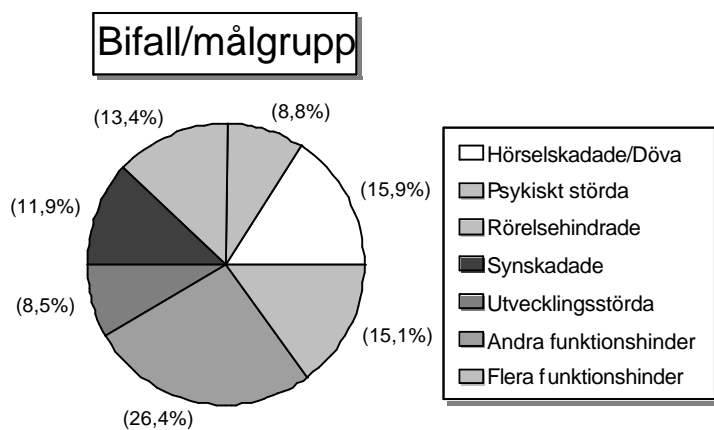
#### 4.4 Verksamhet till förmån för personer med funktionshinder

(förteckning redovisas i *bilaga 3*)

Skr. 1996/97:125

Under budgetåret har sammanlagt ca 120 miljoner kronor fördelats genom 269 beslut till 251 projekt som rör personer med funktionshinder.

Ansökan om stöd ur fonden avseende denna verksamhet har prövats av den del av Arvsfondsdelegationens kansli som är knuten till enheten för handikapp- och äldre frågor på Socialdepartementet.



Diagrammet visar hur de bifallna projekten för personer med funktionshinder fördelat sig på olika handikappgrupper.

##### 4.4.1 Arbete/Sysselsättning

14 projekt med syfte att pröva och utveckla nya former för arbete och sysselsättning för personer med funktionshinder har beviljats stöd med sammanlagt nära 5 miljoner kronor. Bland annat har organisationer för personer med psykisk störning fått stöd för att starta kooperativ med olika inriktning.

##### 4.4.2 Datateknik

Drygt 10 miljoner kronor har fördelats till 11 olika projekt inom detta område. Så har t.ex. Sveriges Dövas Riksförbund beviljats stöd för uppbyggnad av ett informationscenter för döva och Stockholms Stadsbibliotek och Synskadades Riksförbund m.fl. fått stöd för projektet IT på biblioteket – också för synskadade.

#### 4.4.3 Familjestöd

Fem projekt, bl.a. Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation (BRO) och Riksföreningen för Anorexia och Bulemia har beviljats stöd med sammanlagt ca 1,5 miljoner kronor för projekt med syfte att utveckla olika former av stöd till familjemedlemmar.

#### 4.4.4 FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet

I september 1994 beslutade regeringen avsätta sammanlagt 10 miljoner kronor för att frivilligorganisationer skall kunna sprida information om FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. 3 miljoner kronor av dessa medel har ställts till Handikappombudsmannens förfogande för att tillsammans med handikapporganisationerna framställa ett basinformationsmaterial som ideella organisationer skall kunna använda i informationsarbetet.

Under budgetåret har stöd utgått med sammanlagt ca 5,8 miljoner kronor för 17 olika informationsprojekt.

#### 4.4.5 Fritid/Idrott

Nära 12 miljoner kronor har fördelats till 22 olika projekt med syfte att utveckla området handikappidrott. Projekten har dels syftat till att öka möjligheterna för personer med funktionshinder att delta i ordinarie idrottsutbud, dels göra det möjligt för personer med funktionshinder att pröva på olika former av handikappidrott. I beloppet ingår 4,5 miljoner kronor som ställts till Handikappinstitutets förfogande för att tillsammans med handikapporganisationer och hjälpmedelscentraler utveckla modeller för hur hjälpmedel för sport och hobby skall bli mer tillgängliga. Olika insatser för att förbättra och systematisera information och rådgivning skall prövas. I arbetet ingår också att bygga upp samarbetsformer mellan brukarna och deras organisationer, landstingens hjälpmedelscentraler, kommuners kultur- och fritidsförvaltningar, olika föreningar samt sport- och fritidsanläggningar.

#### 4.4.6 Information/Utbildning

Behovet av information och kunskap om olika funktionshinder är stort hos allmänhet, personalgrupper och beslutsfattare. 76 projekt med inriktning på informations- och utbildningsinsatser har beviljats stöd med sammanlagt drygt 37 miljoner kronor. Häri ingår också projekt med syfte att ge kunskap om aktuell lagstiftning m.m. till personer med funktionshinder.

#### 4.4.7 Invandrare och handikapp

Regeringen beslutade i januari 1994 att avsätta sammanlagt 10 miljoner kronor under två år för att öka möjligheterna för funktionshindrade per-

soner med invandrarbakgrund att bli mer delaktiga i samhälls- och föreningsgemenskap. Denna grupp möter ofta särskilda svårigheter. De nås ofta inte av information om sina rättigheter och vilka olika former av stöd som finns, och många känner sig inte hemma vare sig inom handikapporganisationer eller invandrarorganisationer.

Nära tre miljoner kronor har under året delats ut till nio projekt inom detta område. Bland annat har SIOS (Samarbetsorgan för invandrarorganisationer i Sverige) fått stöd med 575 000 kronor för det andra året av ett projekt för att i samarbete med handikapporganisationerna och Statens institut för handikappfrågor i skolan, förbättra stödet till invandrarelever med funktionshinder.

Projektet har dokumenterats i skriften Möte mellan två världar.

#### **4.4.8 Kultur**

5 projekt som omfattar teater och annan konstnärlig verksamhet där personer med funktionshinder själva är aktörer har beviljats stöd med sammanlagt ca 1,7 miljoner kronor. Bland annat har stöd utgått till ABF Sundsvallsorten för Carmen, ett operaprojekt med personer med utvecklingsstörning och Studieförbundet i Lund för projektet En självständig teater av och med utvecklingsstörda (musikalen Gryning).

#### **4.4.9 Kvinnor och handikapp**

I de flesta handikappgrupper är kvinnorna i majoritet. Även om livet för kvinnor med funktionshinder liknar andra kvinnors liv, med familj och yrkesarbete, har dessa kvinnor förutom omsorgen om barn, hem och arbete ett funktionshinder som tar tid och kraft. De upplever ofta att de är handikappade i dubbel bemärkelse. De ställer inte heller samma anspråk på samhällets stödåtgärder som män med funktionshinder, vilket leder till att kvinnor ofta missgynnas. Fler kvinnor med funktionshinder än män i samma situation är arbetslösa och de deltar inte i samma utsträckning som män i politiskt, fackligt och annat samhällsarbete.

I mars 1994 beslutade därför regeringen att för budgetåren 1994/95 och 1995/96 avsätta sammanlagt 6 miljoner kronor för praktisk utvecklingsverksamhet i syfte att förbättra villkoren för kvinnor med funktionshinder. Under året (det andra året av den särskilda satsningen) har 5 projekt beviljats stöd med sammanlagt nära tre miljoner kronor.

Projektet har dokumenterats i skriften Kvinnor i rörelse.

#### **4.4.10 Lokaler**

Stöd med sammanlagt ca 1,8 miljoner kronor har beviljats till nio organisationer som bidrag till kostnaderna för ny-, om- och tillbyggnader av handikapporganisationers fritidsanläggningar.

#### **4.4.11 Nya rehabiliteringsmetoder**

Skr. 1996/97:125

Till 10 projekt med syfte att utveckla verksamhet som kan komplettera offentlig verksamhet har beviljats sammanlagt ca 3,8 miljoner kronor. Här kan nämnas Astma-Allergiförbundets Allergivårdprojekt som syftar till att utforma och pröva ett åtgärdsprogram för behovsanpassad vård och Stadsmissionens i Stockholm projekt Värkstad som syftar till att utveckla och komplettera s.k. smärtskolor som bedrivs i offentlig regi.

#### **4.4.12 Organisationsutveckling**

Förändringar i lagstiftning, decentralisering och andra samhällsförändringar ställer stora krav på handikapporganisationernas kompetens och organisation. I takt med samhällsinsatsernas decentraliseringssträvanden krävs att handikapporganisationerna flyttar tyngdpunkten från centralförbunden till lokal- och länsföreningarna. 14 projekt med denna inriktning har beviljats stöd med ca 9,2 miljoner kronor.

#### **4.4.13 Utrustning/Inventarier**

För att underlätta för personer med funktionshinder att arbeta vid handikapporganisationernas kanslier har stöd lämnats med ca 3,9 miljoner kronor till 15 organisationers kansliutrustning m.m.

#### **4.4.14 Övrig utvecklings- och försöksverksamhet**

Under denna rubrik har samlats försöks- och utvecklingsverksamhet som inte kunnat inrymmas inom ovan angivna ändamålsrubriker. Nära 22 miljoner kronor har fördelats till 39 projekt. Så har t.ex. stiftelsen Gyllenkroken i Göteborg beviljats stöd för vissa kostnader i samband med startande av olika former av stöd och boende för personer med psykiska funktionshinder, stiftelsen Nordiska rehabiliteringsfonden har fått stöd för projektet Service och Signalhunden som syftar till att utveckla metoder för utbildning av hundar som kan hjälpa personer med olika former av funktionshinder och Riksförbundet för Trafik- och Polio-skadade har beviljats medel för uppbyggnad och utveckling av en trafikolycksjour som vänder sig till drabbade och anhöriga.

## **5 Kommande inriktning för stöd ur Allmänna arvsfonden**

Genom stöd ur Allmänna arvsfonden har föreningar och andra organisationer under årens lopp kunnat förverkliga nya idéer och visioner som förbättrat situationen för barn, ungdomar och personer med funktionshinder. Det har gällt verksamheter som föreningar och organisationer själva ansvarat för och som kompletterat de offentliga verksamhetsformerna men också verksamhetsformer som det offentliga svarar för men som brukarorganisationer fått ett ökat inflytande över.

Det stöd som ges ur Allmänna arvsfonden bör generellt medverka till att stärka den sociala välfärden för fondens målgrupper.

I det följande redovisar regeringen den framtida inriktningen av stödet för respektive målgrupp. Härutöver finns det vissa områden där det kan finnas anledning att göra insatser som är gemensamma för de olika målgrupperna. Ett exempel på detta är insatser för att stärka brukarinflytandet genom utveckling av kooperativa lösningar i olika former.

Utöver nedan angivna områden kommer medel liksom tidigare att ges till utvecklingsprojekt inom områden som idag inte kan förutses. Det är angeläget att ge utrymme för organisationernas egna initiativ till utvecklingsverksamhet inom nya områden.

### 5.1 Verksamhet till förmån för barn

Samhällets särskilda ansvar för att barn växer upp under trygga och goda förhållanden kommer till uttryck bl.a. i socialtjänstlagen. Där åläggs socialnämnderna att i nära samarbete med hemmen främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos alla barn. För att hindra att barn far illa är det viktigt att utveckla ett varierat utbud av insatser som syftar till att stödja barn och föräldrar. Som komplement till vad det offentliga erbjuder är det arbete som utförs genom ideella organisationer och andra frivilliga sammanslutningar mycket viktigt, inte minst för de människor som av olika skäl inte vill vända sig till myndigheter.

I de alltmer segregerade bostadsområdena i och omkring storstäderna, där antalet *långtidsarbetslösa föräldrar* är stort liksom *andelen familjer med invandrabakgrund, ensamma föräldrar och föräldrar med sociala problem*, är det särskilt allvarligt att barnen inte nås av någon förskole- eller fritidsverksamhet. Nya verksamhetsformer och metodutveckling för att bidra till dessa barns integrationsmöjligheter, språk- och psykosociala utveckling kommer att prioriteras inom ramen för den satsning på alternativ barnomsorg i storstadsområden som regeringen beslutade om i juni 1995. Utvecklingsverksamhet behövs också för att öka förståelsen och kommunikationen mellan invandrarfamiljer och andra familjer.

Genom FN:s konvention om barns rättigheter har barnets behov och frågan om barnets rättigheter fått hög aktualitet. *Bevakningen av samhällsfrågorna ur ett barnperspektiv* liksom barns och ungdomars *delaktighet i kultur- och samhällslivet* behöver utvecklas. I regeringens strävan att införliva barnkonventionen på alla nivåer i samhället fattades i december 1996 beslut om en stor satsning för bättre kunskaper om barnkonventionen. Under en tvåårsperiod får 20 miljoner kronor från Allmänna arvsfonden användas av olika frivilligorganisationer för projekt som ökar kunskaperna om barnkonventionen bland förtroendevalda och tjänstemän i kommuner och landsting. Satsningen bygger på ett samarbete mellan frivilligorganisationerna och Barnombudsmannen.

Storstadskommittén (S 1995:1) har uppmärksammat att många barn och ungdomar i utsatta storstadsområden saknar möjligheter till sommarlovsaktiviteter. Ideella organisationer bör därför ges möjligheter att

själva eller tillsammans med kommuner utveckla och pröva sommarlovsaktiviteter/koloniverksamhet för barn, ungdomar och deras föräldrar i vissa storstadsområden.

Ett stort antal *barnfamiljer med krigsupplevelser* har under en följd av år kommit till Sverige. Personal inom barnhälsovård, barnomsorg och skola har ansvar för att möta dessa flyktingfamiljer på bästa sätt. Familjemedlemmarna är i behov av att få stöd och hjälp för att kunna bearbeta sina upplevelser och växa in i det svenska samhället. Inom en del frivilligorganisationer har utvecklats särskild kompetens på detta område som bör kunna komma både flyktingfamiljerna och den personal som möter dem i olika verksamheter tillgodo.

*Barn i missbrukarfamiljer* riskerar enligt flera undersökningar att fara illa på olika sätt. Antalet barn som växer upp i familjer där minst en förälder har missbruksproblem uppskattas till ca 150 000 – 200 000. Dessa behöver stöd av olika slag för att förebygga bl.a. eget missbruk senare i livet. Det har skett en utveckling av exempelvis gruppverksamheter för dessa barn, men behovet av ytterligare utveckling är stort. Regeringen fattade i april 1997 beslut om att ställa 15 miljoner kronor ur Allmänna arvsfonden till Folkhälsoinstitutets förfogande för stöd till olika ideella organisationers barn- och ungdomsprojekt vilka ligger i linje med den nationella handlingsplanen för alkohol- och drogförebyggande insatser.

Det finns många likheter mellan barn som växer upp i missbruksmiljöer och *barn till psykiskt sjuka*. Trots att föräldrarna ofta har kontakt med vården är det sällsynt att barnet får stöd. Man uppskattar att minst 200 000 barn har någon förälder som är psykiskt sjuk. Det finns stort behov av utvecklingsarbete inom detta område.

Andra grupper av barn som är särskilt utsatta är de barn som utsätts för *sexuella övergrepp, som misshandlats eller varit vittne tillåld inom familjen*. För dessa barn är det angeläget att utveckla hjälp- och stödmetoder som kan komplettera samhällets insatser.

Många barn bor numera helt eller delvis tillsammans *med enbart en förälder*. Arbetslösheten har drabbat ensamföräldrar i högre utsträckning än andra, vilket kan medföra risk för isolering, i synnerhet om barnet mister sin plats i barnomsorgen. Barn som förlorat kontakten eller har dålig kontakt med en av sina föräldrar är överrepresenterade bland barn som far illa. Det är därför angeläget att uppmärksamma utvecklingsarbete inom detta område.

För *barn med funktionshinder* finns, förutom de prioriterade områden som beskrivits ovan, behov av att utveckla och pröva verksamhet som gör det möjligt att få delta i gemenskap med andra barn i barnomsorg, skola och fritid och att få tillgång till det stöd som behövs för att få vara just barn och ej barn med funktionshinder.

## 5.2 Verksamhet till förmån för ungdomar

Utgångspunkten för regeringens ungdomspolitik har varit att se ungdomar som fullvärdiga medborgare med både rättigheter och skyldigheter. En förutsättning för att unga människor skall kunna ta det ansvar

detta innebär är att de ges möjligheter att bli delaktiga i samhällsutvecklingen och att de ges tydlig makt och inflytande. Frågor om demokrati och inflytande är därför centrala såväl för ungdomspolitiken i sin helhet som för de särskilda satsningar som regeringen har möjlighet att göra med hjälp av medel ur Allmänna arvsfonden.

De insatser som görs för att stärka ungdomars ställning får inte innebära att deras inflytande utformas främst på vuxnas villkor. Unga människors initiativförmåga, kunskaper och kreativitet måste ges verkligt utrymme och tas tillvara. Detta synsätt bör präglade fördelningen av stöd ur Allmänna arvsfonden till ungdomsprojekt. I den allmänna fördelningen av stöd ur arvsfonden kommer projekt som stärker ungdomars reella delaktighet samt projekt som stärker jämlikheten mellan olika ungdomsgrupper och jämställdheten mellan pojkar och flickor att prioriteras. Medel kommer vidare att främst ges till projekt där ungdomar finns med i hela utvecklingsprocessen och inte bara förekommer som mottagare av något som vuxna skapat för dem.

Samhällsutvecklingen präglas vidare av en omfattande internationalisering. Dagens ungdomar är i många avseenden bärare av denna utveckling. Genom ett internationellt engagemang får människor inspiration och erfarenheter. Ungas engagemang i internationella frågor och deras vilja att möta människor och kulturmönster från andra länder bör främjas och stödjas. Stöd ur Allmänna arvsfonden bör därför i begränsad utsträckning kunna ges till pilotprojekt som även innefattar internationella kontakter och resor eller vistelser utomlands under förutsättning att verksamheten leder till nationell nytta.

De särskilda områden som regeringen avser att lyfta fram är följande.

Det är angeläget att förhindra att unga människor dras in i en livsstil där de riskerar att fara illa. Verksamheter till stöd för goda levnadsförhållanden och en positiv utveckling bland unga skall därför ägnas uppmärksamhet. Det finns behov av att i samverkan mellan offentlig verksamhet, föreningar och andra organisationer söka finna former för att åstadkomma en sådan positiv utveckling. Erfarenheterna från de s.k. PLUS-projekten har pekat på många intressanta och viktiga resultat av lokala utvecklingsinsatser genom bred samverkan mellan ideella och offentliga organisationer. Den metodik som använts i PLUS-projekten bör prövas vidare och utvecklas ytterligare. Stöd kommer därför även fortsättningsvis att ges till *lokala förebyggande samverkansprojekt* främst ett antal medelstora kommuner där intresse och förutsättningar finns för att omsätta erfarenheter från PLUS-projekten i praktisk verksamhet anpassad efter de lokala behov som föreligger.

Stöd ur Allmänna arvsfonden kommer att ges för ungdomars egna informations- och opinionsbildningsinsatser när det gäller *den framtida ungdomspolitiken*. Projekt som främjar en bred debatt om ungdomspolitiken bland ungdomsgrupper som vanligtvis inte aktivt deltar i politiskt arbete skall särskilt stimuleras.

Vidare kommer stöd att ges till projekt som syftar till att *stödja och uppmärksamma unga med särskilt utsatta uppväxt- och levnadsförhållanden*. Därmed kommer stöd att ges till bl.a. projekt i föreningsregi som medverkar till en utveckling av mellanvårdsalternativ



för ungdomar. Projekt där idrottsrörelsen tar en starkare social roll kommer att uppmärksammas.

Utveckling av *kooperativ verksamhet* främst inom gymnasieskolor i hela landet kommer att prioriteras och stödjas. Den kooperativa verksamheten skall drivas av elever för att ge eleverna nya förutsättningar att inom ramen för sin utbildning utveckla särskild kompetens och beredskap som underlättar deras framtida möjligheter till försörjning och sysselsättning. Den pågående kooperativa specialsatsningen i Stockholm, Göteborg och Malmö kommer att utvidgas till att omfatta hela landet.

Stöd för projekt som syftar till att *motverka främlingsfientlighet och rasism samt främja integration* kommer att prioriteras. Lokala nyskapande projekt vilka genomförs som en förlängning av kampanjen Alla olika – alla lika kommer att ges stöd. Vidare prioriteras ungdomars egna initiativ som förenar invandrade ungdomar och svenska ungdomar i gemensam verksamhet. Detta t.ex. genom kulturprojekt som visar ungdomskulturens mångfald och uppmärksammar dess möjlighet att utveckla och berika det lokala kulturlivet.

Regeringen har som tidigare angivits beslutat ställa 15 miljoner kronor till Folkhälsoinstitutets förfogande för ideella organisationers kostnader i projekt i linje med den nationella handlingsplanen för alkohol- och drogförebyggande insatser. Härutöver bör ytterligare insatser göras för att främja en sund livstil och hälsa bland ungdomar.

Ungdomars engagemang har stor betydelse för demokratins utveckling. Starka ungdomsorganisationer och medvetna ungdomar skapar såväl kontinuitet som förnyelse. I de nya demokratierna kring Östersjön kan det internationella ungdomsarbetet vara nyckeln till en demokratisk samhällsutveckling samtidigt som det stärker ungdomars internationella engagemang också i Sverige. Stöd till svenska ungdomars engagemang i ett konkret samarbete i bl.a. miljöfrågor, främst genom bred utbytesverksamhet, är angeläget.

För ungdomar är informationsteknik en högst naturlig del av livet. Det framväxande informations- och kunskapssamhället riskerar dock att befästa och skapa nya klasskillnader. För att motverka en ojämlig utveckling mellan ungdomsgrupper kommer projekt att prioriteras som syftar till att uppmuntra och stödja *IT-användning* bland ungdomar inom ungdomsgrupper som i liten omfattning har tillgång till IT i sin hemmiljö.

### 5.3 Verksamhet till förmån för personer med funktionshinder

Handikappolitiken har som syfte att utforma samhället så att det blir tillgängligt för alla medborgare. Det innebär att personer med funktionshinder skall beredas samma möjligheter som andra att vara med i samhällslivet, delta i olika aktiviteter och bemötas med samma respekt som andra. Målet är att uppnå full delaktighet och jämlikhet. Trots de insatser som gjorts finns det fortfarande hinder för detta.

Genom stöd ur Allmänna arvsfonden kan handikapporganisationer och andra ideella organisationer ges möjlighet att utifrån brukarnas egna

behov och önskemål utveckla och pröva olika verksamheter och insatser som kan komplettera samhällets stöd.

Av de projekt som beviljats stöd ur fonden har många haft inriktningen att *öka medvetenheten hos beslutsfattare och olika personalgrupper* genom att *informera* om olika former av funktionshinder. Många projekt har också haft som syfte att *öka kunskapen hos personer med funktionshinder* och beslutsfattare om de handikappolitiska grunderna och om olika stödsystem inom handikappområdet. Ett exempel är stöd till projekt som syftar till att informera om FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Denna typ av projekt men även andra som syftar till *inflytande, ökat självbestämmande, valfrihet och oberoende* för personer med funktionshinder bör även fortsättningsvis prioriteras.

*Tillgänglighet i vid benärkelse, dvs. i bostäder, publika lokaler, miljö, kommunikationer och olika kommunala verksamheter samt fritids- och kulturaktiviteter* är en viktig förutsättning för att personer med funktionshinder skall kunna leva ett självständigt och oberoende liv och kunna delta i samhällslivet. Att kunna besöka vänner, att som konsument kunna besöka affärer, restauranger och biografier, att kunna ta del av kommunens service och information är exempel på aktiviteter som är naturliga för de allra flesta men som inte alls är självklara för personer med funktionshinder.

Handikapporganisationerna spelar en viktig roll för en positiv utveckling på detta område dels genom information till olika aktörer om hur tillgängligheten kan ökas för personer med funktionshinder, dels genom olika samarbetsprojekt med t.ex. branschorganisationer och berörda myndigheter, för att pröva modeller och utveckla goda exempel.

Personer med psykiska funktionshinder återfinns i ökande utsträckning bland dem som saknar bostad. Regeringen beslutade därför i mars 1997 att under en treårsperiod avsätta sammanlagt 30 miljoner kronor för ideella organisationers kostnader för att tillsammans med berörda kommuner utveckla och pröva verksamhet som *förbättrar boendesituationen för personer med psykiska funktionshinder*. Projekt i storstadsområden där riskerna för dessa personer är stora att förlora fungerande nätverk och projekt som rör personer som förutom sitt psykiska funktionshinder har ett pågående missbruk kommer särskilt att uppmärksammas.

Tolktjänsten för bl.a. döva och dövblinda är en förutsättning för dessa grupper att kommunicera med andra. Trots att det under de senaste åren gjorts ansträngningar för att öka intresset för tolkutbildningen är bristen på utbildade tolkar stor. Det saknas också studiematerial i teckenspråk framför allt inom vuxenutbildningsområdet. Det finns därför behov av stöd till projekt som på olika sätt kan öka intresset för tolkyrket och förbättra tillgången på tolkar liksom till projekt som syftar till att påskynda utvecklingen av läromedel i teckenspråk.

## 6 Information, erfarenhetsspridning och utvärdering

Skr. 1996/97:125

I förordningen om Allmänna arvsfonden anges att Arvsfondsdelegationens uppgift, förutom att fördela stöd ur fonden, också är att följa upp projekt samt att informera allmänheten om arvsfondens ändamål och fondmedlens användningsområde.

Under hösten 1994 antog Arvsfondsdelegationen en plan för arbetet med information och erfarenhetsspridning. Denna plan har till stora delar genomförts under budgetåret. Delegationen har också diskuterat de framtida formerna för utvärdering av projekt som beviljats stöd ur fonden. En plan för detta arbete har antagits i januari 1996.

### 6.1 Information

En allmänt hållen broschyr har tagits fram under året. Den riktar sig till allmänheten och distribueras till personer som tar kontakt med något av kanslierna. Broschyren distribueras också på förfrågan till organisationer som inte tidigare kommit i kontakt med Allmänna arvsfonden och därför behöver grundläggande information om fondens målgrupper och villkor för stöd.

Under året har nya ansökningshandlingar och en skrift "Villkor för beviljat stöd ur Allmänna arvsfonden" utarbetats. Vidare har en skrift "Allmänna arvsfonden 1994-95" sammanställts.

Ytterligare en målgrupp som är viktig är advokater, gode män och andra som kommer i kontakt med personer som vill testamentera eller skänka medel till ideell verksamhet. Det är angeläget att öka deras kunskaper om hur arvsfondens medel förvaltas och används. En broschyr med detta syfte kommer att utarbetas i samarbete med Kammarkollegiet.

### 6.2 Erfarenhetsspridning

Stöd ur Allmänna arvsfonden lämnas till projekt som är nyskapande och utvecklande. Det innebär att många av de erfarenheter som projekten ger är av intresse för andra organisationer eller verksamheter. Även projekt som inte lyckas uppnå sina mål kan ge viktiga kunskaper om varför metoderna inte fungerade. Att sprida denna kunskap är i första hand en uppgift som bör genomföras inom ramen för varje projekt. I anvisningarna för ansökan understryks därför att projektet bör innehålla en plan för dokumentation och erfarenhetsspridning.

Den kunskap som samlas hos Arvsfondsdelegationen genom rapporter och dokumentation bör användas för att sprida mer generell information om utvecklingsarbetets inriktning på olika områden. Dessutom bör delegationen i viss utsträckning kunna stimulera till ökat utbyte mellan pågående projekt.

Arvsfondsdelegationens diarium och projektdatabas har gjort det möjligt att ta fram förteckningar över aktuella projekt inom ett visst område på förfrågan från t.ex. organisationer och myndigheter. Möjligheterna att göra projektdatabasen tillgänglig för utomstående eller på annat sätt

sprida information om projekten via elektroniska nätverk diskuteras med "Information Rosenbad".

Skr. 1996/97:125

Som framgår av den redovisning som lämnats under avsnittet 4.3.13 har Ungdomsstyrelsen på regeringens uppdrag fördelat stöd ur fonden till lokala projekt för ökat ungdomsinflytande i de kommunala beslutsprocesserna och för nyskapande verksamhet för arbetslösa ungdomar. Erfarenheterna från projektverksamheterna har redovisats i idéskriften "Ungdomsråd en möjlighet" och rapporten "Att pröva nya vägar".

Två av de särskilda satsningar som påbörjades under budgetåret, Kvinnor med handikapp och Utvecklingsverksamhet för invandrare med funktionshinder, har dokumenterats i två idéskrifter; Kvinnor i rörelse och Möte mellan två världar. Syftet är att skildra projekten medan de pågår, och därmed stimulera andra organisationer att ta kontakt och initiera nya verksamheter.

I maj 1996 genomfördes s.k. Arvsfunds dagar med drygt 300 deltagare från olika projekt i hela landet. Syftet var att sprida kunskap och information om Allmänna arvsfonden och om olika projekt samt stimulera knytande av kontakter och utbyte av erfarenheter.

Vidare har i oktober 1996 utbildning genomförts för 30 projektledare. Syftet med projektledarutbildning är att höja kunskapen om projektarbete och ge tillfälle till erfarenhetsutbyte. Under våren 1997 har ytterligare 50 projektledare utbildats.

### 6.3 Utvärdering

De utvärderingar som gjorts av separata arvsfondsprojekt har oftast genomförts inom ramen för respektive projekt. Under året har sekretariatet ökat och systematiserat sin information om projektresultat till berörda departement och myndigheter. Centralt genomförda utvärderingar har gällt särskilda avgränsade satsningar. Exempel på detta är utvärderingarna av projektet Nätverk för eldsjälar och de särskilda satsningarna på Tittarmakt mot våld och Ungdomars politiska delaktighet – Rådslagen.

Arvsfondsdelegationen har inlett ett arbete med att utveckla en strategi för utvärdering av projekt som fått stöd ur Allmänna arvsfonden. En utgångspunkt är att det bör vara möjligt att sammanställa vissa grunduppgifter från samtliga projekt; exempelvis om projektet har slutförts enligt projektplanen och om verksamheten fortsätter efter projektidens slut.

Mer genomgripande utvärderingar kommer även fortsättningsvis att genomföras huvudsakligen utifrån avgränsade ämnesområden och frågeställningar, exempelvis de satsningar på särskilda ändamål som regeringen beslutar om.

Bilagan finns endast i den tryckta versionen.

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 1

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 1

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 1

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 1



Skr. 1996/97:125  
Bilaga 1

## Fördelning av ur Allmänna arvsfonden utdelat stöd under budgetåret 1995/96

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 2

Det för utdelning tillgängliga beloppet var ca 205 miljoner kronor. Dessa medel består av; 180 miljoner kronor från utdelningsbara medel från föregående budgetår, 5,5 miljoner kronor som ej deltas ut från tidigare år samt 19,5 miljoner kronor till fonden återförda eller återbetalade under året.

### Verksamhet till förmån för barn

Barn i vissa storstadsområden	5 025 000
Brottsförebyggande	765 000
Datateknik	1 175 000
Familjestöd	4 654 000
Fritid/Idrott	595 000
Främlingsfientlighet	160 000
Information/Utbildning	8 288 000
Kultur	438 000
Lokaler	1 590 000
Media	220 000
Miljö	805 000
Mobbning	690 000
Nya rehabiliteringsmetoder	1 075 000
Organisationsutveckling	580 000
Utrustning/Inventarier	455 000
Utsatta barn och ungdomar	100 000
Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn	995 000
Övrig utvecklings- och försöksverksamhet	<u>2 546 000</u>
	30 156 000

### Verksamhet till förmån för ungdomar

Arbete/Sysselsättning	875 000
Brottsförebyggande	3 105 000
Datateknik	100 000
Drogförebyggande	5 000
Fritid/Idrott	1 423 000
Främlingsfientlighet	1 345 000
Information/Utbildning	925 000
Konsument/Ekonomi	185 000
Kultur	7 858 000
Kvinnor/Flickor	823 000
Lokaler	4 710 000
Media	275 000
Miljö	1 770 000
Mobbning	335 000

Skolkooperativ	250 000
Tittarmakt	1 817 000
Ungdomars politiska delaktighet	1 153 000
Utsatta barn och ungdomar	1 650 000
Våldsförebyggande	1 185 000
Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn	<u>1 673 000</u>
	31 462 700

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 2

#### Verksamhet till förmån för personer med funktionshinder

Arbete/Sysselsättning	4 862 000
Datateknik	10 702 000
Familjestöd	1 537 000
FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet	5 772 000
Fritid/Idrott	11 892 000
Information/Utbildning	37 163 000
Invandrare och handikapp	2 938 000
Kultur	1 721 000
Kvinnor och handikapp	2 894 000
Lokaler	1 791 000
Nya rehabiliteringsmetoder	3 795 000
Organisationsutveckling	9 209 000
Utrustning/Inventarier	3 940 000
Övrig utvecklings- och försöksverksamhet	<u>21 989 000</u>
	120 205 000

#### Övrigt beslutat:

##### Verksamhet till förmån för ungdomar

(Fördelat via Barn- och Ungdomsdelegationen)	65 000
Skolkooperativ (rambeslut)	4 750 000
Utvärderingar:	
Rådslag	250 000
Tittarmakt	400 000
Ungdomsstyrelsen:	
Demokrati/Träffpunktsstöd	14 000 000
Stärkande av flickors fritidsverksamhet	<u>4 350 000</u>
	23 815 000

##### Verksamhet till förmån för personer med funktionshinder

Medel för dokumentation av projekt inom områdena	
Invandrare och handikapp samt kvinnor och handikapp	<u>200 000</u>
	200 000

**Totalt** **205 838 700**

Projektkatalog  
Förteckning över projekt som beviljats stöd under  
budgetåret 1995/96

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

Innehållsförteckning

Arbete/Sysselsättning . . . . .	37
Barn i vissa storstadsområden . . . . .	42
Brottsförebyggande . . . . .	46
Datateknik . . . . .	48
Drogförebyggande . . . . .	53
Familjestöd . . . . .	53
FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktions- nedsättning delaktighet och jämlikhet . . . . .	57
Fritid/Idrott . . . . .	62
Främlingsfientlighet . . . . .	72
Information/Utbildning . . . . .	77
Invandrare och handikapp . . . . .	110
Konsument/Ekonomi . . . . .	112
Kultur . . . . .	113
Kvinnor och handikapp . . . . .	126
Kvinnor/Flickor . . . . .	128
Lokaler . . . . .	130
Media . . . . .	146
Miljö . . . . .	147
Mobbning . . . . .	150
Nya rehabiliteringsmetoder . . . . .	152
Organisationsutveckling . . . . .	156
Skolkooperativ . . . . .	160
Tittarmakt . . . . .	161
Ungdomars politiska delaktighet . . . . .	164
Rådslag . . . . .	165
Utrustning/Inventarier . . . . .	171
Utsatta barn och ungdomar . . . . .	176
Våldsförebyggande . . . . .	178
Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn . . . . .	179
Övrig utvecklings- och försöksverksamhet . . . . .	182

## Arbete/Sysselsättning

### **Intresseföreningen för Schizofreni i Stockholm och Stockholms län**

Sysselsättningsprojekt  
270 000 kr för år 2 av 2

Föreningen har startat en möbelrenoveringsverkstad där psykiskt sjuka personer får sysselsättning och handledning. Verksamheten ska vara en länk mellan sjukhus och arbetsliv – ett "riktigt" arbete, men med anpassade krav och arbetstakt. Enligt Riks-IFS saknas bra "mellanformer" och det område där bristerna är störst är just Stockholm.

Tel. 08-654 43 69

### **Stiftelsen Arbete och Vänskap i Lycksele**

Uppsökande verksamhet för människor i glesbygd med psykiatrisk problematik

175 000 kr för år 1 av 2

Stiftelsen driver Klubbhuset Lapplandsfontänen i Lycksele, en verksamhet enligt Fountain House-modellen. Syftet är att erbjuda sysselsättning och gemenskap för personer med psykiatrisk problematik. 20 personer deltar i verksamheten. Hittills har klubbhuset riktat sig till tätortsinvånarna. Nu vill man i projektform arbeta med uppsökande verksamhet i kommunens glesbygd. En projektledare ska söka upp de aktuella personerna, informera om klubbhuset och stötta intresserade att börja delta i verksamheten. Arbetet ska ske i samarbete med bl. a RSMH, psykiatrin, socialtjänsten, studieförbund och kyrkans församlingar.

Tel. 0950-389 60

### **Kristianstads kommun, Omsorgsförvaltningen**

Projekt Orkidén  
350 000 kr för år 3 av 3

Syftet med samverkansprojektet är att tillsammans med länsarbetsnämnden, Samhall och Försäkringskassan göra individuellt utformat datorstöd och därmed ge gravt fysiskt handikappade möjligheter till arbete och sysselsättning.

Tel. 044-13 50 00

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

**Kristianstads kommun, Omsorgsförvaltningen**

Fördjupad dokumentation av projekt Orkidén  
100 000 kr

Kostnader för utvärdering av det treåriga samverkansprojektet.  
Tel. 044-13 50 00

**Reumatikerförbundet**

Ett Arbetsmarknadsprojekt  
430 000 kr för år 1 av 3

Många av reumatikerna står utanför arbetsmarknaden. Förbundet vill i ett treårigt projekt förbättra reumatikernas delaktighet på arbetsmarknaden. Man vill kartlägga arbetsmarknadssituationen genom en enkät och telefonintervjuer, kartlägga hindren, utbilda s.k. arbetsmarknadsombud som skall stödja reumatiker samt informera arbetsgivare, försäkringskassa och andra aktörer om reumatikers möjligheter och förutsättningar i arbetslivet.

Tel. 08- 653 21 00

**Hörselskadades Riksförbund (HRF)**

Projektet Hörselskadade i yrkesverksam ålder i ett glesbygdslän  
133 000 kr för år 2 av 3

Projektets syfte är att genom information (bland annat till skyddsombud) och uppsökande verksamhet bygga upp nätverk mellan hörselskadade i yrkesverksam ålder för att förbättra eget självförtroende och öka hörselskademedvetenhet hos arbetskamrater och anhöriga.

Tel. 08-453 53 00

**Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) i Katrineholm**

Utvecklingsverksamhet bland förståndshandikappade  
210 000 kr för år 3 av 3

Projektet syftar till att ge utvecklingsstörda "riktigt" arbete genom att de samlar in och sorterar kontorspapper från olika företag i Katrineholm. I projektet ingår också teoretisk utbildning om pappershantering m.m.

Tel. 0150-149 50

**IFSAP Intresseföreningen för schizofreni och andra psykotiska sjukdomar i Kungälv-Stenungsund-Tjörn**

Allaktivitetshus och lantgård  
300 000 kr för år 2 av 2

Projekt med syfte att ge personer med schizofreni och andra psykosjukdomar möjligheter att träffas, laga mat, sköta gårdens djur, delta i studiecirkel och medverka i alla sysslor som förekommer på en lantgård. Kommunen och landsting står för kostnaderna för driften av gården.

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

Kontaktperson: Krister Johansson, tel 0303-22 21 97

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Sesam-Skaraborg**

Projektet Sesam-Viking  
225 000 kr

Föreningen (RSMH-Skaraborg, LO-distriktet i Västsverige, TCO Skaraborgs länsdistrikt, Skara Stiftssamfällighet, ABF-distriktet och Folksam) söker medel för att en grupp personer med psykisk störning skall kunna lära sig mer om och förbereda byggandet av ett vikingahus där man under turistsäsong skall servera mat efter vikingarecept. Huset planeras vid hamnen i Blomberg vid Vänerens strand där vikingaskeppet Storråda ligger.

Kontaktperson: Helena Frykstrand, tel. 0500-41 17 74

### **Hörselskadades distrikt i Örebro län**

Projektet Hörselskadade i arbetslivet  
279 000 kr för år 2 av 3

Flera undersökningar visar att hörselskadade har problem på arbetsmarknaden och ofta väntar i det längsta med att försöka ändra en besvärlig situation. Undersökningarna belyser också den tidiga rehabiliteringens betydelse för att hörselskadade skall kunna lära sig det dubbelarbete som hörselskadan innebär i arbetslivet. Syftet med projektet är att ta fram en modell där den enskilde, arbetsmarknadens parter och samhället görs uppmärksamma på hörselskadades utvecklingsmöjligheter. I projektet arbetas med information till arbetsgivare och fackliga representanter, seminarier för arbetsmiljöansvariga och tillskapande av miljögrupper. Landstinget medfinansierar successivt.

Kontaktperson: Bengt Ulén, tel. 019-12 95 45

### **Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) i Skaraborg**

Projekt Helås  
300 000 kr

RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa) i Skaraborg, FUB (Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna) i Vara samt Helås Intresseförening skall driva en närbutik och ett servicecenter som beräknas ge arbete och sysselsättning till utvecklingsstörda eller psykiskt störda. Arbetet skall bedrivas tillsammans med handikappföreningarna, landstingets dagcenter, försäkringskassan och AML. Genom Vara folkhögskola skall deltagarna få utbildning i ekonomi, marknadsutbildning, kundbemötande, lagstiftning och data. Kommunen ställer en arbetsledare till förfogande.

Tel. 0511-159 50

### **Stiftelsen Fontänhuset Örebro**

Projektet Kunskapskällan – en skola för livet  
235 000 kr för år 2 av 2

Ett projekt med syfte att etablera olika former av utbildningsverksamhet (data, livsåskådning m.m.) för att stärka medlemmarnas självförtroende och ordna övergångsarbeten. En person från Fontänhuset kan med stöd av handledare under en halvårsperiod pröva ett arbete för att sedan kunna slussas vidare till ordinarie arbetsmarknadsåtgärder.  
Tel. 019-32 05 20

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Handikappföreningarnas Samarbetsorgan (HSO) i Älvsborgs län**

Projektet Arbetslösa kvinnor med funktionshinder – en resurs  
300 000 kr

Organisationen vill försöka fånga upp funktionshindrade kvinnor som skulle kunna arbeta. Man vill också utforma en form av checklista som skall underlätta samarbetet med berörda myndigheter. I projektet ingår också att försöka belysa eventuell skillnad mellan manliga och kvinnliga arbetslösa funktionshindrade och tillsammans med Samhall försöka belysa arbetets värde. Samarbete skall ske med Vårdhögskolan i Vänersborg.  
Tel. 033-10 66 44

### **Stiftelsen Brukarhuset**

Etablering av verksamheter vid synskadades aktivitetscenter Brukarhuset

1 255 000 kr för år 2 och 3 av 3

Stiftelsen Brukarhuset (Synskadades Riksförbund i Stockholms och Gotlands län) har som uppgift att främja breda sysselsättnings- och aktivitetsmöjligheter för synskadade i Stockholms län. Stiftelsen strävar efter omvänd integrering, dvs. att människor som inte är synskadade skall lockas till kontakter med synskadade genom bl.a. hobby- och fritidsaktiviteter, restaurangverksamhet, arbets- och yrkesutbildningsinsatser. Flera aktiviteter är nu igång; tre synskadade hantverkare hyr egna arbetsplatser i Brukarhuset, fem föreningar är inhyrda i klubbrummet, Telenova skall utrusta och sätta i drift en datastuga, restaurangen är i gång, synskadade kommer att få arbetspröva där och anställning av synskadade planeras. Receptionen med växel som bemannas av en gravt synskadad person fungerar också som kassettboks- och punktskriftsantikvariat, Svenska för synskadade invandrare bedrivs i Brukarhuset med gott resultat, kulturkvällar med levande musik, Pub-aftnar med datoriserad upptappare m.m.  
Tel. 08-743 05 30



### **Hörselskadades distrikt i Jämtlands län**

Projektet Hörselskadade i yrkesverksam ålder i ett glesbygdslän  
300 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att genom information (bland annat till skyddsombud) och uppsökande verksamhet bygga upp nätverk mellan hörselskadade i yrkesverksam ålder för att förbättra självförtroende och hörselskademedvetenhet hos arbetskamrater och anhöriga.

Kontaktperson: Gunilla Björkholm, tel. 063-10 70 89

### **Stiftelsen Varvet**

Förebyggande arbete bland ungdomar  
250 000 kr

Har tidigare fått stöd från E4-anslaget "Utveckling av ideell verksamhet" till ett kreativitetscentrum för ungdomar i anslutning till hamnen Helsingborg. Man söker nu stöd till utveckling av denna ungdomsverksamhet i den s.k silon där man håller på att inreda café- musik-, och datalokaler m.m. Projektet genomförs i nära samarbete med kommunen och arbetsförmedlingen och omfattar många ungdomar i kommunen.

Kontaktperson: Anne Eriksson, tel. 042-14 30 80

### **IDÉ-kontoret/ UNG I DAG**

Ungdomsmässa -96  
75 000 kr

Idékontoret är en ideell förening som i samarbete med datorteket i Linköping arbetar med att skapa sysselsättning till ungdomar i kommunen. Ungdomsstyrelsen har via sina sysselsättningspengar gett stöd till föreningen så att de kommit igång med sin verksamhet. Nu söker en grupp, som ingår i Idékontorets verksamhet och som kallar sig för "Ung idag", stöd för att förbereda, genomföra och följa upp ett projekt man kallar Ungdomsmässa-96. Målet med mässan är, förutom att skapa vettig sysselsättning, att skapa ett kontaktnät mellan mindre etablerade klubbar, föreningar etc. och ungdomar (12-19 år). Man vill också att ungdomarnas föräldrar skall bli mer engagerade i vad deras barn håller på med. Genom Ungdomsmässan-96 vill man låta alla inom kontaktnätet visa upp sig tillsammans med andra ungdomliga "prova på-aktiviteter". Efter mässan fortsätter verksamheten med att upprätthålla kontakterna.

Kontaktperson: Anna-Maja Peukert, tel. 013-20 56 23

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Arbetskooperativet Kupan Ek. förening**

Ungdomsprojekt Kupan  
50 000 kr

Föreningen söker stöd för att starta ett mellanvårdsprojekt i Nacka under namnet "Ungdomsprojektet Kupan". Projektet skall genomföras i nära samarbete med områdesförvaltningen i Nacka samt nyföretagarcentrum i Nacka. Syftet med projektet är att öppna nya vägar mot ett yrkesverksamt liv för ungdomar som behöver stöd inför den hårda konkurrensen som råder idag i studiesammanhang och på arbetsmarknaden. Projektet blir också en brotts- och drogförebyggande verksamhet. Projektet beräknas pågå under tre år. Första terminen kommer 5 elever att ingå i projektet. Därefter kommer 10 elever/termin att ingå.  
Kontaktperson: Rolf Rätz, tel. 08-716 00 24

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Reningsborg**

Second-Hand verksamhet en nationell utbildningsattsning  
500 000 kr (avser 2 år)

En nationell utbildningsattsning för att sprida kunskap och information om SecondHand-verksamhet som en väg till egen finansiering av projekt-/ideell verksamhet samt ge arbetstillfällen åt arbetslösa ungdomar. Föreningen har fått unika erfarenheter som nu är eftertraktade av föreningar, kommuner m.fl. runt om i landet. För att föreningens egen verksamhet inte skall äventyras utan nå fortsatt utveckling inleds detta utbildningsprojekt parallellt med den ordinarie verksamheten. Projektet skall följas av utomstående utvärderare. Beräknad projekttid tre år.  
Kontaktperson: Ingemar Götestam, tel. 031-47 30 00

### **Barn i vissa storstadsområden**

Regeringen har beslutat att under en treårsperiod avsätta sammanlagt 45 miljoner kronor för att utveckla och pröva olika typer av verksamheter för barn i storstadsområden som av olika skäl står utanför den reguljära barnomsorgen genom samarbete mellan ideella organisationer och socialtjänsten. Medlen fördelas i samråd med Storstadskommittén (S 1995:01) och avser i första hand kostnaderna för ideella organisationer i detta uppbyggnadsarbete.

Nedan redovisas dels projekt som beviljats stöd ur medel som beslutades föregående budgetår – beloppen är då satta inom parentes – dels projekt som beviljats stöd ur årets medel.

### **Göteborgs kommun, Stadsdelsförvaltningen Lärjedalen**

Långsiktigt processarbete i primärområdena Hjällbo, Hammarkullen och Eriksbo

(3 200 000) kr för år 1 av 3

Projektets syfte är att göra ett långsiktigt processarbete där medarbetare för det lokala föreningslivet, kommunala och icke kommunala verksamheter ges fördjupade kunskaper och en samsyn kring ett integrationsarbete. Alla barn inom primärområdena Hjällbo, Hammarkullen och Eriksbo skall erbjudas någon form av verksamhet, språkförskola m.m.  
Kontaktperson: Gudrun Landström, tel. 031-32 82 00

### **Göteborgs kommun, Stadsdelsförvaltningen Majorna**

Utvecklingsforum för ensamstående föräldrar

(450 000) kr för år 1 av 2

Uppbyggande av ett resurscentrum för ensamstående mödrar och deras barn.

Kontaktperson: Lena Edgren, tel. 031-85 12 00

### **Stockholms kommun, Stockholms socialnämnd**

Projektet En plats för alla barn – ett projekt för att främja jämlika uppväxtvillkor i de mest utsatta stadsdelarna i Stockholms kommun

(3 870 000) kr för år 1 av 3

Projektet sker i samarbete med Centrum för kulturkommunikation (CFK) och ska erbjuda barn i åldern 1-12 år, som står utanför den reguljära barnomsorgen i de mest segregerade stadsdelarna i Stockholm, förskole- och fritidsverksamhet. Projektet ska ge erfarenheter när det gäller uppsökande verksamhet, nya verksamhetsformer, självförvaltning, föräldrasamarbete, samverkan och pedagogisk metodutveckling.

Kontaktperson: Ana Graviz, tel 08-50 82 90 00

### **Botkyrka kommun, Vård- och Omsorgsförvaltningen**

Projektet Usatta barn i Alby i norra Botkyrka

(1 910 000) kr för år 1 av 3

Tre delprojekt. Lättdagis i Alby för invandrabarn. Förskolan Lysmasken i Fittja med uppsökande verksamhet för barn till arbetslösa föräldrar. Förskolan Humlan med öppen förskola med inriktning på svenska språket för barn utanför barnomsorgen.

Kontaktperson: Gun Larsson, tel. 08-53 06 10 00

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Göteborgs kommun, Stadsdelsförvaltningen Bergsjön**

Projekt för utsatta barn  
453 000 kr för år 1 av 3

Delprojekten Se barnet – SESAM. Pedagogisk barngruppverksamhet för barn i missbrukarfamiljer i Bergsjön. Särskilt föräldrastöd – Studiefrämjandet och primärvården i samarbete. Deltidsförskola med inriktning på miljö och språk i samarbete med Friluftsfremjandets mulleskola.  
Kontaktperson: Birgit Andersson Fröjdin, tel. 031-32 78 90

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Malmö kommun, Stadsdelsförvaltningen Rosengård**

Projektet Samverkanshus Sesam  
1 580 000 kr för år 1 av 3

I distriktet finns en referensgrupp "Samarbetsgruppen för små barn i Rosengårdsområdet", som består av representanter från de flesta verksamheter, som har barn i förskole- och lågstadieåldrarna som sitt ansvarsområde. Man vill inrätta ett "samverkanshus" inom Örtagårdsområdet, ett hus som ska vara en stödjande och förebyggande arbetsmodell riktad mot barn i förskoleåldern och deras familjer.  
Kontaktperson: Anne-Marie Östberg, tel. 040-34 50 90

### **Malmö kommun, Stadsdelsförvaltningen Rosengård**

Öppen verksamhet för somalier i bostadsområdet Törnrosen  
470 000 kr för år 1 av 2

Många somaliska familjer bor i delområdet Törnrosen. Arbetslösheten är i det närmaste 100%. I samverkan med de lokala somaliska föreningarna ska bedrivas mamma-barnverksamhet.  
Kontaktperson: Britt-Marie Karachin, tel. 040-34 63 71

### **Malmö kommun, Stadsdelsförvaltningen Rosengård**

Öppen verksamhet för muslimska kvinnor med barn  
385 000 kr för år 1 av 2

Projektet syftar till att bryta isoleringen för mödrar och barn, underlätta för mammorna att skapa kontakter och sociala nätverk i Sverige, ge barnen möjlighet till utveckling genom lek och språklig stimulans i svenska.  
Kontaktperson: Britt-Marie Karachin, tel. 040-34 63 71

### **Rinkeby Stadsdelsförvaltning**

Verksamhet i integrationssyfte för barn i Rinkeby  
160 000 kr för år 1 av 2

Projektet består sammanfattningsvis av att en invandrarförening själv bedriver en verksamhet i integrationssyfte för barnen. Projektplanen

omfattar metodutveckling för de barn som bor i språkligt och socialt isolerade miljöer samt kompetensutbildning för personalen.  
Kontaktperson: Mâzhar Göker, tel. 08-761 41 15

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

#### **Malmö kommun, Stadsdelsförvaltningen Hyllie**

Utvecklingsprojekt för barn i vissa storstadsområden  
230 000 kr

I stadsdelen finns en förening "Eleonora" som startats av kvinnor varav de flesta har invandrarbakgrund. Ambitionen är att barnen ska ha omsorg efter traditionellt svenskt mönster med goda och positiva upplevelser som kan vara till stöd i dessas utveckling.

Kontaktperson: Lena Godin, tel. 040-34 61 30

#### **Malmö kommun, Stadsdelsförvaltningen Rosengård**

Lokal utvecklingsarbete i bostadsområdet Herrgården  
587 000 kr

Bostadsområdet Herrgården är ett av landets mest invandrantäta områden. Man vill utveckla nya arbetsmetoder för arbete med barn för att öka deras förutsättningar att tillgodogöra sig alla de möjligheter som förskolan och skolan har samt utveckla metoder för en bra föräldrakontakt. Arbetet sker i samarbete med Islamiska Kulturföreningen, Internationella Muslimska Kvinnoföreningen och Brottklubben Centrum.

Kontaktperson: Mona Melin, tel. 040-34 63 85

#### **Stockholms kommun, Stockholms socialnämnd**

Utvecklingsprojekt för barn i vissa storstadsområden  
(570 000) kr för år 1 av 3

Delprojekt i Husby, Tensta och Rinkeby. Mångkulturellt Folkbildningscentrum driver läsfärdighetsprojekt för invandrarföräldrar och deras barn i samarbete med socialtjänsten och folkbiblioteket. Målgruppen är muslimska och somaliska barnfamiljer där det krävs särskilda satsningar för att ge en grund för integration i det svenska samhället.

Kontaktperson: Ana Graviz, tel. 08-50 82 90 00

#### **Malmö kommun, Stadsdelsförvaltningen Rosengård**

Utvecklingsprojekt för barn i vissa storstadsområden  
650 000 kr för år 1 av 2

Stadsdelsförvaltningen i samarbete med Teaterkooperativet Teater X skapar en mötesplats där barnen är prioriterade och ger de flera tusen Rosengårdsbarnen i åldern 0 – 12 år tillfälle att möta kultur i olika former och att få lära sig de skapande uttrycksätten. Man arbetar fram en pedagogisk form som ger alla barn möjligheter till samhörighet och självförtroende. Verksamheten skall ligga både på dagtid och kvällstid för att förskola, skola, fritidshem och föreningar skall kunna delta.

Kontaktperson: Lotta Lundgren, tel. 040-22 94 49

### **Internationella Arabiska Kvinnoföreningen**

Projektet El-Emel (Förhoppning)  
510 000 kr för år 1 av 3

Föreningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningen Fosie driva en verksamhet som liknar den öppna förskolan/fritidshem med en speciell föräldrautbildning i vid mening. Verksamheten ska bedrivas med människor med kunskaper i det arabiska språket och kulturen men också ha förankring i det svenska samhället med nära samarbete med svensk personal.

Kontaktperson: Ikhlal Ramadan, tel. 040-21 08 57

### **Brottsförebyggande**

#### **Djurgårdens Ishockeyförening**

Projekt Våga säga nej  
300 000 kr

DIF skall fortsätta och avsluta sitt treåriga projekt för att motverka våld, rasism och skadegörelse bland ungdomar. Samarbete med RF:s satsning "landslag mot våld" skall också göras. 25 000 av medlen för sista året skall användas för utvärdering av projektet.

Kontaktperson: Åsa Eklöf, tel. 08-649 87 73

#### **Folkets Hus i Saltsjö-Boo**

Boovisioner  
600 000 kr (avser 2 år)

Utvecklingsprojekt för ungdomar inom Boo Folkets Hus för att förstärka ungas människors möjligheter till inflytande. Grunden i projektet är att ge unga människor en röst och hjälpa dem att påverka sin situation via olika medier, främst etermedia. Projektet beräknas pågå under 3 år.

Kontaktperson: Bo Ståhldal, tel. 08-715 71 00

#### **Föreningen Rose Guardians**

Fadderprojekt  
15 000 kr

Föreningen Rose Guardians bildades 1993 inom ramen för Rosengårdsskolans verksamhet i PLUS-projektet. Föreningen består av ungdomar på högstadiet som skall fungera som föredöme och kamrattstödare men även som informatörer och faddrar. Verksamheten bedrivs i nära samarbete med närpolisen och skolan i Rosengård. Projektet beräknas pågå i tre år. Stöd ges för det första året.

Kontaktperson: Britt-Marie Magnusson, tel. 040-34 67 95

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Frälsningsarméns Ungdomskår**

Projekt Stallet

90 000 kr (avser 2 år)

Ansökan avser stöd till ett treårigt projekt för att utveckla barn- och ungdomsverksamheten i stadsdelen Haga, Göteborg. Projektet kommer att innebära en målmedveten och profilerad satsning för att motverka bus och förstörelse i området. Alla barn och ungdomar kommer att erbjudas att delta i verksamheten som bedrivs i samarbete med Hagaskolan. Målet är bl.a att skapa en god social miljö i området, att skapa förutsättningar för möte och ökad föreståelse mellan människor.

Kontaktperson: Johny Kleman, tel. 031-13 92 62

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Nätverk Bergslagen**

Brottsförebyggande projekt

300 000 kr

Söker stöd till ett treårigt projekt för att bygga upp ett nätverk mellan ideella-, offentliga-, och privata grupperingar i syfte att förhindra kriminalitet bland ungdomar. Projektet kommer att arbeta med såväl brottsförebyggande, vårdande som återanpassande verksamhet. Idag ingår 68 olika organisationer i nätverket. Framförallt svenska men också många invandrarföreningar ingår. Man söker stöd för tre år. Stöd ges till det första av tre år under förutsättning att projektet kan genomföras enligt planerna med stöd av övriga finansiärer.

Kontaktperson: David Finnegan, tel. 019-21 41 43

### **Sveriges Riksidrottsförbund (RF)**

Projekt "Landslag mot våld"

1 800 000 kr

Riksidrottsförbundet har tillsammans med Svenska Idrottsrörelsens Studieförbund (SISU) sedan 1995 drivit en landsomfattande satsning inom idrottsrörelsen för att motverka våld med mottot "Landslag mot våld". Aktiva landslagsspelare har aktivt deltagit i utbildningar, informationsinsatser, manifestationer, skolbesök mm för att stärka opinionen mot våld. I projektet ingår också att stärka supporterklubbarna för att motverka läktarvåld.

Kontaktperson: Bengt Wallin, tel. 08-605 60 00

### **Brottsförebyggande Centrum i Värmland**

Projektet Samtal om barn

465 000 kr

Projektet syftar till att ge alla barn en trygg uppväxtmiljö bl.a. genom att bilda samtalsgrupper med deltagande av föräldrar och personal vid barnavårdscentraler, förskolor, övrig barnomsorg och skolor. Projektet rör barn i åldrarna 0 – 10 år och omfattar hela länet. Organisationen har

tagit fram en samtalshandledning "Samtal om barn". En projektledare skall informera om projektet och få igång samtalsgrupper.  
Kontaktperson: Stig Gustafsson, tel 054-18 05 80

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Brottsofferjourernas Riksförbund (BOJ)**

Brottsförebyggande projekt avseende barns och ungdomars värderingar och normbildning i en förändrad uppväxtmiljö  
300 000 kr för år 1 av 2

Projektet syftar till att genom de 90 lokala Brottsofferjourerna anslutna till Brottsofferjourernas Riksförbund driva en informationskampanj som på lokalplanet riktas mot skola, barnomsorg, barn- och ungdomspsykologiska institutioner, politiker och föräldrar. Man vill skapa förutsättningar för ett mer långsiktigt intresse som kan leda till fortsatta samtal och lokala studiegrupper. Särskild vikt läggs vid de lokala samtalen. Projektet blir generationsövergripande och barn och ungdomar bereds möjlighet att aktivt delta i utvecklingen. De lokala brottsofferjourerna skall kunna anlita projektpedagoger för projektets ledning och praktiska genomförande. Projektpedagogerna har särskilda kunskaper i pedagogiskt drama, sociodrama, bildspråk/bildkonst, dramalek och teater.

Kontaktperson: Per Svensson, tel 08-550 106 22

### **Datateknik**

#### **Hörselskadades förening i Stockholm (HiS)**

Brukarprojekt med ny teknik för kommunikation  
575 000 kr för år 2 av 3

Föreningen skall i samarbete med Handikappinstitutet utveckla förbättrade kommunikations- och informationsmetoder för hörselskadade. Kombinationen av text, ljud och bild t.ex. med interaktiv video fungerar bra som informationsbärare till hörselskadade och kan t ex förbättra hörselskadades utbildningsmöjligheter och arbetsmiljö men beräknas även utveckla barn- och ungdomsverksamheten.

Tel. 08-644 23 98

#### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Projektet Ny optik för synskadade  
2 000 000 kr för år 1 och 2 av 3

SRF ska tillsammans med CERTEC/LTH (Centrum för Rehabiliteringsteknik vid Lunds Tekniska Högskola) bygga upp verksamhet kring området Ny optik för synskadade. Bristande kanaler mellan teknisk FoU och synskadade har gjort att den nya optikens möjligheter för synsvaga praktiskt taget lämnats outnyttjade. I detta projekt planeras en optisk-fysikalisk experimentverksamhet på syncentralen i Lund för personer som väljs ut dels utifrån sina behov, dels utifrån sitt intresse av att pröva nyheter. Vidare ska man använda sig av fiberoptikens möjligheter



genom att med hjälp av bildledare dels optiskt flytta föremål (så att inte näsan behöver vara ivägen för extremt närsynta) dels samtidigt kunna förstora bilderna av föremålen. Genom ljusledare kan man belysa föremål som sedan kan ses genom bildledaren. Man vill också pröva läshörnor med kombination av existerande optik med modernare och lättare belysning samt pröva hur läsförmåga och bildförståelse kan öka genom att man utnyttjar genomgående ljus istället för reflekterat ljus. Ett annat område som ingår i projektet är att pröva om användning av vissa filter kan förbättra läsförmågan för människor med ögonbrytningsfel på grund av diabetes samt pröva om man kan använda optiska metoder för att vidga synfältet för människor med utpräglat tunnelseende.

Tel. 08-39 990 00

#### **Afasiförbundet i Sverige (AFASI)**

Datatek för språkstörda barn  
395 000 kr för år 2 av 2

Syftet med projektet är att anpassa datatekniken och utveckla arbetsmetoder och programutbud så att datorer fungerar som ett hjälpmedel till barnens språkutveckling. Projektet har haft samarbete med de datatek som med stöd ur arvsfonden utvecklades i Handikappinstitutets regi, och utgör ett komplement inriktat på metoder för just språkutveckling. Under år 1 har förbundet informerat och utbildat föräldrar samt byggt upp en databas med information om 500 program. Projektet har också prövat datalek för gravt språkstörda barn i åldrarna 5 till 9 år.

Tel. 08-660 44 04

#### **Stockholms Stadsbibliotek**

Projektet IT på biblioteket – också för synskadade  
355 000 kr för år 1 av 2

Ett tvåårigt projekt som bedrivs av Synskadades Riksförbund Stockholms stad och Synskadades riksförbund Stockholms och Gotlands län. Projektets syfte är att göra så mycket som möjligt av bibliotekets samlingar tillgängliga för synskadade, pröva möjligheterna för synskadade som har tillgång till anpassad dator i hemmet eller på arbetsplatsen att ta emot information från biblioteket via modem, att göra det möjligt för synskadade att på bibliotekets anpassade dator söka information, scanna in text och t.ex. skriva inlagor till myndigheter via E-post, testa lämplig teknik och programvaror m.m.

Kontaktperson: Jan Boman, tel. 08- 775 65 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Handikappinstitutet**

Datorn som pedagogiskt hjälpmedel i nybörjarundervisningen av gravt synskadade elever – ett nationellt projekt  
780 000 kr för år 2 av 3

Försöksverksamhet som bedrivs av Handikappinstitutet i samråd med Synskadades Riksförbund, Statens Institut för Handikappfrågor i Skolan och syncentraler. Datorer för synskadade i skolan har förekommit sedan slutet av 80-talet men då framför allt på högstadiet och i gymnasiet. Utvärderingar visar att datorn är ett mycket effektivt skrivhjälpmedel som ger möjlighet till textöverblick, hjälp att organisera studierna, förbättrad kommunikation med lärare och andra elever, förbättrad studieteknik m.m. Vilken betydelse kan då datorn ha för nybörjarelever?  
Kontaktperson: Birgitta Göthberg, tel. 08-620 17 00

### **Handikappinstitutet**

Projektet Prov av datorbaserad talträningstrustning för personer med stamning  
475 000 kr

Ca 60 000 personer i Sverige lider av stamning. Det råder en stor kunskapsbrist inom området hos allmänhet men också hos fackfolk, dvs. logopeder, talpedagoger, psykologer och foniatrer och stor oenighet kring stamningens orsaker och mekanismer och därför problem när det gäller att skapa effektiva rehabiliteringsåtgärder. Förbundet vill nu tillsammans med Handikappinstitutet pröva en metod som prövats i bl.a. USA och som går ut på träna med hjälp av ett datorhjälpmedel som analyserar stammarens tal och som visar när han gör rätt eller fel. Genom detta datorhjälpmedel kan träningen göras mycket effektiv under förutsättning att stammaren är motiverad.  
Tel. 08-620 17 00

### **Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)**

Uppbyggnad av ett informationscenter för döva  
550 000 kr för år 2 av 2

Döva kan inte få information genom radio och TV eftersom radio och TV inte fungerar som för hörande. En möjlighet är s.k. Bulletin Board system (BBS), dit döva via modem i dator eller direkt på texttelefon kan ringa och lämna och läsa information, skriva brev och inlägg att läsas och besvaras. De system som finns är dock inte anpassade för tekniskt obevandrade och det är mycket svårt för döva att tillgodogöra sig den skriftliga instruktion som måste till för att komma in i systemet. Stockholms Dövas förening och Sveriges Dövas Riksförbund vill därför starta två egna anpassade BBS i samarbete med andra lokala dövföreningar.  
Tel. 08-442 14 61

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB)**

Försöksverksamhet med videotelefoner för teckenspråkskommunikation  
184 000 kr för den sista etappen av 1,5 år

Texttelefonen är ju ej tillgänglig för barn som inte kan skriva. Genom en videotelefon på förskolan Kattungen i Örebro kan barnen kommunicera med föräldrar och syskon inom dövskola och fritidsverksamhet i Örebro, dels via tolkförmedlingen kommunicera med hörande föräldrar. Hälften av personalen vid förskolan är teckenspråksberoende och har därför nytta av en videotelefon. För att få ytterligare erfarenhet vill man placera en videotelefon i ett hem med döva föräldrar och barn. Kommunikation kan då föras med barn på Kattungen eller inom skola/fritid samt genom tolkförmedling med släkt, vänner och myndigheter i vanliga telefoner. Erfarenheterna från projektet är att det tar tid att börja använda en ny teknik och att det är för få telefoner utplacerade för att samtalen skall kunna bli naturliga och vardagliga. Tekniken är fortfarande inte riktigt anpassad för teckenspråkets snabba rörelser.

Tel. 019-17 08 30

### **Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB)**

Utbyggnad av databasnätet Fruktrådet  
975 000 kr för år 3 av 3

Fruktrådet är ett nät av elektroniska post- och konferenssystem som speciellt vänder sig till personer med funktionshinder. Det består av 9 databaser som använder ett gemensamt datakommunikationsspråk (TLC-The Common Link). Baserna drivs av olika handikapporganisationer, institutioner, kursgårdar m.m. Det unika för Fruktrådet är dels att personer med helt olika typer av funktionshinder kan kommunicera på samma villkor, dels att olika personalgrupper som har att göra med eller är intresserade av området funktionshinder, kan delta. Handikappinstitutet har på flera sätt stimulerat tillkomsten av Fruktrådet som nu är mycket uppskattat och används flitigt och har "öppnat världen" för många funktionshindrade.

Tel. 08-39 90 00

### **Hörselskadades Förening i Stockholm (HiS)**

Brukarprojekt med ny teknik för kommunikation  
900 000 kr för år 3 av 3

Ansökan avser det tredje året av ett treårigt projekt som utvecklas i samarbete med Handikappinstitutet. Föreningen har under senare år arbetat intensivt med att utveckla kommunikations- och informationsmetoder för hörselskadade. Kombinationen text, ljud och bild, interaktiv video fungerar mycket bra som informationsbärare till hörselskadade. Föreningen arbetar förutom tillsammans med Handikappinstitutet med SIH i Örebro och Alviksskolans kunskapscenter för samverkan beträffande elevmaterial för hörselskadade.

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

Tel. 08-644 23 98

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Synskadades Förening (SRF) Göteborg**

Projektet Bibliotek för alla  
940 000 kr för år 3 av 3

Projektet är ett samverkansprojekt mellan Synskadades Förening, Göteborgs Stadsbibliotek och Syncentralen i Göteborg. Syftet är att genom utrustning och utbildning rörande datorbaserad teknik förbättra informationsförsörjningen för synskadade och göra biblioteket till ett modellbibliotek som kan tjäna som förbild för andra bibliotek i landet.  
Tel. 031-85 46 00

### **Hörselskadades Riksförbund (HRF)**

Projektet Multimediaprogram för interaktiv basträning av hörselskadade  
1 450 000 kr för år 3 av 3

Ansökan avser det tredje året av ett projekt som under de två första åren bedrivits av stiftelsen Hadar i Malmö tillsammans med Hörselskadades Riksförbund. Det finns ca 800 000 hörselskadade personer i Sverige, var tionde svensk har alltså någon form av hörselnedsättning. Bland dessa finns ca 10 000 döva varav hälften är barndomsdöva och resten har blivit döva i vuxen ålder. Den vuxendöve som ju tidigare använt sig av det talade språket mister sina vanliga kommunikationsmöjligheter när han blir döv. Livssituationen blir dramatiskt förändrad vilket kan resultera i ändrade arbetsförhållanden, isolering och ensamhet. Det är då viktigt att ta tillvara alla tänkbara resurser i rehabiliteringsarbetet. Systematisk avläseträning är en sådan resurs. Med avläseträning menas att man tränar sig i att visuellt uppfatta vad någon säger. Projektets syfte är att utforma ett datoriserat program som gör det möjligt att träna självständigt.

Tel. 08- 453 53 00

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Projekt kring grafiska gränssnitt och synskadade  
450 000 kr

Datorerna har inneburit en revolution för många synskadade. Man kan scanna nästan all tryckt text och läsa det som seende arbetskamrater skriver med hjälp av punktdisplay, talsyntes, förstoringsprogram och scannrar. Datorprogrammen är ofta i DOSmiljö. För närvarande görs dock nästan inga nya program för DOS. Det börjar dock komma hjälpmedel och program som kan göra att även synskadade kan använda grafiska program (dvs. med ikoner i stället för ord) men det är svårt att nå ut med information om att det finns program och hjälpmedel i grafiska miljöer, många tror att de måste sluta sina anställningar för att man på arbetsplatsen skall gå över till Windows. Förbundet vill därför dels se till att kunskaper och erfarenheter av Windows och tekniska hjälpmedel byggs upp på förbundets kansli, dels gå ut och informera om

vilka möjligheter som finns. Detta vill man göra genom inbjudan till tre regionala informations- och demonstrationsträffar och upprättande av testarbetsplatser med Windows och datorbaserade hjälpmedel för synskadade på SRF:s kansli.

Tel. 08-39 90 00

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **KFUK-KFUMs Triangelförbund**

Projekt "IT-kamraterna"

100 000 kr

Projektet IT-kamraterna är ett samarbetsprojekt mellan KFUK-KFUM's Triangelförbund, Fritidsforum samt andra organisationer med intresse för IT som ungdomsverksamhet. Projektets syfte är att utbilda ledare och andra vuxna som arbetar nära ungdomar inom Fritidsforum och som planerar att arbeta aktivt med IT i sina verksamheter. Utbildare är ungdomarna själva.

Kontaktperson: Magnus Ferneman, tel. 08-677 30 30

### **Drogförebyggande**

#### **Jönköpings Studentkår**

Projekt "Tjej respektive Kill-kvällar"

5 000 kr

Jönköpings studentkår söker stöd för att anordna projektkvällar för studerande tjejer och killar i syfte att få dem "tänka efter vad gäller sitt eget alkoholintag". I första hand vill man få med tjejer. Målet med kvällarna är att samla så många som möjligt runt temat alkohol och med hjälp av människor som har professionell erfarenhet, diskutera sina egna erfarenheter, värderingar och attityder. Man avser att genomföra två kvällar under vårterminen -96, en för killar och en för tjejer.

Kontaktperson: Ann-Charlotte Tudén, tel. 036-12 83 99

### **Familjestöd**

#### **Landstinget i Blekinge, Barn- och Ungdomskliniken, Central-lasarettet**

Karlskrona

Behandlingsenhet för tidiga störningar

100 00 kr

Kliniken har fått stöd för att i samarbete med Rädda Barnen pröva en behandlingsenhet för att förebygga tidiga störningar mellan mödrar och barn. Kliniken ska under det sista året, som nu pågår, utvärdera projektet och landstinget ta ställning till om enheten ska övergå i reguljär verksamhet.

Tel. 0455-890 00

### **Internationella Kvinnoföreningen (IKF) i Sysseleback**

Socialt utvecklingsarbete bland bosniska flyktingar inom Höganäs kommun IZVOR

251 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att genom olika aktiviteter gemensamma för mammor och barn arbeta för att integrera barnen (och mammorna) i det svenska samhället

Kontaktperson: Rajna Simonovska, tel. 0564-180 80

### **Kvinnojouren Vändpunkten**

Samverkan mot familjevåld i mindre kommun (Hudiksvall)

166 000 kr för år 2 av 2

Projekt med syfte att genom samverkan med föreningar och myndigheter hitta en fungerande arbetsform för att förebygga och handlägga våld inom familjen. I projektet ingår också att sammanställa informations- och studiematerial.

Kontaktperson: Susanne Bredinger, tel. 0650-122 85

### **Föreningen Söndagsföräldrar i Malmö**

Mångkulturellt projekt med Söndagsföräldrar – MÅPS

375 000 kr för år 2 av 2

Projektet bedriver i samarbete med Familjerättsbyrån kontaktverksamhet, information och gruppverksamhet för skilsmässoföräldrar. 75 % av de besökande är invandrarfamiljer. Projektet erbjuder dem en neutral plats att diskutera sina skilsmässoproblem och fungerar som en förmedlande länk till domstolar och andra myndigheter.

Kontaktperson: Kent Åström, tel. 040 23 57 60

### **Hjärtebarnsföreningen**

Projektet Förbättrat omhändertagande av familjer där ett barn fötts med ett sjukdomssyndrom där också hjärtfel ingår

87 000 kr för år 1 av 2

Föreningen vill utbilda särskilda kontaktföräldrar som ska ge stöd och råd till den grupp av medlemmarna som har barn med en syndromsjukdom där hjärtfel ingår. Vanligtvis gäller det barn med Downs syndrom, men det finns även andra kombinationer.

Tel. 08-669 09 60

### **WRP International**

Familjestödsprojektet

465 000 kr för år 2 av 2

WRP International (Women Researchers in Play and Disability) är en projekt/forskarorganisation som arbetar med frågor som rör lek och barn

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

med handikapp. Detta projekt rör avlösarservice i hemmet, en stödform som familjer med funktionshindrade barn har rätt till enligt LSS. Syftet är att under det första året undersöka hur familjerna anser att avlösarservicen fungerar och vilka brister som finns. Andra mindre studier tyder på att det finns brister – Riksförbundet FUB har samma intryck, att döma av de telefonsamtal som kommer från besvikna medlemmar. Under projektets år 2 ska man utarbeta en modell i några kommuner för att se hur avlösarservice ska organiseras för att fungera bättre.  
Kontaktperson: Jane Brodin, tel. 08-560 44 10

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Värmdö kommun, Familjerättsgruppen**

En studie av särboende föräldrar  
125 000 kr för år 2 av 3

Ett projekt som syftar till att utveckla kommunens arbetsmetoder i arbetet med särboende barn och föräldrar. Projektet omfattar kartläggning, analys och resultatspridning.  
Kontaktperson: Gösta Emtestam, tel. 08 -570 382 77

### **Malmö kommun, Östra Socialförvaltningen**

Förebyggande verksamhet för muslimska kvinnor  
260 000 kr för år 2 av 2

En gruppverksamhet för muslimska kvinnor och deras barn som bedrivs i samarbete med Internationella muslimska kvinnoförbundet, i stadsdelen Rosengård i Malmö. Projektet syftar till att bryta isoleringen för både mödrar och barn samt att öppna kontakter utåt i samhället. Kvinnorna får svenskunder-visning och barnen ges chans till utveckling genom lek och språkträning.  
Kontaktperson: Britt-Marie Karaschin, tel. 040- 34 50 00

### **Stockholms läns landsting, Omsorgsnämnden**

Utvärdering av metoder i spädbarnsverksamhet  
100 000 kr för år 2 av 2

Projektet syftar till kritisk granskning av behandlingsresultat och metoder i en spädbarnsverksamhet med inriktning på att stödja spädbarnsfamiljer med problem i föräldra-barnrelationen.  
Kontaktperson: Anna Skegerberg, tel. 08- 642 47 10

### **Riksföreningen för Anorexia och Bulimia**

Projektet Förbättrat omhändertagande av familjer där ett barn eller ungdom utvecklar ätstörningar  
202 000 kr

Föreningen ska under 1,5 år utbilda 20 föräldrar med barn som har ätstörningar till kontaktföräldrar. De ska sedan ge stöd till andra föräldrar och anhöriga i samma situation. Projektet är upplagt i tre etapper. Först

ska två veckoslutsträffar genomföras där föräldrar får diskutera sina egna erfarenheter. Därefter samlas 20 av deltagarna till ytterligare en veckoslutsträff där ett program för gott omhändertagande utarbetas. Sista steget är att utbilda kontaktföräldrarna i kristeori, samtalsmetodik, m m. En projektledare håller i projektet centralt i Göteborg. Kontaktperson: Lisbeth Hammar, tel. 031-18 08 92

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Utveckling av kontaktverksamhet för synskadade föräldrar  
100 000 kr för år 1 av 3

Att vara synskadad och få barn kan innebära svårigheter och problem som i viss mån kan tänkas lösas genom kontakter med andra föräldrar i samma situation. Förbundet vill utveckla nätverk mellan familjer med synskadade föräldrar för att kunna stärka självkänslan i familjerna, möjliggöra kunskaps- och erfarenhetsutbyte och stimulera regelbunden verksamhet för familjerna regionvis. Detta vill man uppnå genom fem regionala träffar och en gemensam riksträff.

Tel. 08-39 90 00

### **Göteborgs Universitet, Barnneuropsykiatriska kliniken**

Projektet Neuropsykiatriska problem i barndomen: typ av åtgärder och effektivitet, upplevd hjälp och samhällskostnader  
3 150 000 kr för år 3 av 3

Projektets målgrupper är barn och ungdomar med DAMP/MBD, Autism, Dyslexi och ätstörningar. Inom traditionell barn- och ungdomspsykiatri behandlas problem av denna karaktär ofta med psykoterapi, individuellt eller i familj. Detta projekts syfte är att tillsammans med barnen/ungdomarna, deras familjer och berörda organisationer utveckla en annan form av stöd som skall sättas in tidigare och som går ut på att ge berörda parter – inte minst barnet själv –, kunskap om orsaker och om åtgärder – pedagogiska och andra – som kan och bör vidtagas i närmiljön (hem, skola, fritid) för att minska effekterna av funktionsstörningar, en form av hjälp till självhjälp. Gemensamt för dessa funktionshinder är att föräldrar och barn ofta möter okunskap om funktionshindret.

Tel. 031-41 67 49

### **Aktiv Ungdom i Leksand**

Projektet Familjecentrum  
140 000 kr för år 1 av 3

Föreningen menar att "tidig upptäckt" enligt föreningens sätt att se är "för sen upptäckt". Projektet är framförallt en primärpreventiv insats med psykosocial betoning. Ett förebyggande arbete, för att förhindra att problem uppstår ska påbörjas under graviditeten medan de flesta föräldrarelationer fortfarande är intakta och störningssymtom är sällsynta.



Familjecentrum blir förlagt i vårdcentralen och där kommer att finnas barnmorskor, barnhälsovårds- och distriktssköterskor, läkare, psykolog, socialsekreterare, familjerådgivare och vid vissa tillfällen från förskola, fritidshem, skola, organisationer och försäkringskassan. Alla familjer som bor i centrala eller norra Leksand kommer att fungera som kontrollgrupper. Projektet är nyskapande med en helhetssyn på människan som är svår att uppnå i traditionellt familjearbete.

Kontaktperson: Thomas Johansson, tel. 0247- 141 85

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation (BRO)**

Projektet Stöd till bröstcancerbehandlade kvinnor och deras närstående  
670 000 kr för år 1 av 2

BRO vill under en tvåårsperiod ge ökad kunskap till bröstcancerbehandlade kvinnor och deras närstående för att komplettera sjukvårdens insatser och ge sjuka och anhöriga bättre möjligheter att klara sjukdomen. Man vill i samarbete med sjukvården i Uppsala/Örebroregionen starta samtalsgrupper för bröstcanceropererade kvinnor och informationskvällar för deras män och söner där män får tala med andra män som dels har erfarenhet av sin hustrus bröstcancer, dels fått en viss utbildning för att genomföra dessa samtal. Ett annat delprojekt riktar sig till döttrar till kvinnor med bröstcancer. Man vill ta fram en särskild broschyr där en mor och en dotter berättar om vikten av att tala om de upplevelser och känslor som inträffar vid en sjukdom som bröstcancer och arrangera "öppet hus" på bröstcancerföreningarna där kvinnor och döttrar får utbyta erfarenheter. BRO vill slutligen utbilda kontaktpersoner för yngre kvinnor som insjuknat i bröstcancer. BRO har för närvarande 250 kvinnor som själva bröstopererats och som fått särskild kontaktpersonutbildning genom BRO. Eftersom bröstcancer allt mer drabbar även yngre kvinnor och redan utbildade kontaktpersoner är äldre, krävs utbildning av unga.

Tel. 08-34 50 55

FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet

### **Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB)**

Information om FN:s standardregler för funktionshindrade  
80 000 kr

Förbundet skall genom kurser för förtroendevalda på riksplanet och i distrikten informera om FN:s standardregler

Tel. 019-17 08 30

### **Sveriges Kristna Råd (SKR)**

Information om FN:s standardregler för funktionshindrade  
300 000 kr

I det ekumeniska organet Sveriges Kristna Råd ingår de flesta kyrkor i Sverige. Projektet skall genomföras med rådet som samordnare för 3 olika delprojekt – Svenska Missionsförbundet och Svenska Baptistförbundet skall göra en skärmutställning med informationsfoldrar samt en checklista för rekommenderade åtgärder i byggnader m.m. Checklistorna skall samlas in och utgör sedan en inventering av hur tillgänglighet och religionsfrihet ser ut för funktionshindrade inom de båda förbunden. – Pingstförsamlingarnas Handikappverksamhet vill göra informations-träffar, bygga upp lokala nätverk med anknytning till handikapporganisationer, förbättra tillgängligheten i kyrkorna och anordna utbildning för anställda om standardreglerna – Frikyrkliga Studieförbundet vill göra en kort videofilm och studiematerial för information till i första hand ungdomar. Målgruppen 14-25 år.  
Tel. 08-453 68 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Hörselskadades Förening i Stockholm (HiS)**

Information om FN:s standardregler för funktionshindrade  
795 000 kr för 1 och 2 av 2

Föreningen vill under en tvåårsperiod göra videoinformation om FN:s standardregler för TEXTAT, ett månatligt videomagasin som via kabelTV når 1 miljon hushåll i hela Sverige. Studiecirklar för att bredda diskussionen inom föreningarna. I varje program i en serie på nio (ett program varannan månad under två år med uppehåll under juni augusti) skall under 5-6 minuter per gång presenteras en av FN-reglerna. Projektet skall utvärderas genom enkäter till HRF-föreningarna i landet.  
Tel. 08-644 23 98

### **Synskadades Riksförbund (SRF), De Handikappades Riksförbund (DHR) och Sveriges Dövas Riksförbund (SDR )**

Information om FN:s standardregler för funktionshindrade  
1 080 000 kr

Förbunden vill att utbilda sina medlemmar samt politiker och beslutsfattare i FN:s Standardregler för funktionshindrade. Förbunden vill genomföra regionala tvådagarsutbildningar för medlemmarna på 5 platser i landet samt utbilda beslutsfattare lokalt, regionalt och centralt.  
Tel. 08-39 90 00

### **Handikappförbundens Samarbetsorgan (HSO)**

Projekt om FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet  
900 000 kr för år 1 av 3

Samarbetsorganet vill driva detta informationsprojekt under tre år, under ett fjärde år skall insatserna utvärderas. Man skall:

- ta fram informationsmaterial och studiematerial med kommentarer och tolkningar av standardreglerna. Materialet skall tas fram efter seminarier med experter och representanter från handikapprörelsen på riks- och lokal nivå
- ta fram ett utvärderingsinstrument (efter modell av danska DSI) Vill också bygga upp en permanent övervakningsmodell där en person skall vara ansvarig för varje regel
- Informationsspridning genom konferenser, tidning och video.

Tel. 08-616 08 00

### **Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna (FUB)**

Information om FN:s standardregler  
250 000 kr

Förbundet vill genom lokala möten och samtalsgrupper med utvecklingsstörda ungdomar och vuxna lyfta fram deras egna synpunkter om delaktighet och livskvalitet i förhållande till standardreglerna. Med utgångspunkt från dessa utbildningssituationer skall man formulera praktiska handlingsprogram för att kunna bearbeta områden där stora brister finns i förhållande till standardreglernas intentioner.

Kontaktperson: Grethe Holmgaard, tel. 08-678 81 31

### **Föreningen Furuboda**

Information om FN:s standardregler  
160 000 kr

Föreningen som ligger i Åhus bildades 1960 och har under årens lopp utvecklats från att omfatta ungdomsverksamhet till en mångfacetterad verksamhet för personer med omfattande funktionshinder med bl.a. folkhögskoleutbildning, förberedande yrkesutbildning, rekreation, avlastning m.m. Föreningen skall göra utbildningsprogram för elever, skolpersonal m.m. om standardreglerna.

Tel. 044-23 15 00

### **Hörselskadades Riksförbund (HRF)**

Produktion av bilderbok om FN:s standardregler  
255 000 kr

Förbundet vill framställa en bilderbok om FN:s standardregler som lättfattligt skall illustrera hur reglerna kan användas på lokal och regional

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

nivå för att beskriva hörselskadades behov av samhällsinsatser och samhällets ansvar. Boken skall föras ut vid fem regionala konferenser.  
Tel. 08-453 53 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Unga Hörselskadade (UH)**

Information om FN:s standardregler  
180 000 kr

Föreningen skall framställa artiklar om FN:s standardregler för temaanummer i föreningens tidning. Artiklarna skall användas som utbildningsmaterial vid regionala kurser.  
Tel. 08-453 53 00

### **Svenska Epilepsiförbundet (SEF)**

Information och utbildning om FN:s standardregler  
300 000 kr

Ca 100 000 personer i Sverige har någon form av epilepsi. Livskvaliten hos personer med epilepsi är ofta beroende av den kompetens, kunskap och attityd som finns hos beslutsfattare och tjänstemän. Kunskap om detta dolda handikapp är ofta bristfällig hos allmänhet och beslutsfattare. Förbundet söker medel för att genom information och utbildning av funktionärer och föreningsrapportörer föra ut standardreglernas intentioner bland medlemmarna för lokal påverkan av beslutsfattare.  
Kontaktperson: Susanne Lund, tel. 08-669 41 06

### **Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU)**

Konferens om FN:s standardregler  
75 000 kr

Förbundet söker medel för att kunna genomföra en konferens på teckenspråk om standardreglerna. Man vill informera om reglernas intentioner, diskutera dem och se hur man kan använda dem i påverkansarbetet. Konferensen skall videofilmas för att även de som inte kan vara med skall kunna ta del av konferensen.  
Kontaktperson: Ingela M. Hansson, tel. 08- 31 10 91

### **Samarbetsorgan för Invandrarorganisationer i Sverige (SIOS)**

Information för invandrare om FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet  
550 000 kr

SIOS vill framställa en videofilm där handikappets kulturella, sociala och ekonomiska betingelser framhävs eftersom synen på handikapp i Sverige är så olika synen i många invandrarländer. Många av dem som invandrat till Sverige betraktar handikapp som en egenskap hos individen som inte går att påverka och betraktar därför olika insatser som t.ex. habilitering som meningslösa. Filmen skall användas vid kurser och

informationsträffar för att utbilda informatörer inom invandrarföreningar inom i första hand Stockholms, Malmö och Göteborgsregionerna.  
Kontaktperson: Julio Fuentes, tel. 08-30 13 60

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet för Mag- och Tarmsjuka (RMT)**

Projektet FN:s standardregler – ett verktyg för mag- och tarmsjuka?  
200 000 kr

Förbundet vill utbilda förbundsstyrelse, en representant för varje länsförening samt RMTs arbetsgrupper i standardreglerna och hur reglerna och det informationsmaterial som Handikappombudsmannen tagit fram kan användas i praktiskt föreningsarbete.  
Tel. 08-642 42 00

### **Tandvårdsskadeförbundet (TF)**

Projektet FN:s standardregler, erfarenheter, överensstämmelse eller differens för Tandvårdsskadeförbundets medlemmar  
87 000 kr

Förbundet vill utbilda informatörer, intervjua medlemmar om deras kännedom om standardreglerna samt ge kunskap till medlemmar och olika personalgrupper om reglerna.  
Kontaktperson: Aina Karlsson, tel. 0520-806 00

### **Riksorganisationen Unga Reumatiker**

Projektet Ringar på vattnet  
200 000 kr

Unga Reumatiker vänder sig till människor i åldrarna 0 – 25 år. I ungefär hälften av landets län finns regionstyrelser som har verksamhet för barn och ungdomar. I övriga län finns arbetsgrupper för barn- och ungdomsfrågorna. Man vill nu genomföra en utbildningskonferens och bjuda in tre personer från varje region, arbetsgrupp och tillsammans med riksstyrelsen gå igenom standardreglerna och diskutera reglernas betydelse för barn och ungdomar med reumatism. Kunskapen skall sedan spridas genom att konferensdeltagarna "adopterar" olika politiker och myndigheter, skapar nätverk, påverkar och sprider kunskapen vidare. Studiecirklar för enskilda medlemmar planeras.  
Kontaktperson: Maritha Winberg, tel. 08-692 58 38

### **Riksförbundet för dementas rättigheter (Demensförbundet)**

Information om FN:s standardregler  
175 000 kr

Förbundet vill förutom att man spridit det informationsmaterial som tagits fram av Handikappombudsmannen pröva hur standardreglerna kan användas för att bl.a. förebygga övergrepp mot personer med demens.  
Tel. 08-658 52 22

### **Föreningen för de Neurosedynskadade (FfdN)**

Information om FN:s standardregler  
185 000 kr

Föreningen vill genom en helgkonferens föra ut kunskapen om standardreglerna till sina medlemmar.  
Tel. 0920-311 35

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Fritid/Idrott**

#### **Hälle Friidrott**

Dokumentation m.m. vad gäller politiska flyktingar inom friidrotten  
10 000 kr

Projektet riktar sig till politiska flyktingar som finns i friidrottsföreningen. Syftet är att bryta mönster av socialbidragsberoende och passivitet och istället satsa genom idrottens sociala nätverk på att unga flyktingar kommer igång i arbete.

Kontaktperson: Lars-Olof Avenius, tel. 0303-820 50

#### **Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund**

Sportfiskarnas fritidsgårdskampanj  
53 000 kr

Sportfiskarna vill starta en kampanj som går ut på att utbilda fritidsledare för att de ska kunna fånga upp ungdomars sportfiskeintresse på fritidsgårdar. Sportfiskarna stödjer behovet av en kampanj på Fiskeriverkets utredningsrapport "Barn och ungdomars fiske, 2/01-95" i vilken bl.a. anges att 79 % av ungdomar mellan 9-17 år någon gång under året sportfiskar. Av dessa är 31 % mycket sportfiskeintresserade. Förbundet vill även satsa på tjejer och sportfiske och få ungdomar att starta egna klubbar knutna till fritidsgården. Genom kampanjen om sportfiske avser man också få ungdomar intresserade för miljöfrågor. Fritidsledarna skall även utbildas i sportfiskets sociala värde för ungdomar med problem.

Kontaktperson: Jan Lindström, tel. 08-795 33 50

#### **Halmstad Amerikanska Fotbollsförening**

Ungdomsprojekt Young Eagles 96  
20 000 kr

Ungdomsprojektet Young Eagles 96 syftar bl.a. till att Halmstads amerikanska fotbollsförening vill utöka upptagningsområdet för sporten till att gälla ett antal orter kring Halmstad och även att introducera s.k. flaggfotboll. Man skall träffa gymnastiklärare och fritidsledare på skolorna för att förevisa amerikansk fotboll. Projektet syftar till att nå ungdomar som inte valt eller "platsar" i andra idrotter och få dem att lära sig lagdisciplin och "känna att de behövs".

Kontaktperson: Rune Petersson, tel. 035-12 05 33

### **Föreningen Fritidsgården Susekullen**

Aktiv sommar 1996  
50 000 kr

Verksamheten är uppdelad i två perioder under sommarlovets fyra första veckor. I varje period skall 25 ungdomar i åldern 14-16 år delta. Syftet är att ungdomarna skall utföra "vanligt" arbete. De skall delas in i små grupper och under förmiddagen utföra underhållsarbete hos olika föreningar i kommunen. Vissa förmåner skall ges till ungdomarna (64 kr/dag). Under eftermiddagen genomförs olika fritidsaktiviteter i hela gruppen. Föreningen vill fånga upp ungdomar med olika bakgrund och stärka och stimulera dem inför framtiden.

Kontaktperson: Rolf Bergstrand, tel. 0454-427 07

### **Långedrag Segelsällskap (LSS)**

Projekt "Ungdomssegling" – seglarskola för ungdom  
70 000 kr

Långedrag Segelsällskap bedriver segelskola i optimistjollar för barn i åldrarna 8-14 år. Verksamheten fungerar bra, men ett kritiskt skede infinner sig när barnen kommer upp i 12-årsåldern då en fortsatt satsning på segling innebär kappsegling vilket kostar tid och pengar. Många och då speciellt flickorna efterlyser en mer "sociala inriktad segling" vilket är både roligare och tryggare. För att behålla barnen och då särskilt flickorna genom t.ex. seglarskola i ny form och möjligheter till långsegling, vill föreningen utvidga barn- och ungdomsverksamheten.

Kontaktperson: Staffan Stukát, tel. 031-29 16 17

### **Bodens Ishockeyklubb**

Individen i centrum för kollektivets bästa  
125 000 kr

Bodens ishockeyklubb önskar stärka spelare i pojk- och junioråldern för att redan där lägga grunden till att de klarar sitt kommande liv, utbildningsmässigt och socialt efter avslutad aktiv karriär. Endast ett fåtal av ungdomarna i varje åldersgrupp kommer med i "A-laget" och klubben uppger sig har ett stort ansvar för dessa ungdomar. Projektet skall rikta sig till ungdomshockeyn och totalt omfatta 106 ungdomar i åldern 13-20 år. Klubben vill rekrytera en projektledare som skall genomföra målsamtal (idrott, utbildning och socialt) med nämnda ungdomar. I sin ansökan anger klubben namn på tilltänkt projektledare, vilken idag är ungdomsansvarig i Bodens IK. Projektledarens uppgifter anges vara att stimulera ungdomars fritidsintressen utanför ishockeyn och skapa föräldraråd för samtliga lagenheter samt tillsätta ledningsgrupp. Projektet avser att pågå under tre år.

Kontaktperson: Christer Johansson, tel. 0921-531 77

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Mölndal Hockey**

Särskilt ungdomsprogram inom Mölndal Hockey  
650 000 kr (avser 2 år)

Syftet med projekt Mölndal Hockey PUCK (Program för Ungdom och Center för Kamratskap) är att hejda en negativ utveckling hos ett tjugotal pojkar i åldrarna 10 – 15 år och istället åstadkomma en positiv förändring vilket innebär fortsatt skolgång, aktiv fritidssysselsättning, kamratskap, förbättrade framtidsutsikter samt ökad social anpassning. Genom projektet används den hittills underutnyttjade kraften inom idrotten för att stödja och hjälpa föreningslös ungdom. BoU-nämnden i Mölndals kommun stödjer också projektet i form av en halvtids lärartjänst. Kontaktperson: Ed Lieff, tel. 031-87 10 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Svenska Missionsförbundets Ungdom (SMU) Uppsala**

Utvecklingsprojekt  
70 000 kr

Söker stöd till ett socialt inriktat projekt kallat "Klättring". Man har startat en klätterklubb ungdomar i Uppsala. Projektet genomförs i samarbete med de sociala myndigheterna i Uppsala. Första årets stöd gavs av Statens ungdomsråd inom ramen för "Utvecklingsstöd inom föreningslivet".

Kontaktperson: Jakob Källstrand, tel. 018-10 00 35

### **Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Nynäshamn**

Projektet Utbildning av mellanstadieelever i handikappkunskap inför och under genomförandet av VM i Kälkhockey våren 1996 i Nynäshamn  
570 000 kr

Våren 1996 är Nynäshamns kommun värd för VM i handikappidrotten kälkhockey. ABF vill under hösten och våren genomföra ett projekt med syfte att förändra mellanstadieelevers attityder till handikapp och få eleverna att delta aktivt i arrangemanget. Alla mellanstadieelever i kommunen berörs, ca 950 barn. Barnen ska först få pröva att spela kälkhockey med landslaget. Därefter ska klasserna få besök av spelare ur svenska landslaget, pröva proteser och rullstolar och undersöka tillgängligheten i sin egen skola. I nästa steg delas klasserna in i nationsgrupper för olika deltagarländer och specialstuderar "sitt" land. När VM startar ska de vara värdar och hejklack för "sitt" landslag under arrangemanget.

Kontaktperson: Rolf Utberg, tel. 08-520 180 00



### **Nacka Handikappidrott**

Projektet Utveckling av handikappidrott  
150 000 kr för år 3 av 3

En utvecklingsverksamhet med syfte att genom olika former av pröva-på-verksamhet öka antalet personer med funktionshinder att delta i idrottsaktiviteter samt utveckla aktiviteterna.  
Tel. 08-716 04 98

### **Stockholms Handikapp Idrottsförbund**

Projektet Stimulans för fortsatt idrottande  
100 000 kr för år 2 av 3

Andra året av ett treårigt projekt, stöd för distriktsmatch, information och utbildning m.m.  
Tel. 08-27 28 80

### **Stiftelsen Aktivitetscentret Valjeviken**

Projektet Fritt Val  
1 700 000 kr för år 3 av 3

Valjeviken är ett aktivitetscenter som drivs av en stiftelse där länsföreningarna i NHR ingår. Projektet Fritt Val syftar till att utveckla ett resurscenter för fritidsaktiviteter för rörelsehindrade med möjligheter att pröva olika aktiviteter och hjälpmedel. Projektet bedrivs tillsammans med Handikappinstitutet. I Valjevikens ordinarie verksamhet finns dels folkhögskolekurser, dels rehabilitering och rekreationsgäster (de senare kortare perioder). De ordinarie gästerna, men också personer som inbjuds till speciella temaveckor, får i detta projekt möjlighet att pröva sig fram till de fritidsaktiviteter om passar intresse och funktionshinder. Man samarbetar också med tillverkare av fritidsutrustning.  
Tel. 0456-151 15

### **De Handikappades Riksförbund (DHR)**

Ett projekt för utveckling och utprovning av fritidshjälpmedel  
900 000 kr för år 3 av 3

Ett projekt med syfte att öka möjligheterna för personer med funktionshinder att ta del av rekreations- och fritidsaktiviteter. I projektet ingår pröva-på-veckor, utprovning och anpassning av fritids- och rekreationsutrustning, modeller för förbättrad information om tillgängliga rekreationsanläggningar, information till "brukare" och olika personalgrupper m.m.  
Tel. 08-18 91 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Skånes Turistråd**

Turism för alla – i Skåne  
150 000 kr för år 3 av 3

Ett projekt med syfte att utarbeta en modell som möjliggör ökat resande för personer med funktionshinder (enskilt eller i grupp). I arbetet ingår inventeringar av turistanläggningar, information om tillgängliga anläggningar, resandemönster samt attitydeundersökning hos fritids- och turismhandläggare och anläggningsägare.

Tel. 046-12 43 50

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Föreningen för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU) Kronobergs län**

Projekt Strapatz  
225 000 kr

Länsförbundet av RBU i Kronoberg vill i samarbete med Handikappföreningarnas samarbetsorgan i samma län hitta en modell för att öka samarbetet mellan handikapprörelsen och övrigt lokalt föreningsliv. Syftena är flera; att öka funktionshindrade ungdomars integrering bland andra ungdomar, förbättra attityder till funktionshinder, samt att ge funktionshindrade ungdomar ett större fritidsutbud. Projektet ska inventera utbudet av tillgängliga arrangemang för ungdomar inom fem områden; hantverk, idrott, natur, resor och informationsteknologi, samordna och genomföra egna aktiviteter, samt utbilda aktiva inom både handikapp- och andra föreningar.

Kontaktperson: Christine Andersson, tel. 0470-485 09

### **Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)**

Försöksverksamhet rörande handikappidrott  
400 000 kr för år 2 av 3

Ett projekt med syfte att stimulera medlemmarna att delta i idrotts- och fritidsverksamhet för att må bättre och minska passiviteten, bryta isoleringen och få ökad självförtroende. Under det första året har en tredjedel av föreningarna utbildat friskvårdsansvariga som skall få igång idrotts- och friskvårdsaktiviteter i samarbete med Friskis och Svettis,

ABF, Korpen, folkhögskolor m.m.

Tel. 08-642 77 50

### **Stiftelsen Skota Hem**

Projektet Segling utan gränser  
175 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att göra det möjligt för personer med mycket omfattande funktionshinder att segla inte bara som "bagage" på en båt; man seglar själv med anpassade hjälpmedel. Projektet ger därför möjlighet för personer med och utan funktionshinder att segla på samma villkor.

Tel. 08-727 76 56

### **Heleneholms Idrottsförening**

Ett Rullstolsprojekt  
223 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att genom information och uppsökande verksamhet öka antalet rullstolsburna ungdomar i 13 till 17 årsåldern i friidrottens tränings- och tävlingsverksamhet.  
Tel. 040-19 42 20

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Centrum för Idrottsvetenskap (CIV) Högskolan i Halmstad**

Projektet Idrott och Habilitering i samverkan med handikappidrotts- och friskidrottsföreningar  
224 000 kr för år 3 av 3

Projektet syftar till att barn och ungdomar med funktionshinder skall inlemmas i det vanliga idrottslivet. Hela familjen involveras i projektet som förutom samarbetet med idrottsföreningar också samarbetar med habiliteringen Södra Halland.

Kontaktperson: Lars Kristén, tel. 035-16 71 00

### **Handikappidrottens Samarbetsorgan i Malmö (HISO)**

FRISKUS-projektet i Malmö  
300 000 kr

Handikappidrottens Samarbetsorganisation i Malmö (HISO) ska under ett och ett halvt år bedriva försöksverksamhet kring handikappade barns och ungdomars fritid – projektet FRISKUS (Fritid, Social och Kulturell Samverkan) Syftet är att genom samverkan mellan HISO, Barn- och ungdomshabiliteringen och Fritid Malmö bygga upp en modell för hur samhället kan utveckla förutsättningar för en hälsosam livsstil hos barn med MBD/DAMP, men också hos barn med andra funktionsnedsättningar. Både fritidsledare och habiliteringspersonal ska få utbildning i varandras områden och barn med funktionshinder ska motiveras och erbjudas fritidsaktiviteter.

Kontaktperson: Jan Bengtsson, tel. 040-23 10 90

### **Finska Föreningen i Uddevalla**

Projektet Unga Stjärnor  
25 000 kr

Uddevalla Finska förening vill utveckla verksamheten inom en cirkus-skola som föreningen bedrivit i ca 4 år. Ledarna för cirkusskolan har bedrivit skolan på ideell basis. Syftet med skolan är att främja barnens och ungdomarnas intresse för aktiviteter, skaparglädje och självförtroende. För att kunna utöka cirkusverksamheten är tanken att ungdomarna själva skall kunna vara instruktörer och driva cirkusverksamheten vidare. Man vill kunna knyta barn och ungdomar ur andra etniska grupper till verksamheten.

Kontaktperson: Raino Laaksonen, tel. 0522-385 32

### **Östergötlands Handikappidrottsförbund**

Utveckling av fritidsverksamhet för ungdomar med funktionshinder  
45 000 kr för år 3 av 3

En treårig utvecklingsverksamhet som går ut på att genom rekryterings- och träningsläger nå ungdomar med funktionshinder och hjälpa dem att finna och utveckla ett fritids- och tävlingsintresse i projektet ingår också att utbilda instruktörer.

Tel. 013-20 33 24

### **Kumla kommun, Socialförvaltningen**

Projektet Uppsökande verksamhet för funktionshindrade  
300 000 kr för år 2 av 2

Ett projekt som bedrivs tillsammans med Intresseföreningen för schizofreni, Föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna och Föreningen Hjärnkraft med syfte att öka möjligheterna till fritidsdeltagande för personer med funktionshinder. Genom aktivitetsdagar samt utbildning med temat fritid-friluftsliv-friluftsteknik vill man ge erfarenheter och upplevelser som leder till ökad kunskap och förståelse för att en aktiv fritid leder till ett ökat gott liv.

Kontaktperson: Dan Åke Moberg, tel. 019-58 86 45

### **Svenska BasketBollFörbundet (SBBF)**

Projekt U-Sverige  
125 000 kr för år 3 av 3

Genom utvecklingslag som skall fungera som förebild, vill man motivera, engagera och stimulera enskilda funktionshindrade till basketbollspel men också stimulera intresset för rullstolsbasket i basketklubbar samt visa på det internationella nätverket inom rullstolsbasket. Rullstolsbasket är en av de äldsta rullstolsidrotterna och fungerar mycket bra i rehabiliteringshänseende eftersom den tränar kondition, rullstolsteknik, balans och koordination. Under år tre planeras olika former av läger med aerobics, styrketräning, basketregler och mental träning samt matchturneringar.

Tel. 08-28 98 60

### **Svenska Handikappidrottsförbundet (SHIF)**

Projektet Handikappidrottens tränarutbildning  
270 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att framställa och pröva ett grundutbildningsprogram i två nivåer för tränare inom handikappidrotten som sedan skall kunna användas på lokal och regional nivå.

Tel. 08-605 60 00

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Svenska Handikappidrottsförbundet (SHIF)**

Projektet Förbättring av träningsmöjligheter i simning för funktionshindrade under elitnivå  
225 000 kr för år 3 av 3

Ett projekt med syfte att genom olika lägeraktiviteter stimulera ungdomar med handikapp att satsa på simning.  
Tel. 08-605 60 00

### **Norrbacka Handikapp Idrottsförening**

Uppsökande verksamhet  
225 000 kr för år 1 av 3

Norrbacka Handikapp IF är Sveriges äldsta idrottsförening för handikappade, den bildades 1956 på dåvarande Norrbackainstitutet. Föreningen har både lag- och individuell idrott för rörelsehindrade och har många meriter i OS, VM, EM och SM. Föreningen vill öka antalet idrottande personer med funktionshinder. Rekryteringen är inte enkel eftersom barn och ungdomar med funktionshinder som är integrerade i vanliga skolor inte har någon naturlig kontakt med handikappidrotten (oftast inte heller med vanlig idrott eftersom man ofta är "befriad" från idrotten som inte är anpassad). Föreningen vill därför gå ut och söka upp eleverna i skolor och ungdomsgårdar, ta kontakter med idrottsskolor m.fl. och entusiasmera och informera idrottslärare om hur de på ett aktivt sätt kan öka handikappade barn/ungdomars deltagande i skolidrotten och den naturliga övergången till föreningsidrott. Man vill också bygga upp ett kontaktnät med sjukgymnaster m.fl. på rehab/hab. Extra resurser skall sättas in på att få fler flickor att idrotta. Projektet beräknas pågå under tre år. Det första året vill man ägna åt uppsökande verksamhet och kontaktskapande samt göra det första pröva-på-lägre samt påbörja ledarutbildning.

Kontaktperson: Agneta Malmström, tel. 08- 83 93 53

### **Handikappinstitutet**

Försöks- och utvecklingsverksamhet avseende sport- och hobbyhjälpmedel för personer med funktionshinder  
4 500 000 kr för år 2 av 3

En treårig försöksverksamhet med syfte att tillsammans med handikapporganisationerna utveckla modeller för hur hjälpmedel för sport och hobby skall bli tillgängliga för personer med funktionshinder, för förbättrad och systematiserad information, möjligheter att hyra och prova hjälpmedel samt utveckling av samarbetsformer mellan brukare, hjälpmedelscentraler, kommunernas kultur- och fritidsansvariga, sport- och fritidsanslaggningar och berörda föreningar.

Tel. 08-620 17 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Svenska Handikappidrottsförbundet (SHIF)**

Idrottslig vidareutveckling för unga funktionshindrade  
465 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att utveckla och pröva lämpliga aktiviteter på "mellannivå", mellan Specialidrottsdistriktsförbundens rekryteringsverksamhet och den nationella och internationella elitidrotten.  
Tel. 08-605 60 00

### **Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)**

Försöksverksamhet rörande handikappidrott med inriktning psykiskt störda kvinnor  
440 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att ge kvinnor ökad kroppskänedom, självkänedom, social träning och ökad självrespekt genom idrottsaktiviteter. I samarbete med distrikts- och lokalföreningar utarbetas arbetsplaner med aktiviteter.

Tel. 08-772 33 60

### **Svenska Handikappidrottsförbundet (SHIF) och SRF**

Projekt Synskadeidrott  
450 000 kr

Projektets bakgrund är att det under en längre tid skett en nedgång när det gäller motion och idrottsutövande bland synskadade. Brist på ledare kan vara en anledning till nedgången. Förbunden vill under en tvåårig projekttid dels intervjua representanter för förbunden, Unga Synskadade, Ami Syn, Tomtebodas Resurscenter, instruktörer och tränare, distrikt och föreningar, gymnastiklärare, idrottskommittéer samt aktiva och före detta aktiva idrottsutövare. Man vill samtidigt kartlägga vilket idrottsutbud som finns i landet. Utifrån kartläggningen skall lämpliga åtgärder tas fram och prövas. Dessutom vill man ta fram ett informationspaket på tal och punkt som informerar om idrottsverksamhet inom SHIF och SRF:s motion och fritidsverksamhet. Dessutom skall man bilda kontaktgrupp/er av synskadade och seende för förmedling av kontakt mellan synskadade och aktuell verksamhet. Ledsagarrekrytering skall förbättras och man vill också göra en översyn av utbildningshjälpmedel för idrottslärare.

Tel. 08- 605 60 00

### **Föreningen för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna (FUB) Uppsala**

Björklingsprojektet  
300 000 kr

Föreningen vill med hjälp av deltidsanställd personal, frivilligarbetare och utvecklingsstörda utveckla FUB-gården från en sommarkoloni till ett kurs- och rekreationscentrum för olika handikappgrupper.

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

Kontaktperson: Leif Bolander, tel. 018-71 10 20

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **LUGI Gymnastikförening**

Utvecklingsprojekt för högstadiet  
25 000 kr

Föreningen söker medel för att starta en ny verksamhet för att fånga upp medlemmar som inte längre vill delta i tävlingsverksamhet. De flesta av dessa är flickor och försvinner i dag ut ur föreningen. Med hjälp av den nya verksamheten räknar man med fortsatt kontakt med ungdomarna och på sikt också möjlighet till aktiva ledarinsatser.

Kontaktperson: Humlan Svensson, tel. 046-14 34 50

### **Tidaholms Gymnastik och Idrottsförening**

Utvecklingsarbete inom föreningslivet  
75 000 kr

En fortsättning av ett "utvecklingsprojekt för föreningslivet" som SUR, nuvarande Ungdomsstyrelsen tidigare givit stöd till. Får nu stöd för sitt andra år där man vill bredda sin verksamhet att inte enbart vända sig till idrottsungdomar.

Kontaktperson: Lars-Erik Nilsson, tel. 0502-101 29

### **Östra Sportklubben**

Utvecklingsprojekt  
20 000 kr

Ett utvecklingsprojekt inom föreningslivet med mål att få fram mer dugliga ledare. Man vill också ge ungdomar förutsättningar för en aktiv och meningsfull fritid. Projektet är ett samarbete mellan fritidsförvaltningen, områdets skolor, Hem och skolaföreningen och Sportklubben för att utveckla nya aktiviteter och ledarutbildningar.

Kontaktperson: Rolf Westrin, tel. 036-15 41 33

### **Angered Boxing Club**

Skapa en träffpunkt för ungdomar  
100 000 kr

Föreningen har tagit över och driver en motionsanläggning i Gårdstens centrum. I denna anläggning vill man skapa en träffpunkt för de boende i stadsdelen, främst ungdomar. Antalet invandrare i området är mycket stort. Arbetslösheten och tristessen är ett hot och det krävs positiva insatser. Statsdelsförvaltningens (fritid) ställer sig bakom satsningen och stöttar föreningen med bl.a. investeringsbidrag och driftbidrag.

Kontaktperson: Tommy Andersson, tel. 031-31 47 27

### **Järhaga SK**

Idrottsskolan Råslätt  
15 000 kr

Järhaga SK söker tillsammans med Jönköpings AIS och Råslätts SK stöd till ett treårigt projekt för att bedriva en idrottsskola för att integrera invandrarbarn i det invandrarstäta Råslätt i Jönköping. Man vill också försöka nå fler flickor. Jönköpings kommun satsar också medel på projektet.

Kontaktperson: Jan Gustafsson, tel. 036-18 50 09

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Vi Unga Active Generation**

Stöd till Vi Unga Active Generation  
50 000 kr

Föreningen skall bedriva ett folkraceprojekt för ungdomar i 15-20-års-åldern i syfte att med hjälp av fordonsteknik få ungdomarna att ta ansvar och göra något meningsfullt på sin fritid. Man vill också öka ungdomarnas självförtroende och visa vägar till förändring och att få kontakt med andra ungdomar samt att öka deras samverkan och förståelse för varandra. Projektet sker i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan och kommunen.

Kontaktperson: Karin Stugholm, tel. 063-229 08

### **FILMS Motorklubb**

Rallykurs  
90 000 kr

Föreningen vill, med hjälp av kända rallystjärnor som instruktörer, erbjuda en rallykurs för motorintresserade ungdomar mellan 15-20 år. Utbildningen skall vända sig till unga tjejer och killar som påbörjat en "kriminell karriär" eller på grund av andra orsaker är föremål för socialtjänstens intresse. Rallykursen skall erbjuda något som är attraktivare än att vara ute och göra inbrott m.m. Genom projektet hoppas man kunna visa tydliga positiva vuxenbilder och tydliga regler.

Kontaktperson: Allan Fromm, tel. 018-33 60 12

### **Främlingsfientlighet**

#### **FilmCentrum i Linköping**

Videoprojekt för invandrarflickor  
50 000 kr

Filmcentrum är en ideell förening som vill verka mot kommersialism och ytterligheter i dagens film och TV-utbud. Under hösten-95 planerar man ett projekt för invandrarflickor. Meningen är att de skall få en allmänbildning i mediafrågor samtidigt som de får träna svenska språket.

Kontaktperson: Åsa Thaberman, tel. 013-14 59 72



### **Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer (LSU)**

Mot främlingsfientlighet och rasism  
175 000 kr

Landsrådet skall förbereda och genomföra ett internationellt projekt för Svenska organisationsföreträdare i Sverige för att skapa en grund mot främlingsfientlighet och rasism. Projektet skall genomföras inom ramen för Europakampanjen mot främlingsfientlighet och rasism och avhållas i Rinkeby. Företrädarna för organisationerna skall efter genomgången förberedelse och seminarium fungera som ambassadörer inom respektive organisation.

Kontaktperson: Susan Bergqvist, tel. 08-20 11 22

### **Stiftelsen Abrahams Barn**

Projekt för att motverka främlingsfientlighet  
200 000 kr

Stiftelsen Abrahams barn genomför det tredje året i en treårig satsning för att utarbeta konkreta metoder för att motverka ökande religiösa och kulturella motsättningar bland främst ungdomar i Rinkeby.

Kontaktperson: Dorotea Rosenblad, tel. 08-755 65 86

### **Assyriska Kultur Centrum**

Solidaritetsarbete i samverkan mot rasism  
70 000 kr

Föreningen Assyriska Kultur Centrum är en ideell förening för assyrier/syrianer i Botkyrka. Föreningen genomför solidaritetsarbete för att motverka rasfördomar och kulturella missförstånd mellan olika grupper i området. Samarbete sker med ABF och kommunen för att utveckla metoder för gemensamma informationsinstaser etc.

Kontaktperson: Feyyaz Kerimo, tel. 070-523 26 32

### **Sveriges Muslimska Ungdomsförbund (SMUF)**

Islam-seminarium i Motala  
25 000 kr

Som uppföljning av konferensen Unga Muslimer i Europa vill SMUF ordna ett seminarium om islam för ungdomar. Syftet med seminariet är att skapa regionala plattformar för kontakter och möten mellan muslimska och icke-muslimska ungdomar, att lära känna varandra och att efter seminariet hitta lokala samarbetsformer över gränserna. Vidare vill SMUF skapa ett koncept som kan användas i andra regioner i Sverige.

Kontaktperson: Göran Ibrahim Nettelblatt, tel. 08-643 10 04

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Samarbetsorgan för Invandrarorganisationer i Sverige (UngSIOS)**

Uppföljning av Tjejkonferens den 11-12 juni 1996 i Göteborg  
220 000 kr

UngSIOS planerar genomföra en tjejkonferens i Göteborg, den 11-12 juni 1996. Bakgrunden till projektet var att fem tjejer från Rinkeby och fem tjejer från Kungsholmen under 1994 träffades varannan vecka och diskuterade vad som förenar och vad som skiljer dem åt. Ur dessa möten "växte" en önskan att få anordna en tjejkonferens för tjejer från hela landet. Detta ledde till att UngSIOS tillsammans med kampanjen Ungdom mot rasism år 1995 genomförde en tjejkonferens i Stockholm, vilket blev en stor succé. Nu önskar UngSIOS ånyo genomföra en tjejkonferens där tjejer med olika bakgrund och från olika orter i Sverige skall träffas och bl.a. föra diskussioner kring olika teman och arbeta i workshops. Syftet med denna konferens är bl.a. att stärka tonårsflickors roll och ge dem en röst i samhällsdebatten, få reda på vad invandratjejer från segregerade bostadsområden kontra "svenska tjejer" från storstäder och landsbygd ser på främlingsfientligheten och att skapa större förståelse för olika människor, olika kulturer och traditioner samt att motverka främlingsfientlighet och rasism. Teman som skall behandlas under konferensen är t. ex. våld bland tjejer och att synliggöra invandratjejer. UngSIOS arbetar för att tjejkonferensen skall bli en årligt förekommande händelse.

Kontaktperson: Gordana Berjan, tel. 08-30 13 60

### **Studiefrämjandet i Sandviken/Ockelbo**

BÅDE LIK OCH OLIK – att vara adopterad från ett annat land  
30 000 kr

Studiefrämjandet i Sandviken/Ockelbo planerar att med målgruppen adoptivbarn i åldrarna 18 – 25 år utveckla en utbildningsform för att stödja och skapa nätverk. Adoptivcentrum är också delaktiga. Kontakt har tagits med ungdom mot rasism som menar att föreningen gör ett viktigt arbete för att stödja dessa ungdomar som ofta möts av främlingsfientlighet och rasism men inte är invandrare i vanlig bemärkelse. Utbildningen/nätverksträffarna kommer att genomföras på Västerbergs Folkhögskola. Kontaktperson: Elisabeth Kjellberg, tel. 026-27 32 90

### **Sociala Missionen**

Verksamhet vid flyktingslussen Carlslund  
130 000 kr

Sociala Missionen bedriver ett socialt projekt på Carlslunds flyktingsluss i Upplands-Väsby. Målsättningen är att frivilligorganisationer och kyrkor skall finnas med vid det första mottagandet av asylsökande för att kunna ge ett medmänskligt socialt och informativt stöd i ett tidigt skede. Arbetet bedrivs i samarbete med andra folkrörelser och avser det andra året i en treårig satsning.

Kontaktperson: Karl-Axel Gustafsson, tel. 08-702 92 20

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Assyriska Ungdomsförbundet (AUF)**

Skapa förståelse mellan svenska och assyriska ungdomar  
50 000 kr

Assyriska ungdomsförbundet i Sverige (AUF) verkar främst i storstadsregionerna i Stockholm och Göteborg samt Norrköping. Projektet för att skapa ökad förståelse mellan assyriska ungdomar och svenska samhället vänder sig till svenska ungdomar inom etablerat föreningsliv. För att få en inblick i hur svenskt föreningsliv fungerar samt för att skapa kontakter med positiva förebilder genomförs ett läger i Dalarna med efterföljande kontakter och deltagande i varandras föreningsaktiviteter (studiebesök).

Kontaktperson: Ilhan Barbasso, tel. 070-756 60 70

### **Portugisiska Riksförbundet, UngFAPS**

Kulturmöte utan våld  
100 000 kr

Ungdomskommittén inom Portugisiska riksförbundet, UngFAPS, söker medel för att förbereda, genomföra och följa upp tre regionstäckande helgseminarier för att motverka främlingsfientlighet och rasism samt försöka skapa förståelse och tolerans mellan människor, främst unga. Man vill arbeta med ungdomar i olika föreningar och andra sammanlutningar för att uppnå detta syfte. Målgruppen är att samla invandrarungdomar och svenska ungdomar i tonåren som har olika erfarenheter, etnisk bakgrund, religion och traditioner. Man räknar med att 50 ungdomar kommer att finnas med på varje seminarium och förhoppningen är att dessa sedan åker hem och försöker inspirera andra ungdomar att tillsammans med sig själva förverkliga idéer och förslag som kommer fram.

Kontaktperson: Carla Perira, tel. 040-23 53 96

### **Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU) Trollhättan**

Projekt Krakow -97  
20 000 kr

SSU i Trollhättan planerar att genomföra ett projekt för att på olika sätt motverka den negativa stämpel som Trollhättan fått när det gäller våld och rasism. Projektet Krakow 97 innefattar dels en resa till just Krakow för att söka nazismens och antisemitismens rötter. De intryck man får skall dokumenteras och sedan användas vid skolinformation och fritidsgårdsbesök. Man kommer sedan att, i samarbete med ABF, starta en rad studiecirkel och genomföra ett antal föreläsningar. Man skall också genomföra några debatter, attitydundersökning, en välgörenhetsgala där pengarna skall användas i kampen mot rasism i Trollhättan.

Kontaktperson: Jesper Bryngelsson, tel. 0520-172 30

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

## **Ungdom Mot Rasism**

Projektet Praxis  
55 000 kr

Föreningen genomför en specialsatsning inför och i samband med 30 novemberfirandet i Luleå 1996. En upptrappning har skett under hösten mellan rasister och antirasister och mittemellan försöker Ungdom mot Rasism att medla. Tillsammans med kommunen kommer man nu att genomföra en utbildning i skolorna tillsammans med gruppen PRAXIS ifrån Göteborg för att motverka de negativa tendenser, som finns bland ungdomar i staden. Denna satsning kommer sedan att följas upp med aktiviteter under 30 novemberfirandet samt också efteråt med andra aktiviteter. Samtal har förts med kommunens företrädare för att se på ansvarsfördelning och ekonomi. Man stödjer föreningen i deras ambitioner och kommer också att tillsammans med dem arbeta fram ett mer långsiktigt program för att motverka våld och rasism.

Kontaktperson: Thorild Bodin, tel. 0920-29 39 14

## **Verdandi Huddingekretsen**

Projektet Må Bra – Må Bättre  
160 000 kr

Projektet är anknutet till ett hälsoinriktat kvinnoprojekt för invandrar-kvinnor och ensamma mammor i Vårby Gård. Växande främlingsfientlighet gör att mammor till barn/tonårsbarn känner stor oro vilken i sin tur smittar av sig på barnen. I projektet vill man arbeta mot segregationen med förebyggande metoder så att barnen inte kommer på "fel spår". Att få barnen att känna gemenskap och knyta nya kamratskaper som samtidigt ökar förståelsen mellan olika kulturer samt att slussa barnen vidare till andra meningsfulla aktiviteter.

Kontaktperson: Lars Trusell, tel. 08-746 81 40

## **Sankt Petrus Syrisk-Ortodoxa Kyrkan**

Projektet Barn och Framtid  
150 000 kr

S:t Petrus kyrka i Hallombergen har c:a 1200 barn och ungdomar i åldrarna 0-24 år som kommer och går. De flesta kommer till kyrkan varje söndag till gudstjänst men annars ser man dem inte. Problemet, som man nu vill komma tillrätta med är att c:a 80% av alla barn och ungdomar som man har i kyrkan umgås bara med sina närmaste släktingar och utländska kompisar som för det mesta kommer från samma land. På detta sätt lär de sig inte svenska vilket i sin tur leder till att de också i framtiden kan få det svårt att komma in i det svenska samhället. Man vill nu öppna kyrkan under veckorna för att möta detta växande problem. I projektet "Barn och framtid" är syftet att ge barn och ungdomar hjälp i de ämnen som de behöver hjälp med, integrera de "egna barnen" med svenska barn och ungdomar i det svenska samhället.

Kontaktperson: Johny Sara, tel. 08-628 88 30

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Vänortsföreningen Aneby-Barentu**

Uppföljning av skol- och ambulansprojekt i Eritrea för att kunna informera på skolor och inom berörda grupper  
30 000 kr

Föreningen söker stöd till ett uppföljningsprojekt bland ungdomar i Sverige. En grupp med bl.a ungdomar skall åka till Anebys vänort i Eritrea. Genom den dokumentation som görs skall man sedan sprida information och kunskap. Syftet är att därigenom uppmuntra och stödja barn, ungdomar och kvinnogrupper till fortsatt engagemang på hemmaplan. I Aneby-Eksjöområdet finns det många Eritrianska invandrare.  
Kontaktperson: Lisbeth Boberg, tel. 0381-124 34

### **Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU) Gävleborg**

Fler delaktiga och aktiva medlemmar med invandrarbakgrund  
40 000 kr

Föreningen skall med hjälp av en rad aktiva åtgärder försöka få fler delaktiga och aktiva medlemmar med invandrarbakgrund. Mycket bygger på att skapa ett nätverk till stöd, dels i den egna kommunen med t.ex. gemensamma arrangemang och dels för liknande arbete på andra håll i landet. Man kommer också att satsa speciellt på unga invandrarflickor.

Kontaktperson: Jimmy Rödlund, tel. 026-65 20 60

### **Information/utbildning**

#### **Föreningen Fritidsgårdsalliansen i Töcksfors**

Föreningsdriven ledarutbildning i skolan  
25 000 kr

Fritidsgårdsalliansen består av medlemmar från Töcksfors SMU och Töcksfors IF och driver en fritidsgård i Töcksfors. Man söker nu stöd för ett ledarutbildningsprojekt i samarbete med högstadieskolan i Töcksfors som också har släppt till timmar inom idrottsundervisningen samt lokaler för utbildningen. Målet är att väcka förståelse för föreningslivets betydelse, väcka intresse och engagemang i ledaruppgifter, utveckla unga människor till ansvarstagande samhällsbyggare.

Kontaktperson: Sven Olof Olsson, tel. 0573-217 93

#### **Riksförbundet Spelberoende**

Ungdomar och spel  
30 0000 kr

Ett drogförebyggande projekt på två år för att så tidigt som möjligt kunna avhjälpa unga människors spelberoende. Målet för satsningen är elever på högstadiet och gymnasienivå (1 000 elever/läsår) i Stockholm och

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

Norrköping. Genom föreläsningar och information med hjälp av påverkansprogrammet "Spelfällan" av personer inom organisationen vill man på ett tidigt stadium förebygga spelberoende. Man kommer också att kartlägga och identifiera spelberoendet bland ungdomar med hjälp av enkäter och intervjuer. Hela projektet kommer att utvärderas.  
Kontaktperson: Arne Edström, tel. 08-34 34 97

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Stiftelsen Kvinnoforum**

Projektet "Flickor i riskzon"  
200 000 kr

Regeringen gav Stiftelsen Kvinnoforum, tillsammans med ett antal andra socialt inriktade organisationer, stöd till förebyggande insatser för ungdomar i riskzon. Nu söker Kvinnoforum stöd till fortsättningen av sitt projekt "Flickor i riskzon". Syftet är att genom nya former av förebyggande verksamhet nå utsatta flickor, främst i citymiljö, och ge dem stöd och hjälp.  
Kontaktperson: Ulla Buhre, tel. 08-20 08 00

### **Röda Korsets Ungdomsförbund**

Kurskostnader  
30 000 kr

Röda Korsets ungdomsförbund i Stockholm söker 60 000 kr för att den 8-10 mars 1996 anordna en uppföljningsträff för sina barnkonventionsinformatörer. Ungdomsförbundet har hösten 1995 utbildat dessa i barnkonventionen och hur de skall informera om konventionen i skolklasser. Ungdomsförbundet vill anordna en uppföljningsträff med samma deltagare för att de skall få redovisa hur de har arbetat med de olika skolklasserna samt få olika artiklar i konventionen belysta. Föreläsare skall även inbjudas till uppföljningsträffen.  
Kontaktperson: Karen Austin, tel. 08-665 58 05

### **Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer (LSU)**

Förberedelse- och uppföljningsarbete för FN:s konferens om boende- och bebyggelsefrågor, Habitat II  
100 000 kr

Söker stöd till förberedelse- och uppföljningsarbete för deltagande i FN:s konferens om boende- och bebyggelsefrågor, Habitat II. Stödet avser bl.a. litteraturinköp, förberedelseseminarium, rapport m.m.  
Kontaktperson: Karolina Vrethem, tel. 08-20 11 22

### **Föreningen Tibet**

Arbete för fred, frihet och demokrati – ett informationsprojekt för tibetanska ungdomar i Sverige  
30 000 kr

Föreningen Tibet (startade 1982) söker stöd för ett informationsprojekt för tibetanska ungdomar i Sverige. Problemet är att invandrarungdomar ibland saknar kunskap om sina hemländer enär de på grund av t. ex. politiska förhållanden har svårigheter att besöka hemlandet, vilket ger en osäkerhet om den egna identiteten. Syftet med projektet är att en grupp ungdomar av tibetansk härkomst i Sverige skall tränas i den demokratiska processen genom att ta kontakt med myndigheter och politiker samt att informera svenska ungdomar om Tibet och dess kultur. I Sverige bor ca 30 tibetaner varav 12 är ungdomar. Dessa ungdomar är vidtalade angående projektet. Även "svenska ungdomar" är intresserade av att delta. Dokumentation skall ske genom framställning av skriftligt informationsmaterial och videofilmning av projektet.  
Kontaktperson: Eva Lindholm, tel. 08-642 96 15

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Elevorganisationen i Sverige**

Elevombudsman  
190 000 kr

Elevorganisationen, som är en facklig organisation för elever på grundskolans högstadium och gymnasium, är uppbyggd "av, för och kring ungdomar". Organisationen har hösten 1995 startat en kampanj vid namn "Sätt hårt mot hårt" i syfte att öka "elevernas kunskap och medvetande om sina rättigheter samt att få eleverna att reagera och agera kring dessa". Elevorganisationen vill nu vidareutveckla denna kampanj i syfte att hjälpa eleverna i tillvaratagandet av rättigheter och därvid anställa en elevombudsman. Målgrupp är elever på högstadie- och gymnasieskolan. Elevombudsmannen skall vara stationerad i Stockholm men resa runt i landet för att besöka skolor samt elever och distriktsombudsmän. Elevorganisationen kommer att utvärdera nämnd verksamhet, dels utifrån rapportering av fall som denne/denna hanterar, dels utifrån de elever och de distriktsombudsmän som mottagit hjälp av elevombudsmannen för att "mäta" betydelsen av elevombudsmannens insatser.  
Kontaktperson: Christopher Tägtström, tel. 08-23 33 90

### **Södra Vi Idrottsförening**

Projektet Alle man ur huse – Södra Vi IF  
50 000 kr

Föreningen skall genomföra ett stort friskvårdsprojekt i Södra Vi med hjälp av ungdomar i samhället. Två ungdomar i varje klass skall tillsammans med en ledare/projektledare från klubben planera och genomföra projektet. Aktiviteten består av 6 kvällssamlingar på idrottsplatsen där Södra Vi-borna får pröva på 6-7 olika motionsaktiviteter vid 6 tillfällen

under våren/hösten -97. Exempelvis promenad, jazzdans, pensionärgymnastik, lätt work out, lekar för de yngsta osv. Varje sammankomst avslutas med gemensam fika och en kort föreläsning. Ungdomarna som rekryteras till projektet fungerar som informatörer dels i varje klass och dels ut i samhället. Det intressanta med projektet är att en traditionell idrottsförening på detta sätt försöker vidga sin verksamhet för allas bästa i bygden och de som genomför/håller i detta är ungdomarna.  
Kontaktperson: Stefan Fredriksson, tel. 0492-202 75

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Sveriges Kristna Ungdomsråd**

Deltagande i projektet FN-tåget  
300 000 kr

Sveriges Kristna Ungdomsråd i samarbete med Nätverket för Barnkonventionen deltar i FN-tåget med anledning av FN:s femtioårsjubileum och Barnkonventionens femårsjubileum i oktober-november 1995. Deltagandet i FN-tåget ger tillfälle att göra Barnkonventionen mer känd och ger nätverkets organisationer möjligheter att sprida kunskapen om sina verksamheter kring barnkonventionen.  
Tel. 08-453 69 60

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Studieverksamhet kring synskadades kroppsspråk  
225 000 kr

En synskada innebär att kommunikationen mellan människor försvåras. Har man dessutom tillägnat sig ett motsägelsefullt, ibland kanske avvikande kroppsspråk är kommunikationsproblemen större. Förbundet ska därför ta fram ett studiematerial samt utbilda cirkelledare.  
Tel. 08-39 90 00

### **Reumatikerförbundet**

Projektet Fibroliv  
1 000 000 kr för år 2 av 3

Många, framför allt kvinnor med smärta och sjukdomskänsla, har under många år slussats från den ena läkaren till den andra och ofta betraktats som psykiskt sjuka. Projektet Fibroliv syftar till att genom studiecirkelar m.m. lära sig att leva med fibromyalgi och stärka sitt självförtroende.  
Tel. 08-653 21 00

### **Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna (FUB)**

Projekt med syfte att upprätta FUB:s kunskaps- och informationsservice  
950 000 kr för år 1 av 3

Förbundet har genom forskningsdagar och separata projekt samlat kunskap och vill genom detta projekt arbeta med att söka finna utvecklings-



och utvärderingsmöjligheter och samordningsformer för genomförda och pågående projekt. Förbundet vill också arbeta fram mer lättlästa och anpassade versioner av projekt- och forskningsresultat för utvecklingsstörda, anhöriga och personal samt arbeta fram uppdragsutbildningar, kurser och konferenser för utvecklingsstörda, anhöriga samt personal och handläggare. Inom projektets ram skall också spridas kunskap om konsekvenserna av medlemskapet i EU m.m.  
Tel. 08-678 81 31

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Neurologiskt Handikappades Riksförbund (NHR)**

MS-skola i Västerbottens län  
250 000 kr för år 2 av 2

Projektet bedrivs av NHR-Västerbotten och rehabiliteringsanläggningen Björkgården i Sävar. Projektets syfte är att utveckla en ny form av behandling av neurologiskt sjuka och skadade. Genom ordentlig information om skadans effekter och förlopp till skadade, deras anhöriga, personal i primärvård, hemtjänst och försäkringskassa kan man förhindra chocktillstånd och förkorta sjukskrivningstider och förhindra utslagning. MS-skolan ger individerna kunskap om sin sjukdom och skada vilket ökar självkänsla och självinsikt.  
Tel. 08-677 70 10

### **Organisationen för vuxna adopterade och fosterbarn (AFO)**

Konferens om adopterade  
20 000 kr

Organisationen har som en av sina huvuduppgifter att förbättra adoptioner och familjehemsplaceringar för kommande generationer. Det finns väldigt lite forskning om fosterbarn och näst intill ingen om svenskfödda adopterade. Som ett led i detta har föreningen fått till stånd att tillsammans med Allmänna Barnhuset anordna en konferens för de som kommer i kontakt med adopterade eller fosterbarn.  
Kontaktperson: Carina Peters, tel. 0410-314 05

### **Hörselskadades Riksförbund (HRF)**

Informationsinsatser  
1 225 000 kr

Förbundet vill genom olika informationsinsatser under 1,5 år öka allmänhetens kunskap om hörselskador. Förbundets medlemskår har hög medelålder och man vill därför göra särskilda informationsbroschyrer för personer i yrkesverksam ålder. Projektet innebär utformning av externa material, affischer och annonser i fackpress och vissa veckotidningar som når stora målgrupper, dels internt informationsmaterial som broschyr, video m.m.  
Tel. 08-453 53 00

### **Föreningen Ananke**

Framställning av filmen Tvingande tankar  
350 000 kr

Föreningen har som uppgift att stödja människor som drabbats av tvångssyndrom med tvångshandlingar och tvångstankar. Föreningen är också ett stöd för anhöriga. Man räknar med att 1-2 procent lider av denna sjukdom som kan vara så handikappande att den leder till förtidspensionering. Isolering och självmord är inte ovanligt. Föreningen vill nu göra en film med intervjuer med patienter, anhöriga och behandlare. Genom filmen kan föreningen informera patienter, anhöriga, olika personal inom vård och service och försäkringskassa om denna sjukdom och förhoppningsvis förbättra behandlingsmöjligheterna.

Kontaktperson: Barbro Gill-Larsson, tel. 08-628 30 30

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Handikappföreningarnas Samarbetsorgan (HSO) i Stockholms län**

Våga-fråga-projektet  
1 000 000 kr för år 1 och 2 av 2

Ungdomar med funktionshinder kan ofta få problem när de kommer i puberteten, den vanliga ungdomsutvecklingen överskuggas av handikappet. Det finns ett stort behov av ökad kunskap hos personal vid ungdomsmottagningar men också hos medlemmar i handikapporganisationerna. Det första delprojektet vänder sig till pubertetsungdomar med funktionshinder men fortbildningen riktas mot personal på ungdomsmottagningar. Arbetet går ut på att kartlägga fysisk tillgänglighet på ungdomsmottagningar, fortbildningsdagar för personal på ungdomslokaler, ta tillvara och knyta ihop och utbyta erfarenheter vid Folkhälsoinstitutet, RFSU, handikapporganisationer och studieförbund och utveckla nätverk för stöd till ungdomar med funktionshinder. Det andra delprojektet går ut på att genom utbildning stödja ombudsmän/kvinnor i handikappföreningarna som genom att de får särskild kunskap tillsammans med professionella rådgivare kan stötta ungdomar på det psyko-sociala området. Kontaktperson: Annika Hildebrand, tel. 08-651 25 10

### **Stiftelsen Arbete och Vänskap i Malmö**

Kursverksamhet om Fountain House-modellen  
150 000 kr för år 2 av 2

Stiftelsen Vänskap och Arbete driver klubbhuset Fountain House i Malmö, en rehabiliteringsverksamhet för f d psykiatripatienter. Klubbhuset är också ett utbildningscentrum för Fountain House-verksamhet för andra klubbhus, både i Sverige och utomlands. Genom detta projekt vill stiftelsen utvidga verksamheten och rikta den till nya målgrupper, framför allt personer som arbetar med rehabilitering av psykiatripatienter inom kommuner och landsting. Kurserna ska ge kunskap om och väcka intresse för Fountain House-modellen. Syftet är att bilda nätverk och

hitta personer som kan bli "eldsjälar" och bilda nya fontänhus på andra orter. Stiftelsen hoppas också kunna överföra idéer från Fountain House-modellen till kommunala verksamheter.  
Tel. 040-12 00 13

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet för Blodsjuka (RFB)**

Tryckning av broschyr  
40 000 kr

Förbundet vill trycka en broschyr "Essentiell trombocytos".  
Kontaktperson: Folke Haldén, tel. 08- 660 40 06

### **Handikappförbundens Samarbetsorgan (HSO)**

Projektet Inflytande på våra villkor  
1 785 000 kr för år 2 och 3 av 3

Bakgrunden till detta projekt är förändringar i den traditionella beslutsprocessen på alla nivåer. Offentlig verksamhet privatiseras, införande av målstyrning, resultatenheter samt konkurrensutsättning av verksamhet pågår och handikappörelsen upplever svårigheter att förstå, följa och påverka de verksamheter de är så beroende av. I projektet ingår en inventering/kartläggning av styrsystem och olika påverkansmöjligheter. Man har initierat 5 olika modellförsök och följer ett antal andra försöksverksamheter bl.a. försöksverksamhet med kommunal primärvård i samarbete med Socialstyrelsen. Projektet pekar på behovet av "mötesplatser" mellan brukare och beslutsfattare men också på vikten av att synliggöra att brukare och beslutsfattare ofta har olika språkkulturer. Ett studiematerial "Delaktighet på vems villkor" har tagits fram och distribuerats till kommun- och läns-HSO, till HSO:s förbund, till ABF-kommittéer samt till ett antal myndigheter.  
Tel. 08-616 08 00

### **Handikappföreningarnas Samarbetsorgan (HSO) i Malmöhus län**

Projektet Handikappanpassning av den fysiska miljön, ritningsförståelse och ritningsgranskning  
420 000 kr

Förändringarna i Plan- och bygglagen innebär bl.a. mindre deltaljstyrning av byggprocessen. Det innebär att högre krav ställs på den kunskap om vilka mått och utformningar som fungerar för personer med funktionshinder. Fr.o.m. 1 juli 1995 har bygglovets slopats. Byggherren behöver bara anmäla att han vill börja bygga. Sen skall han med hjälp av kvalitetsansvariga se till att lagen följs. Handikapporganisationerna behöver därför mer kunskap om lagen, byggprocessen, olika handikappgruppers behov. Man vill utbilda en representant i var och en av länets kommuner i dels sakkunskap, dels argumentationsteknik.  
Tel. 042-12 97 46

### **Astma- och Allergiförbundet**

Projektet Allergia föreningsblad  
220 000 kr för år 2 av 3

Ett projekt med syfte att genom att beskriva goda lokala exempel öka lokalföreningarnas möjligheter att påverka beslutsfattare m.fl.  
Tel. 08-760 40 10

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Primär Immunbrist Organisation (PIO)**

Information i samband med uppsökande verksamhet  
100 000 kr

Föreningen som bildades 1978 har informerat sjukhusens personalgrupper om immunbristsjukdomar vilka kan vara mycket svårdiagnostiserade. Man vill nu vända sig även till primärvårdens personalgrupper med informationsmaterial. Man vill också efterhöra medlemmars intresse att arbeta som informatörer till nydiagnostiserade personer.  
Tel. 046-14 79 18

### **Adoptionscentrum (AC)**

Produktion av fyra skrifter  
280 000 kr

Syftet med projektet är att producera en skriftserie som belyser adoptivfamiljernas speciella behov. Skrifterna skall ge dels föräldrar, dels personer som i sin yrkesroll kommer i kontakt med adopterade ungdomar fördjupad insikt och vara ett stöd för dem. Sverige har nu mer än 25 års ackumulerad kunskap om internationella adoptioner. Projektet handlar om att göra denna kunskap tillgänglig för stora grupper adoptivfamiljer och yrkesfolk för att på detta sätt bidra till att adoptivbarnen får bästa möjliga utvecklingsmöjligheter.

Kontaktperson: Gunilla Andersson, tel. 08- 627 44 25

### **Stödföreningen HYPOPHYSIS**

Patientbroschyr  
66 000 kr

Föreningen företräder personer med hormonella udda sjukdomar. Föreningen skall framställa och trycka en patientbrochyr för dem som lider av Cushings syndrom.  
Tel. 0612-512 50

### **Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)**

Projektet Brukarinflytande i personligt ombud verksamheten  
285 000 kr

Förbundet vill i detta projekt samordna, stödja och följa upp olika former av försöksverksamhet med personligt ombud.  
Tel. 08-772 33 60

### **Hörselskadades Riksförbund (HRF)**

Vissa kostnader vid 75-års jubileum  
210 000 kr

Förbundet skall vid en jubileumsdag pröva avancerad hörselteknisk (utrustning för alla apparatbärare samt en typ av tolkning kopplad till kamera vilket innebär att brukaren kan avläsa talarens munrörelse samtidigt som det ligger en textremsa i en bildskärm) samt framställa en bildtidning

Tel. 08-453 53 00

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Utveckling av yngreverksamhet  
395 000 kr

Förbundet vill försöka leta eldsjälar som kan bygga upp nätverk bland yngre synskadade och inspirera till arbete i olika intressegrupper. Under fyra månader vill man anordna regionala kurser för yngre medlemmar som är beredda att söka upp yngre synskadade och arbeta för att ordna nätverk och intressegrupper.

Tel. 08-39 90 00

### **Hjärtebarnsföreningen**

Projektet Utbildning, förändring  
160 000 kr

Syftet är att ge föreningens kontaktföräldrar kunskaper för att stötta andra föräldrar till barn med hjärtfel.

Tel. 08-442 46 50

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Utveckling av taktila kartor  
280 000 kr

Arbetet koncentreras till framställning av kommunkartor, landskapskartor och världs- eller världsdelkartor. Under arbetet skall man också arbeta för reguljär försörjning av taktila kartor.

Tel. 08-39 90 00

### **Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU)**

Försöksverksamhet med juridiskt stöd till föreningar och medlemmar m.fl.

800 000 kr för år 2 av 3

Bakgrunden är förändringar i flera av de lagar (SOL, LSS, LASS, HSL m.fl) som berör förbundets målgrupper. Förbundet vill pröva hur juridisk kompetens kan ge upplysningar och råd till länsföreningar och till olika personalkategorier samt hjälpa till med utbildning och information.

Tel. 08-736 26 00

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Länsföreningen för Kvinnojourer i Södermanlands län**

Projektet Tapetblommor och bråkstakar  
910 000 kr

Syftet är att skapa en dokumentärfilm som uppmärksammar de barn som lever i en familj där våldet ingår som en del av vardagen. Målgruppen för filmen är dels de yrkesgrupper som professionellt har med barn och ungdomar att göra men också föreningsledare, kvinnojourer m fl. Filmen är tänkt att vara ett bidrag till en begynnande debatt kring dessa barn/ungdomars situation. Huvudansvarig för marknadsföring och distribution av film och studiehäfte är Kvinnojourerna i Södermanland. Länsstyrelsen i Södermanlands läns projekt "Myndighets-samarbete vid kvinno-misshandel" bistår med spridning av information.

Tel. 0155-21 17 11

### **Kommunal- och landstingsanställda familjerådgivares riksförbund**

Projekt om Samlevnadsmaterial för högstadiet och gymnasiet  
150 000 kr

Avsikten är att komplettera nuvarande sex- och samlevnadsundervisning med kunskaper från familjerådgivning och barnpsykiatri. Ett grovmanus är klart och skall testas bland familjerådgivare, lärare och ungdomar.

Tel. 0498-21 36 87

### **Linköpings Universitet, Institutionen för pedagogik och psykologi**

Försöksverksamhet inom handikappområdet läs- och skrivsvårigheter  
800 000 kr för år 3 av 3

Projektet som bedrivs av universitetet i Linköping, Norrköpings kommun och föreningen för läs- och skrivsvårigheter i Östergötland med syfte att utveckla ett centrum som stöd för enskilda personer med läs- och skrivsvårigheter, föräldrar och anhöriga samt lärare.

Tel. 013-28 10 00

### **Förbundet mot läs- och skrivsvårigheter (FMLS)**

Utveckla arbetet kring dyslexi och datorer  
655 000 kr för år 3 av 3

Ett projekt med två delsyften; att utveckla förbundets kompetens i datorfrågor och att utveckla samarbetet mellan förbundet och fackförbund, arbetsgivarförbund, AMS och AMU m.fl. Under de två första åren har man arbetat konkret med att genom veckoslutskurser m.m. lära medlemmarna att använda datorer och finna former hur man skall nå ut med kunskap till flera, förbundet har också gått ut med information om dyslexi till myndigheter, fack och företag och utifrån denna information genomfört gemensamma diskussioner.

Tel. 08-667 30 80

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Förbundet Blödarsjuka i Sverige (FBIS)**

Ett kommunikationsprojekt  
1 524 000 kr för år 1 av 3

Det första året av ett beräknat treårigt projekt med syfte att utforma material och informera om blödarsjukas situation och behov samt genom utbildning och IT-satsning öka kunskapen bland förbundets förtroendevalda och medlemmar.

Tel. 08-84 24 86

### **Riksförbundet Hem och Skola (RHS)**

Projektet Barnets rättigheter - något att informera föräldrar om  
550 000 kr

Ett projekt med huvudsakligt syfte att medvetandegöra föräldrar om konventionen om barnets rättigheter och dess innebörd samt att stärka föräldrarnas deltagande i lokalt opinionsbildningsarbete. Inom projektets ram skall framställas ett informationsmaterial som ska kunna användas som grundmaterial för en kortare studiecirkel men också enskilt av föräldrar. Som samverkanspartner används Studieförbundet som kommer att svara för en pilotundersökning av ca 20 "eldsjälar" som sedan lokalt anordnar studiecirkel. UNICEF kommer att svara för att mångkulturella och internationella perspektiv beaktas i materialet. Detta är bl.a. viktigt med tanke på att många av Sveriges föräldrar har förankring i flera kulturer.

Kontaktperson: Ulla Graneli, tel. 08- 84 03 15

### **Sveriges Teckenspråktolkars förening (STTF)**

Seminarium 1996  
100 000 kr

Det är stor brist på utbildade tolkar och föreningen diskuterar vägar att intressera flera för yrket. Föreningen vill därför genomföra seminarium.

Kontaktperson: Eva Sahlin

### **Dövblind- och vuxendövtolk-föreningen (dvtf)**

Seminarium 1996  
60 000 kr

Stödet avser genomförande av seminarium om tolketik m.m.

Tel. 040-33 10 22

### **Riksföreningen mot Porfyrisjukdomar (RMP)**

Informationsmaterial  
59 000 kr

Porfyri är en ärftlig sjukdom som drabbar ämnesomsättningen av det röda blodfärgämnet häm. I Sverige finns ca 3000 personer med detta

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

arvsanlag. Anlagsbärarna löper stor risk att drabbas av smärtattacker, förlamningar och psykiska störningar om de inte iakttar strikta förhållningsregler vad avser anestesi, medicinering, kost och allmän livsföring. Det är viktigt att såväl anlagsbärare som olika personalgrupper inom sjukvården blir informerade om sjukdomen och risker vid felaktig medicinering m.m. och föreningen vill därför framställa informationsmaterial. Tel. 08-618 86 06

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Hjärtebarnsföreningen**

Projektet informationsrehabilitering  
1 000 000 kr för år 3 av 3

Projektet syfte är att utveckla informationsmaterial och metoder för barn med hjärtfel och deras föräldrar. Projektet omfattar;

- två barnböcker om hjärtfel och operation, en pekbok och en för barn i åldern 2-5 år.

- en ungdomsbok om att leva med hjärtfel
  - en föräldrabok som vänder sig både till föräldrar till barn som lever med hjärtfel och till dem som mist sitt barn
  - Boken om Andreas, en pappas berättelse om sonen som dog av ett hjärtfel
  - tre informationsblad, ett studiecirkelmateriale och en diskett med tredimensionella bilder av hur hjärtat fungerar
  - två videofilmer om hur hjärtoperationsavdelningarna på Östra sjukhuset i Göteborg respektive Universitets-sjukhuset i Lund fungerar.
- Tel. 08-442 46 50

### **Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade (RTP)**

TV-program rörande personer med traumatiska hjärnskador  
270 000 kr

En av de s.k. skadegrupper som ingår i förbundet är personer med traumatiska hjärnskador. Det finns ett stort behov av informationsinsatser kring effekter av hjärnskada till allmänhet, hjärnskadade själva, deras anhöriga och olika personalgrupper. Stödet är en delfinansiering som ger förbundet äganderätt till en film i ett TV-program som belyser forskning, behandling och rehabilitering av personer med traumatiska hjärnskador.

Tel. 08-28 01 02

### **Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare (RFS)**

Konferens för stödpersoner  
115 000 kr

En konferens för stödpersoner med syfte att deltagarna skall bli stärkta i sin roll som stödpersoner inom bl.a. psykiatrin och utbyta erfarenheter och idéer för att utveckla funktionen. Huvudmålgruppen är stödpersoner inom psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård samt andra fri-



villiga samhällsarbetare med uppdrag för människor med psykiska störningar, t.ex. kontaktpersoner enligt socialtjänstlagen, gode män etc. En annan målgrupp är berörda politiker och handläggare.  
Kontaktperson: Bo Ardström, tel. 08-616 08 10

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Sveriges Pensionärsförbund (SPF)**

Hörselvårdskonferens  
165 000 kr

Sveriges Pensionärsförbund har ca 200 000 medlemmar. Av dessa beräknas ca 1/3 ha klara hörselproblem och ca 1/3 lever tillsammans med en hörselskadad person. Förbundet vill öka kunskapen om och förståelsen för hörselhandikappets bakgrund och orsaker samt följder och möjliga åtgärder genom att anordna en tvådagars hörselutbildningskonferens. Två deltagare från vart och ett av förbundets distrikt samt observations-erbjudanden till PRO innebär ca 70 konferensdeltagare. Föreläsningar och erfarenheter skall dokumenteras i en handbok som deltagarna skall använda för liknande utbildning lokalt med hjälp av landstingens hörcentraler. Efter 1,5 år skall effekterna av denna konferens följas upp genom regionala träffar.  
Tel. 08-692 32 50

### **Östersunds kommun**

Läspedagogiskt centrum  
500 000 kr för år 3 av 3

Centret arbetar med förebyggande, diagnostiserande, rådgivande och åtgärdande insatser tillsammans med länets habilitering, högskolorna i Östersund och Sundsvall/Härnösand och länsföreningen för läs- och skrivsvårigheter. Stöd ges till enskilda elever, föräldrar, lärare och övriga skolansvariga, arbetslivet m.fl. Centrets kostnader är ca 1,8 miljon kronor, stöd utgår dessutom från kommun m.fl.  
Tel. 063-14 30 00

### **Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB)**

Projekt för att stödja dövblinda i ett alltmer decentraliserat samhälle  
500 000 kr för år 2 av 3

De två sista åren av ett treårigt projekt med syfte att stödja och informera enskilda dövblinda om deras rättigheter med anledning av ny lagstiftning. I projektet ligger också att ge kommunala företrädare kunskap om dövblindas situation.  
Tel. 08-39 90 00

### **Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade (RTP)**

Nyhetsbrev m.m.  
500 000 kr

Förbundet företräder fem definierade skadegrupper; polioskadade, spinalskadade, traumatiskt hjärnskadade, whiplashskadade samt gruppen amputerade och ortopedtekniska brukare. Förbundet vill komplettera sin medlemstidning Liv-Spegling med s.k. nyhetsbrev för respektive skadegrupp. Dessa nyhetsbrev skall utges med två nummer per år och skadegrupp och innehålla fördjupad och specifik information till medlemmarna i de olika skadegrupperna. För att kunna göra dessa specialutskick krävs en uppdatering av medlemsregistret som idag ej innehåller uppgifter om specifika skador.

Tel. 08-28 01 02

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Framställning av vitbok för synskadade  
295 000 kr

Samhällets stöd och service för synskadade är uppdelad på flera huvudmän, och det är svårt för en nysynskadad att få reda på när, var och hur man kan få hjälp att komma tillbaka till ett aktivt liv. Förbundet vill därför framställa en "vitbok" med information om vart man vänder sig i olika situationer och i olika skeenden i livet. Det kan gälla stöd i och kring hemmet för att klara de dagliga sysslorna, rättigheter enligt SoL och LSS, samhällsinformation och litteratur på olika medier, var man kan lära sig punktskrift, hur det praktiskt går till att studera vid högskola, ledsagning, läshjälp m.m. m.m. Materialet skall kunna läsas av såväl den enskilde som av dennes anhöriga. Boken behöver därför framställas på minst två läsmedier, svartskrift och kassett. Den bör spridas via syncentraler, konsulenter inom förskola och skola m.m.

Kontaktperson: Catarina Edgar, tel. 08-39 90 00

### **Länsbiblioteket i Västerbotten**

Dyslexiprojekt i Västerbotten  
300 000 kr för år 1 av 3

Projekt med syfte att nå ut till dyslektiker i Västerbotten, både barn och vuxna, via "förmedlare" som bibliotekarier, lärare och arbetsförmedlare. Projektet skall bedrivas tillsammans med Föreningen mot läs- och skrivsvårigheter och Hem och Skola i Västerbotten. Talböcker, böcker, band och annan litteratur kommer att ställas till förfogande på arbetsförmedlingar, Kom-Vux, folkhögskolor och fängelsebibliotek för att dyslektiker skall kunna lästräna. Projektet gäller framför allt upplevelseläsning men även bredvidlitteratur på fackområdet. I projektet ingår även att prova datoranpassade program på biblioteken och CD-romskivor. Barn- och ungdomsdelen går ut på att ge elever, föräldrar och lärare kunskap om

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

dyslexi och om att det finns talböcker m.m. och att biblioteken kan vara ett stöd i lästräningen.

Kontaktperson: Britt Douhan, tel. 090-17 24 43

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB)**

Utbildningsprojekt  
285 000 kr

Förbundet ska under 20 månader utveckla en modell för utbildning på distriktsnivå. Syftet med utbildningsprojektet är att hitta bra sätt att överföra kunskap om förbundets arbete och ideologi till nya ledamöter. En projektledare ska på halvtid arbeta med att planera, genomföra och utvärdera sju pilotutbildningar på olika platser.

Tel. 019-70 08 30

### **Sveriges Dövas Hästklubb (SDH)**

Utbildningsmaterial  
100 000 kr

Klubben bildades 1994 och har drygt 100 medlemmar. Syftet är att tillvarata och utveckla hörselskadade och döva barn och ungdomars hästintresse och förmedla kunskap om ridsport. Klubben anordnar kurser, tävlingar och ridläger för döva. De olika tecknen för begrepp inom ridning skiljer sig dock på olika ställen i landet och tolkarna har dessutom ofta ett dåligt teckenförråd på hästområdet. Klubben ska därför ta fram ett utbildningsmaterial med 300 olika tecken, dels på video och dels i form av en bok. Målgrupperna är döva och hörselskadade som rider, föräldrar till döva/hörselskadade barn, tolkar samt ridskolor runt om i landet.

Kontaktperson: Kristina Krol, texttel. 046-73 02 54

### **Unga RBU-are**

Informationsbroschyr  
15 000 kr

Förbundet har sedan början av 80-talet varit en ungdomssektion inom Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar, RBU. Unga RBU-are konstituerade sig som eget förbund i november -94 och har fungerat som en självständig organisation sedan sommaren -95. Förbundet har 29 lokalföreningar och ca 5 800 medlemmar, de flesta mellan 7 och 25 år. För att sprida information om förbundet och dess verksamhet ska man nu trycka en folder.

Kontaktperson: Ulrika Nilsson, tel. 08-736 26 00

### **Riksförbundet Sveriges 4H**

Handikappverksamhet inom 4H  
95 000 kr

Riksförbundet 4H (Huvud Hjärta Hand Hälsa) har ca 20 000 medlemmar i 500 lokala 4H-klubbar. En del klubbar har verksamhet också för barn och ungdomar med funktionshinder. 1994 gjorde riksförbundet en inventering av sådan verksamhet och då framkom önskemål om en gemensam satsning på handikappverksamhet för att sprida kunskaperna och initiera fler lokala projekt. Riksförbundet skall därför genomföra två utbildningar för 4H-ledare samt fördela medel till 35 lokala projekt. Stödet avser utbildningarna.

Kontaktperson: Charlie Zachrisson, tel. 0150-503 80

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Informatörsutbildning  
110 000 kr

Tidigare fanns inom länskolnämnderna synskadeinformatörer som själva var synskadade och kunde informera skolor och olika personalgrupper om synskadekunskap, dvs. vad det innebär att leva som synskadad. Synskadeinformatörer finns idag bara på ett 10-tal orter och förbundet vill nu pröva en form av utbildning så att åtminstone medelstora och större kommuner skulle kunna ha tillgång till en synskadeinformatör som skulle gå ut till skolor, vård och omsorg m.m. Informatören skall förutom sin synskada vara utbildad t.ex. genom en folkhögskoleutbildning. Tel. 08- 39 90 00

### **Reumatikerförbundet**

Projektet Fibroliv  
630 000 kr för år 3 av 3

Projektet har hittills nått 9 000 personer med föreläsningar om fibromyalgi (både patienter och personalgrupper) och 2 500 personer genomgår studiecirkel där man lär sig att leva med fibromyalgi och arbetar med att stärka sitt självförtroende. Många har under många år slussats från den ena läkaren till den andra och ofta betraktats som psykiskt sjuka. Under det tredje året skall man utveckla cirkelarna, göra regionala arbetsgrupper och föra ut information till hela landet.

Tel. 08-653 21 00

### **Handikappförbundens Samarbetsorgan (HSO)**

ID-dagar för föräldrar  
390 000 kr

Handikappinstitutet har sedan 1986 årligen anordnat s k ID-dagar (Informations- och Demonstrationsdagar) för beslutsfattare och personal inom hjälpmedelsorganisationer. Syftet är att informera om ny teknik

och nya användningsområden och intresset är stort och växande. 1996 anordnas ID-dagarna i Sollentunamässans lokaler. Handikappförbundens samarbetsorgan ska nu i samarbete med Handikappinstitutet pröva att anordna en särskild föräldradag inom ramen för ID-dagarna i år och nästa år. Deltagandet blir gratis, och deltagarna ska dessutom få besöka de reguljära ID-dagarna utan kostnad.  
Tel. 08-616 08 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Neurologiskt Handikappades Riksförbund (NHR) m.fl.**

Projekt om fysisk tillgänglighet  
1 450 000 kr för år 1 av 3

Projektet bedrivs av Neurologiskt Handikappades Riksförbund, De Handikappades Riksförbund, Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar, Riksförbundet mot Reumatism, Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade och Synskadades Riksförbund. För samtliga dessa förbund är tillgängligheten i den fysiska miljön av centralt intresse för att medlemmarna efter fritt val, med bevarad integritet och under värdiga former skall kunna delta i samhällslivet. Plan- och Bygglagen har förändrats, byggarna skall anlita kvalitetsansvariga som skall se till att lagens krav på kvalitet och funktion fylls. Förbunden vill nu höja kunskapen hos sina lokala föreningar för att dessa skall kunna bevaka att samhällsplanering och byggande motsvarar funktionshindrades behov. Sökande förbund vill bygga upp en gemensam enhet med tillgång till en teknisk expert i byggnadsfrågor, en handläggare och viss sekreteraresurs. Enheten skall under en treårsperiod kartlägga pågående utredningsarbete och tänkbara förändringar inom samhällsplanering och byggande i Sverige men också bevakning av arbete inom EU som kan påverka den fysiska tillgängligheten i Sverige. Resultatet av kartläggningsarbetet skall fungera som en informationsbas för det fortsatta arbetet. Den andra huvuduppgiften för enheten blir att utforma studiematerial för studiecirkel och kurser. Materialet skall ge medlemmarna information och kunskap om aktuell lagstiftning och tillämpningsföreskrifter liksom om olika slag av praktiska lösningar av tillgänglighetsproblemen. Den tredje uppgiften blir att forma en strategi för tillgänglighet nationellt och i ett EU-perspektiv. I arbetet ingår seminarier med arkitekter, sakkunniga kvalitetsbedömare och andra verksamma inom byggande och planering. Under projekttiden skall man försöka finna lösningar på hur enheten skall finansieras efter de tre försöksåren.

Kontaktperson: Per-Olof Bengtsson, tel. 08-677 70 10

### **Hörselskadades Riksförbund (HRF)**

Projektet Att höra hörselskadat som normalhörande. En effektivisering av informationen om hörselskadeproblematik  
700 000 kr

Var tionde svensk har problem med sin hörsel. Tekniska hjälpmedel har utvecklats men den hörselskadade är mycket beroende av sin omgiv-

nings kunskap och attityd till hörselskadeproblematiken. Anhöriga, arbetskamrater och allmänhet vet inte hur den hörselskadade hör. En särskild modell som simulerar individens hörselskada för den normalhörande har tagits fram genom Länsarbetsnämnden i Uppsala och Arbetsmarknadsinstitutet för döva i Uppsala. Hörselskadades Riksförbund vill nu pröva om denna modell kan ge större förståelse hos normalhörande omgivning och därmed förbättra situationen för hörselskadade som möter större förståelse från normalhörande.  
Tel. 08-453 53 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

#### **Förbundet mot läs- och skrivsvårigheter (FMLS)**

Dyslexikampanjen 1996/97  
600 000 kr

FMLS, Svenska Dyslexistiftelsen och Svenska Dyslexiföreningen genomför en landsomfattande kampanj under hösten 1996 och våren 1997. Dyslexi eller läs- och skrivsvårigheter har under många år betraktats som ett handikapp som uppstått på grund av att barn och föräldrar har sociala problem. Ny kunskap visar att problemet har andra orsaker (en liten skada i hjärnan) och att man genom särskild, helst tidig träning kan minska problemen. Många har tappat självförtroende och betraktat sig själva som dumma och har av andra ansetts obegåvade för att man inte kunnat lära sig läsa, skriva och räkna som andra. Stödet avser FMLS kostnader för medverkan i kampanjen.  
Tel. 08-667 30 80

#### **Riksförbundet för Rörelsehindrade Barn och Ungdomar (RBU)**

Informationsprojekt kring barn och ungdomar med DAMP/MBD  
480 000 kr för år 2 av 2

Förbundet har utarbetat ett handlingsprogram med förslag till stödinsatser för barn och ungdomar med MBD/DAMP och vill informera genom heldagskonferenser på olika orter i landet, fyra seminarier för föräldrar och lärarutbildare, forskare, m. fl., samt viss materialproduktion.  
Tel. 08-736 26 00

#### **Riksföreningen Autism (RFA)**

Föräldrautbildning  
415 000 kr

Föreningen vill pröva och utvärdera tre modeller för föräldrautbildning. Trots att utbildningen för personal som arbetar med autism förbättrats är det ännu bara ett fåtal landsting som anordnar utbildning för föräldrar till barn med autism. Föreningen vill under 1996 pröva tre olika utbildningar, med olika tonvikt på praktik och teori, och olika omfattning. Erfarenheterna ska sedan spridas i landet, bland annat genom förbundets länsföreningar som medverkar i pilotutbildningarna. På sikt bör utbild-

ningarna enligt förbundet läggas i anslutning till de kunskapscenter om autism som håller på att byggas upp i landet.  
Tel. 08-702 05 80

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet Ungdom för Social Hälsa (RUS)**

Informationskampanj kring psykiskt funktionshinder  
565 000 kr

Syftet med kampanjen är att förbättra attityder och öka kunskaperna om psykiska funktionshinder framför allt hos beslutsfattare men också hos allmänheten. Syftet är också att utveckla den lokala verksamheten för ungdomar genom att sprida information om föreningen och den kamratstödande verksamheten. Ett tema i kampanjen är FN:s standardregler – ett nytt verktyg som kan öka möjligheterna till medinflytande för psykiskt funktionshindrade. Kampanjen skall till stor del genomföras av lokalföreningarna.

Tel. 08-772 33 60

### **Svenska Föreningen för Tuberös Skleros**

Informationsspridning  
85 000 kr

Tuberös Skleros är en ärftlig sjukdom där de vanligaste symtomen är svår epilepsi, hudförändringar, utvecklingsstörning och svåra beteendeproblem. Funktionshindret är relativt okänt bland allmänhet men även bland olika personalgrupper. Stödet avser informationsmaterial.

Kontaktperson: Anders Eriksson, tel. 08-600 08 87

### **Astma- och Allergiförbundet**

Verksamhet med erbjudande om samtal för familjer med barn med astma/allergi.  
297 000 kr för år 1 av 2

Astma och allergiförbundet skall i samarbete med barnsjukvården i Göteborg och Föräldraföreningen astma/allergi i Göteborg pröva en verksamhet med rådgivning och samtal för föräldrar till allergiska barn. Bakgrunden är att många föräldrar inte upplever sig få tillräcklig förståelse och stöd från sjukvården, utan har ett behov av att prata med mer erfarna föräldrar i samma situation om hur barnets allergi uppstod, vilken behandling som finns och vilket resultat av behandlingen som är realistiskt att förvänta sig. Rådgivningen skall ske en dag i veckan och ges av personal vid föräldraföreningen i Göteborg, samt en barnallergiläkare och en familjebehandlare. Göteborgs sjukvård, Östra sjukhuset deltar i projektet och förhoppningen är att efter projektet därigenom finna reguljär finansiering av verksamheten.

Kontaktperson: Roger Wallin, tel. 08- 760 40 10

**Riksföreningen för familjer med Hepatit-Bsmittobärande barn (RFHB)**

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

Utveckling av barnomsorg, vaccination, hälso- och sjukvård samt information

300 000 kr

Man vill under ett år och genom fyra olika delprojekt förbättra villkoren för dessa barn och deras familjer:

1 – barnomsorg. Många barn utestängs från den kommunala barnomsorgen. Föreningen vill dokumentera och sprida information om den modell som prövats i Göteborg, med utbildning och stöd för personalen men ingen särbehandling av barnen. Man vill också kartlägga hur situationen ser ut i olika kommuner samt genom uppvaktningar och direktkontakt med berörda kommuner lösa kvarstående problem.

2 – barnvaccination. Föreningen vill studera effekterna av om ett generellt vaccinationsprogram mot Hepatit-B skulle införas i Sverige. Det ska ske genom brev- och telefonenkäter till ett urval av de 60 länder som tillämpar ett sådant program. Resultatet skall publiceras i en broschyr.

3 – barnhälso- och barnsjukvård. Föreningen vill utreda och dokumentera om och i så fall hur man genom att erbjuda Hepatit-B-smittade barn en bättre behandling skulle kunna förebygga följsjukdomar som Hepatit A, leversjukdomar, m m.

4 – information. För att förbättra informationen till invandrarfamiljer med smittade barn planeras översättning av tre av föreningens broschyrer till fem olika språk. Dessutom vill föreningen utveckla en faxrådgivnings-service för medlemmar med annat modersmål än svenska, som ett komplement till den vanliga telefonrådgivningen.

Kontaktperson: Inger Gustavsson, tel. 08-720 51 51

**Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB)**

Projekt för att sprida kunskap om språkstörda barn

241 000 kr

Språkstörning hos barn innebär en försening i förmågan att göra sig förstådd och att kunna uppfatta och tolka språk. Barnen kan ha svårt med ordföljd, meningsbyggnad, ordförråd eller att tillämpa språket rätt. Det kan också vara frågan om läs- och skrivsvårigheter, dyslexi. Funktionshindret är relativt vanligt, enligt vissa uppskattningar mellan 5 000 och 20 000 barn i varje årskull. Det finns ett resurscenter i landet och ett antal språkförskolor, men de är få och slumpmässigt spridda. På många orter är handikappet helt okänt för barnomsorg och skola och familjerna och barnen får inget eller lite stöd.

Tel. 019-17 08 30



### **FUB:s Stiftelse ala**

Projektet Familjers aktiva medverkan i habiliteringsprocessen  
538 000 kr för år 2 av 3

Stiftelsen har i samarbete med FUB, SRF och RBU bedrivit projektet En god start i livet. Syftet var att studera hur habiliterande insatser ges till små barn med flera funktionsnedsättningar, vilka bristerna är idag och hur ett bättre stöd skulle se ut. Ala skall nu i samarbete med FUB, RBU och Föreningen Autism omsätta resultatet i praktisk försöksverksamhet. Ett studiematerial om aktiv föräldramedverkan och föräldrainflytande i habiliteringsprocessen skall utarbetas och prövas i ett antal pilotcirkclar för föräldrar. Effekterna av utbildningen mäts och utvärderas – deltar föräldrarna mer aktivt efter cirkclarna?

Tel. 08-660 82 84

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Överviktigas Riksförbund (ÖR)**

Informationskampanj om övervikt bland barn  
600 000 kr

Förbundets övergripande ändamål är att förbättra livsvillkoren, samt att verka för bättre vård och behandling, för personer med övervikt. Projektets syfte är att ge ökad kunskap om överviktsproblematik, dels till studerande vid vårdutbildningar och lärarutbildningar (som i sitt yrkesliv möter överviktiga barn), och dels till elever i grundskolan. I den senare delen vill förbundet visa att överviktiga är vanliga människor och därmed förebygga mobbning av överviktiga barn, men också informera om bra kost- och motionsvanor och förebygga bantningshysteri och en överdriven skräck för övervikt.

Kontaktperson: Lars Åhman, tel. 08- 646 02 96

### **Svensk Tourette Förening**

Videofilm om diagnosen Tourettes syndrom  
170 000 kr

Gilles de la Tourettes syndrom är en neurobiologisk sjukdom som är relativt okänd bland allmänhet men också bland vårdpersonal. Sjukdomen orsakas av en störning i kroppens signalsubstanser och mest kännetecknande för sjukdomen är förekomsten av olika tics. Ticsen debuterar oftast i förskoleåldern och kan vara motoriska och vokala (ofrivilliga rörelser, grymtningar, skrik, hostningar, spottning, tvångsmässiga svordomar, fula ord och rörelsen m.m.). Sjukdomens olika symtom kan ge stora och betydande sociala problem. Föreningen vill ta fram en informationsvideo för att visa aktuell forskning och genom några familjer beskriva sjukdomens svårigheter men också glädjeämnen samt vilka samhällsstöd som finns. Filmen skall användas i informationsarbete bland allmänhet och olika personalgrupper.

Tel. 018-55 24 44

### **Tvårvetenskapliga Sällskapet i Barnneuropsykologi (TSIB)**

Informationsdag  
50 000 kr

Sällskapet är en yrkesförening för personer som är verksamma inom det barnneuropsykologiska området. Föreningen vill i samband med sitt tioårsjubileum nästa vår anordna en informationsdag för allmänheten om barn och ungdomar med neuropsykologiska funktionsnedsättningar, som MBD/DAMP och autism. Riksföreningen autism och Riksförbundet för Rörelsehindrade barn och ungdomar stöder ansökan.

Kontaktperson: Signe Ohlsson, tel. 08-648 92 15

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet för Mag- och Tarmsjuka (RMT)**

Informationsprojekt  
815 000 kr för år 3 av 3

Under det första året har ett omfattande informationsmaterial om de olika mag-tarmsjukdomar som ingår i förbundet framställts. Informationsmaterialet vänder sig till personer med funktionshinder i mag-tarmkanalen och deras anhöriga samt till personer som i sin yrkesverksamhet kommer i kontakt med mag-tarmsjuka samt till beslutsfattare. Under det andra året har man genom försöksverksamhet i två län prövat modeller för att på ett systematiskt sätt använda informationsmaterialet samt utvärdera hur materialet uppfattas och hur informationskanalerna fungerar. Under det tredje året förs erfarenheterna och materialet först ut till de två pilotlänen för senare spridning till alla län. Idépärmar och nyhetsbrev samt kontakter med sjukvård, försäkringskassa och andra myndigheter ingår i arbetet. Under året genomförs också en utvärdering.

Tel. 08-642 42 00

### **Talhandikappades Förening (THF)**

Projektet Talhandikapp  
685 000 kr för år 2 av 3

Med många funktionshinder följer också talhandikapp. För att talskadade skall kunna fungera i samhället måste kunskap om handikappet förbättras och talhandikappade måste själva få kunskap om vilka tekniska och socialpolitiska möjligheter som finns att förbättra deras situation. Föreningen vill därför kontakta andra handikapporganisationer som har talhandikappade medlemmar, informera om talhandikapp och hjälpmedel, planera utbildning för talhandikappade samt planera och genomföra en konferens för talhandikappade.

Tel. 08-677 70 43

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Projektet Att kunna hitta och gå säkert trots att vi inte ser eller ser dåligt  
580 000 kr

Bakgrunden är bl.a. förändringar av Plan- och bygglagen som innebär att besluten om inomhus- och utomhusmiljö mer och mer fattas på lokalt plan utan centrala normer. Detta innebär att förbundets lokalföreningar behöver utbildas för att kunna påverka den lokala bostadsmiljön.  
Tel. 08-39 90 00

### **Sveriges Stämningföreningars Riksförbund (SSR)**

Projekt med inriktning på barn- och ungdomsstämning  
295 000 kr för år 2 av 3

Samhällets stöd till barn och ungdomar som stammar är eftersatt. Problemen börjar oftast i 3-7 årsåldern och många föräldrar som söker stöd får rådet att "inte låtsas om det, det växer bort". Men enligt förbundet vet man idag att ju tidigare behandling sätts in desto större är chanserna till förbättring. Om omgivningen låtsas att det regnar blir barnet istället isolerat med sitt problem och har ingen att prata med. Stämningen kan också få andra konsekvenser som skamkänslor och talarädsla, och i förlängningen påverka både skolresultat och yrkesval. Förbundet vill arbeta för att få till stånd tidig diagnos, att barnen erbjuds bättre stöd i skolan, och att få igång föräldragrupper. Förbundet ska också sprida information till lärarhögskolor, vårdhögskolor etc. Under det första året har man, framför allt i Skåne-regionen med Lund som modellkommun, informerat/utbildat barnomsorgs- och skolpersonal samt personal vid barnvårdscentraler. I dessa personalgruppers grundutbildning ingår ej barnstämning.  
Tel. 08-720 61 12

### **Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB)**

Utbildning av tolkrådsrepresentanter  
725 000 kr

Föreningen Sveriges Dövblinda, Hörselskadades Riksförbund, Riksförbundet döva, hörselskadade och språkstörda barn samt Sveriges Dövas Riksförbund har under 1994 och 1995 arbetat med att sprida information om tolkanvändarnas syn på tolkverksamheten, ett måldokument har tagits fram. En grupp informatorer från medverkande förbund har spritt denna information till de flesta av landens tolkråd eller motsvarande samarbetsorgan. De flesta landsting har varit mycket positiva till denna information. Det gemensamma arbetet har fördjupat förbundens samverkan och ökat kunskapen om olika gruppers tolkbehov men man behöver arbeta även lokalt, bl.a. skall huvudmännen enligt hälso- och sjukvårdslagen ha samråd med brukarorganisationerna. Man vill därför utveckla en gemensam handbok som skall kunna ge tolkrådsrepresentan-

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

terna kunskap om tolkverksamhetens uppbyggnad och ge förslag till hur man konkret kan arbeta för att tolkverksamheten skall kunna fungera bättre.

Kontaktperson: Stig Ohlson, tel. 08-39 91 97

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna (FUB)**

IT-satsning på information om Downs syndrom  
1 180 000 kr

Downs syndrom är en av de vanligaste kromosomrubbingarna och leder nästan alltid till en utvecklingsstörning. FUB har noterat ett ökande intresse för Downs syndrom både bland medlemmar och andra och vill utnyttja det till att sprida korrekt och aktuell information som förebygger fördomar och missuppfattningar. Kampanjen skall genomföras huvudsakligen genom elektroniska medier. Den är också i sig en försöksverksamhet för att se hur information om funktionshinder når målgrupperna på de nya medierna. Förbundet planerar dels en Internet-hemsida med information och länkar till Downs syndrom-föreningar i andra länder, dels en CD-skiva med information, både i utförlig och lättläst form om hur Downs syndrom påverkar personer i olika skeden av livet, om möjligheter till utbildning, arbete, bostad, olika slags träningstekniker, om lagstiftningen för personer med funktionshinder, m m.

Tel. 08-678 81 31

### **Neurologiskt Handikappades Riksförbund (NHR) Kalmar**

Projektet PUIH, Utbildning och information – unga handikappade  
250 000 kr för år 2 av 3

NHR (Neurologiskt handikappades riksförbund) i Kalmar utvecklar i samarbete med Äpplerums lantgård kurs- och informationsverksamhet för handikappaprörelsen i Kalmar län. Lantgårdens basverksamhet är 4H-gård för barn och ungdomar, fåravel, hantverksbod, café, bageri, ridning, m m. Syftet med projektet är att utveckla kurs- och rekreationsverksamhet för hela handikappaprörelsen. Det ska också erbjuda arbetstillfällen för personer med olika slags funktionshinder. Bl a planeras samarbete med omsorgsnämnden och länsarbetsnämnden i Kalmar. NHR vill också använda gården för externa kurser, utbildning av personal och andra. Den ska då fungera som modell, bl a för hur arbetstillfällen för personer med funktionshinder kan ordnas.

Tel. 0485-347 70

### **Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade (RTP)**

Framställning av skrifter  
485 000 kr

Förbundet skall samla in och sammanställa självbiografier från polioskadade, hjärnskadade, spinalskadade, whiplashskadade och amputerade

samt producera böcker med urval av dessa självbiografier. Syftet är att sprida information om hur funktionshindrade själva upplever sin situation. Insamlingen sker i samarbete med Nordiska museet. Böckerna vänder sig till skadade, anhöriga, vårdpersonal, vårdutbildningar och till allmänhet.

Tel. 08- 28 01 02

### **Riksföreningen Autism (RFA)**

Utbildningscenter kring autism

1 250 000 kr

Autism eller autismsliknande tillstånd innebär ofta svåra funktionshinder med begränsning av förmåga till ömsesidig social interaktion, kommunikation, svåra beteendestörningar m.m. Eftersom handikappet inte är så allmänt (ca 4000 i Sverige) är handikappet omgivet av myter och okunskap bland allmänhet och personalgrupper. Det finns därför ett stort behov att finna former för kunskaps- och kompetensutveckling. Riksföreningen Autism skall under tre år tillsammans med team Autism i Kronobergs läns landsting och Högskolan i Växjö utveckla ett utbildnings- och kompetenscenter kring Autism. Modellen finns bl.a. i USA och Nederländerna. Genom ett sådant center med vetenskapligt bibliotek och databas kan man skapa en mötesplats mellan forskare, praktiker och föräldrar. Man vill också skapa ett permanent utbildningscenter för personalgrupper och föräldrar med mål att utveckla poängkurser i det svenska universitets- och högskolesystemet. Utbildningen skall ges bl.a. genom classroomtraining/undervisning av elever med autism (teoretiska föreläsningar och direkt tillämpning av hur man anpassar undervisningen till individuella behov).

Kontaktperson: Maria Durnik, tel. 08-702 05 80

### **IKTYOS Föreningen**

Projekt för barn och ungdomar med Iktyos och deras föräldrar

300 000 kr för år 1 av 3

Iktyoser är en grupp av ärftliga hudsjukdomar med torr, förtjockad och fjällig hud på hela eller delar av kroppen. Sjukdomen smittar inte men kan för dem som har de svåraste varianterna innebära ett livslångt lidande med stramande hud som deformerar utseendet starkt. Sjukdomen innebär också att kroppens termostat fungerar sämre och att de flesta med iktyos har stora problem med värmeregleringen, de kan t.ex. inte svettas. Barn med iktyos blir ofta mobbade på grund av sitt annorlunda utseende. Eftersom sjukdomen i sin svåraste form inte är så vanligt förekommande känner inte ens vårdpersonal till sjukdomen och hur nyfödda barn bör behandlas, man kanske lägger barnet i kuvös vilket kan vara livsfarligt. Föreningen vill under tre år arbeta med att utveckla en omvårdnadsstrategi som innebär att alla som möter ett nyfött barn med iktyos skall veta vilket omhändertagande barnet skall ha och vilken information som föräldrarna behöver. Föreningen vill utbilda vårdpersonal

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

genom informationsmaterial och föreläsningar, utbilda kontaktpersoner som själva har iktyosbarn och ge föräldrar mer kunskap genom vecko-slutskurs.

Kontaktperson: Agneta Gånemo, tel. 0431-283 80

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB)**

Tolkstöd under projektet Kompetensuppbyggnad på området ny teknik och tekniska hjälpmedel

300 000 kr för år 2 av 3

Det andra året av ett treårigt stöd till tolkkostnaderna i ett projekt som har beviljats stöd genom Handikappinstitutets stimulansbidrag. Syftet är att utbilda en grupp dövblinda personer som sedan kan ge information och aktivt stöd till andra dövblinda användare och till ordinatorer av tekniska hjälpmedel.

Kontaktperson: Stig Ohlsson, tel. 39 90 00

### **Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna (FUB)**

Framställning av demonstrationskassett rörande ett aktualitetsprogram på video för utvecklingsstörda personer

450 000 kr

Förbundet skall producera en demonstrationskassett med aktualitetsprogram på video för utvecklingsstörda personer (i första hand för personer 15 år och äldre). Programmet skall göras av och med utvecklingsstörda personer. Målet är att på sikt utveckla ett månatligt TV-program där utvecklingsstörda skall få information och identifikation och bättre kunna förstå sin omvärld och att andra personer skall få en inblick i utvecklingsstördas värld.

Tel. 08-678 81 31

### **Riksförbundet Hem och Skola (RHS)**

Projektet Barn går inte i repris

475 000 kr

Projektets syfte är att utveckla metoder och pröva nya arbetssätt för samverkan mellan skola och hem kring moral, etik, samlevnad, självkänsla och demokrati. Hem och skola arbetar tillsammans med Action Learning-föreningen i Norden. Försöksverksamheter pågår i sex skolor i olika delar av landet, från Luleå i norr till Öckerö i väster. Genom praktisk föräldramedverkan i smågrupper på klassrumsnivå lyckas man få med i stort sett alla föräldrar. Varje skola har själv utformat och utvecklat sitt arbete men en gemensam metod är att lärarna inbjuder 4-5 elever med familjer till gemensam planering av temaveckor m.m. där elever, föräldrar och lärare diskuterar fram vad och hur man skall göra under dessa temaveckor. Så kan tex föräldrars intressen och fackkunskaper komma skolan till godo. I den lilla gruppen vågar alla föräldrar delta

och tycka till. Eleverna har hela tiden haft en avgörande och aktiv roll. Workshops och nätverksträffar har gjort det möjligt att diskutera och utbyta erfarenheter.

Kontaktperson: Britta Blanck, tel. 0650-340 42

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB)**

Samspelet mellan barn som är dövblinda i kombination med andra funktionsnedsättningar och deras föräldrar

500 000 kr för år 3 av 3

Projektet bedrivs av föreningen tillsammans med Psykologiska institutionen, Stockholms universitet. Syftet är att utifrån observationer (bl.a. videoinspelningar) av samspelet mellan dövblinda flerhandikappade barn och deras föräldrar och/eller vårdare beskriva hur kommunikationen utvecklas och förändras över en tid. Föräldrarna/vårdarna får återkoppling på observationerna för att stärka det känslomässiga och kommunikativa samspelet. Genom kontinuerliga samtal ges praktiska och konkreta förslag för att hjälpa barnen i deras utveckling.

Tel. 08-39 90 00

### **Unga Hörselskadade (UH)**

Utbildningsprojekt

320 000 kr för år 2 av 2

Projektet syftar till att utarbeta en modell för utbildning för medlemmar, styrelser och aktivitetsledare. Förbundet skall utarbeta ett grundmaterial som består av ett studiematerial för att medvetandegöra hörselskadade barn och ungdomar, material om föreningskunskap, ideologiska frågor, och t ex hur ledarskap kan utövas i grupper med hörselskadade. Under första året har föreningen prövat materialet i fyra utvalda föreningar (Norrland, Örebro, Skåne och Göteborg) och gjort en utvärdering. Under år två presenteras det reviderade materialet på en konferens och på lokala och regionala träffar i landet. En kursplan utarbetas.

Tel. 08-453 53 00

### **Intresseförbundet för Schizofreni (Riks-IFS)**

Projektet Från schizofreni till livslust

230 000 kr

Syftet är att sammanställa en handbok för schizofrena att läsa enskilt eller som ett underlag i studiecirklar. Handbokens författare skall beskriva sina erfarenheter av sjukdomen och den svåra vägen tillbaka. Grundläggande är att patienterna genom handboken skall få möjligheter att förstå sin sjukdom och dess yttringar och från dessa insikter få möjligheter att försöka bygga upp ett nytt livsmönster mot ny livslust och ökad livskvalitet.

Tel. 08-626 55 64

### **Stiftelsen NK-Villan**

Utveckling till Visningshus  
200 000 kr för år 1 av 3

Fountain-Houserörelsen (som vänder sig till psykiskt sjuka personer) i Sverige omfattar ett antal fristående självständiga stiftelser sammanfogade i ett löst nätverk. NK-Villan i Nyköping har alla komponenter som ett Fountain-House skall ha, dvs. ett arbetsinriktat dagsprogram, ett övergångsarbetsprogram och ett kvälls- och veckoslutsprogram. I samband med psykiatireformen har intresset från allmänhet, organisationer, kommuner och landsting ökat inför denna form av stöd till psykiskt sjuka personer. NK-Villan har blivit en slags modell för rörelsen och intresset för att besöka den har så stort att särskilda aktiviteter måste utvecklas för att kunna möta intresset och sprida erfarenheterna.

Kontaktperson: Anette Henriksson, tel. 0155- 26 81 40

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Malmö Anhörigförening (MAF)**

Demensprojekt i Malmö  
210 000 kr för år 1 av 2

Anhörigföreningen tillsammans med neuropsykiatriska kliniken vid universitetssjukhuset och socialtjänsten i Malmö bygga upp ett stöd- och rådgivningscentrum för anhöriga till demenssjuka. Föreningen vill nå anhöriga som arbetar med dementa i hemmen, ge dem kontinuerlig kunskap om demenshandikappet, ge information om olika vårdalternativ och medverka till att anhöriga kan hjälpa och stötta varandra. Föreningen vill också utveckla särskild dagverksamhet för demenshandikappade under 65 år med god fysisk rörlighet.

Kontaktperson: Bo Edvardsson, tel. 040 15 51 62

### **Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH)**

Utbildningsprojektet Ekonomisk rehabilitering  
570 000 kr för år 1 av 2

Psykiskt funktionshindrade lever ofta under mycket dåliga ekonomiska förhållanden och man saknar ofta kunskap om vilka rättigheter man har och hur man gör för att kunna ta del av dem. De psykiska besvären, tung medicinering och hospitaliseringseffekter medför en betydande oförmåga att hantera den personliga ekonomin. Handläggare och beslutsfattare har heller inte tillräcklig kunskap om dessa personers oförmåga att värna om sina rättigheter. Förbundet vill nu genomföra 4 regionala kurser i ekonomiskt kamrsystemet, (ge kunskap om olika stödsystem, försäkringar, konsumenträtt m.m. m.m. Dessutom vill man anordna seminarier för politiker och hanläggare för att ge ökad förståelse för psykiskt funktionshindrades ekonomiska situation och svårigheter. Seminarier skall i stort sett vara självfinansierade.

Tel. 08-772 33 60



### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Projekt om ekonomisk rättvisa  
350 000 kr

Bakgrunden till projektet är förändringar i socialförsäkringssystemet, avgiftshöjningar på sociala tjänster som hemtjänst, färdtjänst m.m. Synskadan innebär svårigheter att ta till sig information i tidningar m.m. SRF vill därför sammanställa ett studiematerial som skall öka kunskapen och möjliggöra en debatt.  
Tel. 08-39 90 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Svenska Psoriasisförbundets Ungdomsorganisation (PSO-UNG)**

Barnprojekt  
78 000 kr för år 2 av 2

Enligt PSO-Ung beräknas ca 50 000 ungdomar ha psoriasis i någon form. Syftet med projektet är att under en tvåårsperiod utveckla verksamheten och informationen som riktar sig till åldrarna 0-12 år. PSO-Ung har tagit fram ett informationsmaterial för de allra yngsta (0-7 år) i form av leklådor med broschyrer, böcker och konkreta föremål som främst ska ge barnen kunskap om vad psoriasis är, men också vad föreningen PSO-Ung kan ge för stöd. Lådorna ska nu distribueras till behandlingsanläggningar och hudkliniker i hela landet. Projektet ska också utarbeta en modell för hur föreningens verksamhet för barn i åldrarna 7-12 år ska se ut.  
Tel. 08-600 36 36

### **Svenska Migränförbundet (SMIF)**

Projektet Migrän och annan svår huvudvärk hos barn och ungdom  
500 000 kr för år 2 av 3

Mellan 2 och 8 procent av alla skolbarn har migrän eller annan svår huvudvärk. Kunskaperna hos skolpersonal är dåliga och många av barnen möts med oförståelse. Skolsköterskor vittnar om att allt fler barn kommer och ber om huvudvärkstabletter, vissa har med sig farliga starka tabletter hemifrån. Förbundet vill därför sprida information om problemen, skapa förståelse för barnen bland skolpersonal och dessutom ge föräldrar till barn med migrän mer information om hur de bäst kan stötta sina barn. Projektet har kontakt med skolor i Uppsala och Stockholm som är intresserade av att ingå i en pilotverksamhet med utbildnings- och informationsdagar för barn och föräldrar, lärare och barnomsorgspersonal, skolhälsovård, anpassning av barnets studiemiljö, föräldragrupper m.m.  
Tel. 08-660 55 35

**Handikappföreningarnas Samarbetsorgan (HSO) i Stockholms kommun**

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

Information med anledning av införande av stadsdelsnämnder  
285 000 kr

Samarbetsorganet vill tillsammans med medlemsföreningarna sammanställa en databaserad skärmutställning som ger kunskap om respektive handikappförening, information om handikappens effekter, föreningarnas program och aktiviteter m.m. Utställningen skall cirkulera hos Medborgar- och facknämndskontoren och syftar till att ge representanterna i de nämndanknutna råden ökad kunskap om handikappen och föreningarna. Arbetet beräknas pågå under 18 månader.  
Kontaktperson: Peter Loreman, tel. 08-669 40 66

**Synskadades Riksförbund (SRF) m.fl.**

Tribunal om diskriminering  
230 000 kr

Synskadades Riksförbund, De Handikappades Riksförbund och Sveriges Dövas Riksförbund söker 232 000 kronor för att genomföra en Anti-diskrimineringstribunal för att väcka opinion i massmedia för förbundens krav på en anti-diskrimineringslag. Som kärande skall personer från organisationerna fungera. Svarande skall vara olika myndigheter, företrädare för näringslivet eller enskilda företag.  
Tel. 08- 39 90 00

**Föreningen för handikappforskning vid Uppsala Universitet**

Försöksverksamhet med forskningsinformation  
284 000 kr

Föreningen har tidigare provat olika sätt att sprida information om handikappforskning till berörda. Man vill nu också starta en sorts informationsservice som skall vara öppen på bestämda tider, bemannad med personer med bred kunskap om området som skall kunna slussa frågor vidare eller sända befintligt informationsmaterial. En litteraturlista kommer också att upprättas vid Centrum för handikappforskning i Uppsala. En sådan service skulle om den fungerar bra, efter en försöksperiod finansieras gemensamt av universitetet och högskolor.  
Kontaktp. Bo Lerman, tel. 018-66 22 85

**Svenska Scoutförbundet**

Projekt Krishantering  
164 000 kr

Svenska Scoutförbundet vill fördjupa sina kunskaper angående övergrepp mot barn och ungdomar. Som Sveriges största ungdomsorganisation med över 80 000 medlemmar och tusentalsaktiviteter varje vecka möter förbundet barn och ungdomar regelbundet. För att kunna

förstå när barn som far illa samt för att veta hur man ska agera i dessa situationer, vill man utbilda sig i krishantering. Förbundet vill också kunna förstå och agera om man misstänker att en ledare missbrukar sitt förtroende. En grupp har bildats som förbereder arbetet med detta. I gruppen finns människor som professionellt arbetar med att hantera krissituationer, en polis, en läkare, en jurist samt en brandman. Tre utbildningshelger skall genomföras för ansvariga ledare på lokal- och distriktsnivå. Efter denna insats är tanken att lägga in ämnet i den reguljära ledarutbildningen. En tryck skrift är tänkt att spridas i kårerna.  
Kontaktperson: Eva-Maria Rask, tel. 08-692 33 00

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Intresseförbundet för Schizofreni (Riks-IFS)**

Ett juridiskt rådgivningsprojekt  
550 000 kr för år 3 av 3

Projektets syfte är att efter mönster från förbundets systerorganisation i England starta en juridisk rådgivning till medlemmarna. Bakgrunden är de stora svårigheter som psykiskt sjuka människor och deras anhöriga upplever när det gäller problem som uppkommit på grund av sjukdomen. Det kan gälla familjerätt, avtalsrätt, arbetsrätt, socialrätt, processrätt, straffrätt, hyres- och bostadsrätt, socialtjänst och sjukvård.  
Tel. 08-626 55 64

### **Synskadades Riksförbund (SRF)**

Projektet Synskadades Museum – planering, anpassning och inredning  
750 000 kr för år 2 av 2

I förbundets utrymmen finns en omfattande samling av föremål och annat material som har anknytning till synskadades och SRF:s historia, dokument, litteratur, blindskriftsutgåvor, bilder, pressklipp samt ljud- och bildupptagningar. Därtill kommer SRF:s arkiv, där den äldsta handlingen är originalprotokollet från organisationens bildande 1889. SRF vill göra ett synskadades museum som skall vara anpassat till synskadade men också till andra funktionshindrade. Muséet skall vara en form av referensmuseum där andra muséer skall kunna inhämta inspiration och idéer för att göra egna anläggningar och verksamheter tillgängliga för funktionshindrade. Muséet skall vända sig till förutom allmänheten, elever vid lärar- och vårdskolor, olika personalkategorier inom vård- och socialsektorn, optiker och synkonsulenter.  
Tel. 08-39 90 00

### **Afasiförbundet i Sverige (AFASI)**

Informationsmaterial  
700 000 kr

Förbundet har nu funnits i 15 år och verksamheten riktar sig allt mer även till yngre personer. Befintligt informationsmaterial är föråldrat och förbundet söker stöd för att göra en videofilm och informationsbroschy-

rer som vänder sig till allmänhet, till sjukhus, vårdcentraler och apotek.  
Kontaktperson: Marianne Åkerlund, tel. 08-660 44 04

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Stiftelsen Preparatsmittade Blödarsjuka (PSB)**

PSB-projektet  
550 000 kr

I mitten av 80-talet infekterades 104 blödarsjuka med HIV genom sin medicin, ett koagulationspreparat framställt ur blodgivares blod. I dag lever bara 40 av de smittade. Stiftelsen Preparatsmittade Blödarsjuka bildades – ett nätverk av smittade och deras anhöriga. Stiftelsen vill nu göra en bok som skall vända sig till allmänhet, anhöriga och sjukvårdspersonal. Boken skall utifrån en infekterad persons liv beskriva HIV-infektionens inverkan på livet, familjens, släktens och vännernas reaktioner m.m

Kontaktperson: Ingrid och Lennart Lindkvist, tel. 08- 742 19 50

### **Handikappförbundens Samarbetsorgan (HSO)**

Att bilda en nyhetsbyrå inom handikapprörelsen  
1 105 000 kr

Inom HSO finns 29 medlemstidningar av varierande storlek. De flesta produceras med små resurser av en ensam redaktör. De större förbunden använder sig också av frilansande journalister. I de mindre förbunden görs tidningarna av medlemmarna själva eller av en anställd på kansliet. Trots att den samlade upplagan bör vara ca 400 000 exemplar finns inget organiserat gemensamt informationsflöde för frågor som rör människor med funktionshinder. Det leder till dubbelarbete och det finns vissa komplexa frågor som den ensamme redaktören aldrig hinner studera på djupet. Många svåra frågor bevakas inte. Nationella och internationella nyhetsbyråer bevakar inte samhället ur funktionshindrades perspektiv och därför vill man pröva en egen nyhetsbyrå. Handikapprörelsens redaktörer är positiva till denna idé som diskuterats på ett möte på pressklubben där även redaktörer från de utomstående förbunden deltog. Huvudämnen för en sådan nyhetsbyrå är rikspolitiken och EU. Nyhetsbyrån skulle också vara till gagn för klient- och patientorganisationer. Utomstående tidningar och organisationer skall kunna abonnera på nyhetsbyråns material. Man vill pröva denna verksamhet under tre år. Materialet skall distribueras via post, fax, diskett och E-mail.

Tel. 08-616 08 00

### **Svenska Psoriasisförbundet (PSO) och Reumatikerförbundet**

Informations- och utbildningsprojekt  
1 300 000 kr för år 3 av 3

Psoriasis innebär inte bara hudförändringar, även lederna kan drabbas s.k. psoriasisartrit (ca 30% av psoriassjuka har ledförändringar). Dessa ledförändringar kan uppträda utan att hudförändringar sker och det kan

därför vara svårt att ställa rätt diagnos, många blir missförstådda och avfärdade inom sjukvården. De båda förbunden vill i detta projekt öka kunskapen om ledbesvär vid psoriasis hos läkare och annan sjukvårdspersonal, personal vid försäkringskassor m.fl. men även hos allmänheten som har dessa ledbesvär. Under det första året har man genom enkäter och hearings bildat en kunskapsbas med fakta om situationen för dem som har psoriasisartrit samt kartlagt medicinsk och rehabiliterande behandling, hjälpmedel, sociala förmåner och andra insatser. Under det andra året har man påbörjat en skrift om psoriasisartrit för sjukvårdspersonal och genomfört en studie- och informationssatsning inom de båda förbunden. Man har också genomfört ett seminarium riktat till reumatologer och hudläkare samt genomfört en patientskola. Under det tredje året skall den påbörjade skriften färdigställas. Åtta seminarier för allmänläkare planeras liksom en videofilm som visar hur det är att leva med psoriasisartrit.  
Tel. 08-600 36 36

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

#### **Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)**

Projektet Utveckling av dövt ledarskap i föreningslivet med psykologisk inriktning  
1 200 000 kr är 2 av 3

För många döva är dövföreningen den viktigaste livsmiljön psykologiskt, språkligt, socialt och kulturellt sett. Många är dock osäkra på grund av sitt handikapp och förbundet vill därför i detta ge döva ledare kunskaper och praktiska psykologiska "verktyg" som de kan utveckla i arbetet för att utveckla självkänslan hos sig själva och bland sina föreningsmedlemmar. Arbetet bedrivs tillsammans med psykologiska institutionen, Stockholms universitet och innebär att utbildning sker på tre olika platser; Göteborg, Luleå och Malmö. Ett 70-tal personer har utbildats.  
Tel. 08-442 14 61

#### **Riksförbundet för Blodsjuka (RFB)**

Framställning av informationsskrift  
10 000 kr

Förbundet vill trycka en broschyr "Essentiell trombocytos".  
Kontaktperson: Berit Larsson, tel. 08-660 40 06

#### **Stiftelsen Gyllenkroken**

Filmprojekt Leva med schizofreni  
250 000 kr

Stiftelsen skall producera två halvtimmeslånga dokumentära filmer om människor med svåra psykiska handikapp. Filmerna skall visas i Utbildningsradion och användas vid utbildningar vid vårdskolor, vårdhögskolor och anhörigutbildning. Filmerna skall försöka avliva fördomarna kring sjukdomen genom att skildra vardagslivet och peka på bärkraftiga

sociala lösningar för människor med svåra psykiska handikapp. Det är viktigt att göra en svensk dokumentär om svenska förhållanden. 4-5 personer som levt länge med detta funktionshinder speglas i den ena filmen och den andra presenteras verksamheten vid allaktivitetshuset Gyllenkroken och några människor som står för nytänkande inom den konventionella psykiatrin kommer till tals.  
Kontaktperson: Lotta Ahlén, tel. 031-80 89 90

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

## Invandrare och handikapp

### **De Handikappades Riksförbund (DHR)**

Framtagande av fotobok  
283 000 kr

De handikappades riksförbund driver tillsammans med flera andra rörelsehinderförbund, bl a Neurologiskt handikappades riksförbund, ett projekt för rörelsehindrade invandrare med stöd ur fonden. Detta projekt gäller att ta fram en fotobok som ska ge en bild av svensk handikappolitik genom att skildra en funktionshindrad grekisk pojkes uppväxt i Sverige. Boken ska kunna användas inom samarbetsprojektet, men också i DHRs reguljära informationsverksamhet.

Kontaktperson: Ingvar Edin, tel. 08-18 91 00

### **Sigtuna kommun, Utbildningsförvaltningen**

Projektet Att öka förståelsen för olika invandrarkulturers syn på handikapp kring funktionshindrade elever samt hur man kan bidra till ett gott handikappmedvetande  
150 000 kr

I kommunen finns några samundervisningsklasser för barn med stora inlärningssvårigheter. Klasserna är ett samarbete mellan grundskolan och grundsärskolan och ca 35-40 elever undervisas i dem. Drygt hälften av eleverna har invandrarbakgrund. Kommunen vill genom detta projekt tillsammans med de lokala invandrarorganisationerna utveckla bättre metoder för samarbete mellan skola och föräldrar och för hur information ska ges till till barnens familjer om det "osynliga" funktionshindrets konsekvenser och olika stödinsatser som finns. Man vill också öka kulturmedvetenheten i skolan och på lång sikt underlätta barnens och familjernas integrering i samhället. Kommunen bidrar med en tredjedel av kostnaderna för projektet och omsorgsnämndens enhet för föräldrautbildning med en tredjedel.

Kontaktperson: Monika Boström, tel. 08- 591 260 00

### **Samarbetsorgan för Invandrarorganisationer i Sverige (SIOS)**

Projektet Samarbete handikapporganisationer och invandrarorganisationer i stödet till invandrarelever med funktionshinder  
575 000 kr för år 2 av 2

SIOS är ett samarbetsorgan för tio av de äldsta invandrarorganisationerna i Sverige. Syftet med detta utvecklingsprojekt är att i samarbete med handikapprörelsen och SIH, Statens institut för handikappfrågor i skolan, informera och initiera verksamhet i medlemsorganisationerna för invandrare med funktionshinder, i första hand barn och ungdomar. Man skall utveckla modeller för samarbete mellan invandrarorganisationer och handikapporganisationer och bilda kommittéer för funktionshindrade inom sina medlemsorganisationer.

Tel. 08-30 13 60

### **Bosnien-Hercegovina Riksförbund i Sverige**

Insatser för bosnier i Sverige med funktionshinder  
300 000 kr

Förbundet söker medel för att genomföra ett kartlägnings- och informationsprojekt för bosnier med funktionshinder. En projektledare ska under ett år arbeta med uppsökande verksamhet, rådgivning och kartläggning av behoven hos målgruppen. En särskild tidning om bosniska funktionshindrade flyktingar ska också tryckas.

Tel. 08-658 59 61

### **Dövas Förening i Stockholm**

Projektet Döva invandrare  
238 000 kr

Bland föreningens medlemmar finns också döva personer som invandrat till Sverige på 60-talet. De döva invandrare som kom under 80-talet har dock inte känt sig hemma inom föreningen och har enligt föreningen skapat en egen gemenskap. Föreningen vill försöka kartlägga gruppen döva flyktingar och invandrare för att se vilka behov och önskemål om stöd och gemenskap med andra döva som finns och vad föreningen kan göra för att underlätta integrationen i Sverige.

Kontaktperson: Jörgen Hansen, tel. 08-667 53 15

### **Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Norra Stor-Stockholm**

Projektet Invandrare med funktionsnedsättning  
282 000 kr

ABF i Norra Storstockholm har sedan 1993 en handikappkommitté som informerar invandrare om handikapp. Stödet ska användas för att finansiera en projektledare, information, uppsökande verksamhet, studiematerial samt utbildning av kontaktpersoner och så småningom också cirkelledare.

Kontaktperson: Andreas Xanthopoulos, tel. 08-580 101 20

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3

### **Sverigefinska Riksförbundet (SFRF)**

Projektet Bättre livsvillkor för finsktalande handikappade  
535 000 kr för år 3 av 3

Ett projekt med syfte att öka finsktalande handikappades delaktighet i samhället och utveckla modeller för samverkan med handikapporganisationerna.

Tel. 08-615 83 40

### **Göteborgs kommun, Dalheimers Hus**

Förmiddagsskola för invandrare med funktionshinder  
275 000 kr för år 2 av 2

Folkuniversitetet driver sedan tidigare svenskundervisning för invandrare och studiecirklar i hobbyverksamhet riktad till invandrare. Syftet med projektet Förmiddagsskola är att erbjuda invandrare med svåra funktionshinder och dåliga kunskaper i svenska en daglig studiecirkel där praktiska ämnen kombineras med träning i svenska språket.

Tel. 031-85 46 00

### **Sverigefinska Synskadeförbundet (SFSF)**

Utvecklingsverksamhet för finsktalande synskadade i Sverige  
300 000 kr

Förbundet är den enda fristående handikapporganisationen för invandrare, har funnits sedan 1993 och har 110 medlemmar i fyra lokalföreningar (Stockholm, Eskilstuna, Borås och Haparanda). Det andra året av ett tvåårigt projekt med syfte att dels kartlägga hur många synskadade finsktalande som finns i Sverige (enligt förbundets beräkningar ca 10 000) dels genom uppsökande verksamhet och informationstillfällen försöka få igång lokal verksamhet på 10-15 orter i landet. Förbundet samarbetar bl. a. med Sverigefinska riksförbundet och folkhögskolan i Fristad.

Kontaktperson: Unto-Einar Suhonen, tel. 033-41 16 94

### **Konsument/ekonomi**

#### **Föreningen Idéknuten**

"Livet efter nian", ett Lokus-projekt  
150 000 kr

Föreningen Idéknuten, Ragunda kommun, arbetsförmedlingen avser att starta ett projekt för ungdomar. Många ungdomar från Ragunda flyttar hemifrån för att studera på gymnasiet. Genom detta projekt vill man underlätta för dessa ungdomar att genomföra flytten och att även möta den psykiska påfrestningen det innebär när den dagliga kontakten med familjen upphör. Man avser att arbeta genom bl.a. "visningslägenhet" och "återvinningsvaruhus" samt att erbjuda ungdomarna kontakt med

Skr. 1996/97:125

Bilaga 3



äldre gymnasieelever redan innan de flyttar och på så sätt hjälpa dem att på den nya orten klara av sin ekonomi, boende, studiedisciplin och fritid. Kontaktperson: Carina Näslund, tel. 0696-102 22

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

### **Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Dalarna**

"Ung och Tjej" i Borlänge  
35 000 kr

ABF Borlänge-Nedansiljan, Ungdomsmottagningen i Borlänge och Centrum för mat, hälsa och miljö i Dalarna söker stöd för ett projekt som riktar sig till flickor i årskurs 7. Projektets syfte är att ge grundläggande kunskaper och skapa ett hållbart konsumtionsmönster som främjar hälsan och miljön för unga tjejer samt att på lång sikt även motverka anorexi och bulimi bland dessa ungdomar. Projektet vänder sig till flickor i årskurs sju beroende bl.a. på att de är "en mottaglig grupp för kommersiell reklam". Det är tänkt att man skall vara mellan 6-10 tjejer i varje grupp och att gruppen skall träffas en gång i veckan för att behandla ämnen som mat, hälsa och konsumtionsvanor. Vidare har man tänkt bjuda in föreläsare, åka på studiebesök och laga mat tillsammans under dessa veckoträffar. Den organisatoriska tillhörigheten för projektet skall ligga hos ABF i Borlänge. Lokaler tänkta för projektet är ungdomsmottagningens lokaler. Man avser att utvärdera projektet genom att dela ut enkäter innan och efter projektets genomförande. Vad gäller dokumentation av projektet så avser man att låta tjejerna själva delta och dokumentera genom t. ex. att göra en utställning. Om projektet faller väl ut skall man eventuellt starta upp liknande projekt i angränsande kommuner.

Kontaktperson: Stefan Ek, 0243-678 20

### **Kultur**

#### **Teater Normlösa**

Teaterprojekt "Tensta liv"  
120 000 kr (avser 2 år)

Teater Normlösa är en ideell förening som vill spegla livet i Tensta genom projektet "Tenstaliv". Utgångspunkten för projektet är att skapa en meningsfull fritid för ungdom i Tensta med stor kulturblandning och mångfald som bas. En gedigen utvärdering planeras.

Kontaktperson: Francisca von Born, tel. 08-15 79 43

**Kulturföreningen Memoria**

Kulturell ungdomsverksamhet  
30 000 kr

Kulturföreningen arbetar med inriktning på att engagera ungdomar i olika former av kulturell verksamhet som att producera tidskrift med kulturhistoriskt-litterärt förtecken och arrangera utställningar av kulturhistorisk-dokumentär art.

Kontaktperson: Willy Jönsson, tel. 0470-693 60

Skr. 1996/97:125  
Bilaga 3

**Phantasia Teater- och Kulturförening**

Teaterprojekt  
100 000 kr

Föreningen vill återigen göra en satsning för att bli en ungdomlig kreativ kulturförening. Man vill "återerövra en ny slumrande generation och knyta fler unga medlemmar till föreningen". Metoden för att göra detta är genom några uppsättningar kr